

สหภาพพม่า (Union of Myanmar)

ข้อมูล ณ สิ้นเดือนมีนาคม 2005

สารบัญ

	หน้า
1. สรุปข้อมูลทั่วไป	2
2. การเมือง	7
3. เศรษฐกิจ	9
4. การเงิน การธนาคาร และการคลัง	12
5. การลงทุนจากต่างประเทศ	20
6. ระบบภาษี	26
7. การค้าระหว่างประเทศ	28
8. ข้อมูลการจัดอันดับความเสี่ยง	39
9. ลำดับเหตุการณ์ที่สำคัญ	40
10. Economic Indicators	49
11. รายชื่อหน่วยงานที่ติดต่อ	50
12. เอกสารแนบ	51

มีนาคม 2005

ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย

สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมติดต่อ โทร. 0-2271-3700, 0-2278-0047, 0-2617-2111 ต่อ 2610-2627

พม่า : สรุปข้อมูลทั่วไป

ภูมิศาสตร์	ตั้งอยู่ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ทิศเหนือและทิศตะวันออกเฉียงเหนือติดกับจีน ทิศตะวันออกติดกับลาวและไทย ทิศใต้ติดกับทะเลอันดามัน ทิศตะวันตกและทิศตะวันตกเฉียงเหนือติดกับอินเดีย บังกลาเทศ และอ่าวเบงกอล																
เขตการปกครอง	พม่าประกอบด้วย 7 เขต (Divisions) และ 7 รัฐ (States) ดังนี้ <table><thead><tr><th>เขต (Divisions)</th><th>รัฐ (States)</th></tr></thead><tbody><tr><td>1. อีรวดี (Irrawaddy or Ayeyarwady)</td><td>1. ยะไข่ (Arakan or Rakhine)</td></tr><tr><td>2. มาเกว (Magwe)</td><td>2. ชิน (Chin)</td></tr><tr><td>3. มัณฑะเลย์ (Mandalay)</td><td>3. กะฉิ่น (Kachin)</td></tr><tr><td>4. พะโค หรือหงสาวดี (Pegu)</td><td>4. กะเหรี่ยง (Karen)</td></tr><tr><td>5. สะกาย (Sagaing)</td><td>5. กะยา (Kayah)</td></tr><tr><td>6. ตะนาวศรี (Tenasserim)</td><td>6. มอญ (Mon)</td></tr><tr><td>7. ย่างกุ้ง (Yangon)</td><td>7. ชาน (Shan)</td></tr></tbody></table>	เขต (Divisions)	รัฐ (States)	1. อีรวดี (Irrawaddy or Ayeyarwady)	1. ยะไข่ (Arakan or Rakhine)	2. มาเกว (Magwe)	2. ชิน (Chin)	3. มัณฑะเลย์ (Mandalay)	3. กะฉิ่น (Kachin)	4. พะโค หรือหงสาวดี (Pegu)	4. กะเหรี่ยง (Karen)	5. สะกาย (Sagaing)	5. กะยา (Kayah)	6. ตะนาวศรี (Tenasserim)	6. มอญ (Mon)	7. ย่างกุ้ง (Yangon)	7. ชาน (Shan)
เขต (Divisions)	รัฐ (States)																
1. อีรวดี (Irrawaddy or Ayeyarwady)	1. ยะไข่ (Arakan or Rakhine)																
2. มาเกว (Magwe)	2. ชิน (Chin)																
3. มัณฑะเลย์ (Mandalay)	3. กะฉิ่น (Kachin)																
4. พะโค หรือหงสาวดี (Pegu)	4. กะเหรี่ยง (Karen)																
5. สะกาย (Sagaing)	5. กะยา (Kayah)																
6. ตะนาวศรี (Tenasserim)	6. มอญ (Mon)																
7. ย่างกุ้ง (Yangon)	7. ชาน (Shan)																
เมืองหลวง	กรุงย่างกุ้ง (Yangon)																
ประชากร	42.7 ล้านคน (ประมาณการ ณ สิ้นเดือนกรกฎาคม 2004)																
เชื้อชาติ	Myanmar 68% ส่วนที่เหลือประกอบด้วย Shan 9%, Karen 7%, Rakhine 4%, Chinese 3%, Mon 2%, Indian 2% และอื่น ๆ 5%																
ศาสนา	พุทธ 89%, Christian 4%, Islamic 4%, Animist Beliefs 1% และอื่น ๆ 2%																
ภาษา	ภาษาราชการ คือ ภาษาพม่า ภาษาที่ใช้ติดต่อธุรกิจและการค้า คือ ภาษาพม่าและภาษาอังกฤษ																
ปีงบประมาณ	1 เมษายน - 31 มีนาคมของปีถัดไป																

การปกครอง

- ปกครองด้วยระบบสภาทหาร (Military Council) ตั้งแต่เดือนกันยายน 1988 โดยคณะทหารที่เรียกตนเองว่า “สภาฟื้นฟูความสงบเรียบร้อยภายในประเทศ” (The State Law and Order Restoration Council : SLORC) ได้เข้ายึดอำนาจปกครองประเทศ ซึ่งต่อมา SLORC ได้ถูกเปลี่ยนชื่อใหม่เป็น “สภาสันติภาพและการพัฒนาแห่งรัฐ” (The State Peace and Development Council : SPDC) เมื่อวันที่ 15 พฤศจิกายน 1997
- ประมุขของประเทศ คือ ประธานของ SPDC ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ 23 เมษายน 1992 จนถึงวันที่ 26 สิงหาคม 2003 พล.อ.อาวุโส ตัน ฉ่วย ดำรงตำแหน่งประมุขของประเทศ (Chief of State) และดำรงตำแหน่งหัวหน้าคณะรัฐบาล (Head of Government) หรือนายกรัฐมนตรีควบคู่ไปด้วย
- เมื่อวันที่ 26 สิงหาคม 2003 รัฐบาลพม่าประกาศแต่งตั้ง พล.อ.ชิน อุ่นต์ ให้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีของพม่า แทน พล.อ.อาวุโส ตัน ฉ่วย แต่ต่อมาเมื่อวันที่ 19 ตุลาคม 2004 รัฐบาลพม่าประกาศปลด พล.อ. ชิน อุ่นต์ ออกจากตำแหน่งนายกรัฐมนตรี และประกาศแต่งตั้งประกาศแต่งตั้งให้ พล.ท. โซ วิน ชินดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีแทน
- พรรคฝ่ายค้านที่สำคัญ คือ พรรคสันนิบาตแห่งชาติเพื่อประชาธิปไตย (National League for Democracy : NLD) หัวหน้าพรรค คือ นางอองซาน ซูจี

ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

- พม่าเป็นสมาชิกผู้ร่วมก่อตั้งองค์การการค้าโลก (WTO : World Trade Organization) เมื่อวันที่ 1 มกราคม 1995
- เมื่อวันที่ 23 กรกฎาคม 1997 พม่าเข้าเป็นสมาชิกกลุ่มอาเซียน (ASEAN)
- พม่าถูกคว่ำบาตรทางเศรษฐกิจจากประเทศพัฒนาแล้วหลายประเทศ ได้แก่ สหรัฐอเมริกา สหภาพยุโรป (EU : European Union) สหราชอาณาจักร แคนาดา นอร์เวย์ และออสเตรเลีย เนื่องจาก
 - รัฐบาลทหารของพม่าไม่ยอมรับผลการเลือกตั้งทั่วไปเมื่อปี 1990 ซึ่งพรรค NLD ได้รับชัยชนะด้วยคะแนนเสียงท่วมท้น แต่รัฐบาลทหารไม่ยอมโอนอำนาจให้ อีกทั้งยังกักบริเวณนางอองซาน ซูจี ผู้นำพรรค NLD และใช้กำลังทหารเข้าปราบปรามกลุ่มผู้เดินขบวนเรียกร้องประชาธิปไตยอีกด้วย
 - รัฐบาลพม่าละเมิดสิทธิมนุษยชน เช่น ใช้แรงงานนักโทษโดยไม่จ่ายค่าตอบแทนให้

การคมนาคมขนส่ง

- **ทางอากาศ** พม่ามีสนามบินภายในประเทศมากถึง 63 แห่ง และมีสนามบินนานาชาติ 4 แห่ง ที่เมือง Yangon, Mandalay, Bagan/Nyaung-Oo และ Heho โดยสายการบินไทยและสายการบินภูเก็ตแอร์มีเที่ยวบินจากกรุงเทพฯ ไปอย่างกึ่งทุกวัน นอกจากนี้ ในปี 2004 ที่ผ่านม รัฐบาลพม่ายังเปิดสายการบินภายในประเทศและระหว่างประเทศใหม่ ได้แก่ Air Bagan และ Air Myanmar ตามลำดับ เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ผู้โดยสารทั้งในและต่างประเทศเพิ่มขึ้น
 - **ทางน้ำ** ท่าเรือระหว่างประเทศที่สำคัญ อาทิ ท่าเรือ Thilawa (ห่างจากกรุงย่างกุ้ง เป็นระยะทาง 13 กิโลเมตร) นอกจากนี้ ยังมีท่าเรืออื่น ๆ อีก 8 แห่ง อาทิ ท่าเรือ Sittwe, Kyaukpyu และ Thandwe ในรัฐ Rakhine และท่าเรือเกาะละแหม่ง หรือเกาะลำไย (Mawlamyine) ในรัฐ Mon เป็นต้น ทั้งนี้ รัฐบาลพม่ามีแผนจะก่อสร้างท่าเรือน้ำลึกที่เมืองทวายในเขตตะนาวศรี (ใกล้กับท่าเรือเกาะละแหม่งของพม่า โดยอยู่ห่างจากชายแดนไทยที่ด่านบ้องตี้ อ.ไทรโยค จ.กาญจนบุรี เพียง 128 กิโลเมตร) เพื่อใช้เดินทางและขนส่งสินค้าผ่านมหาสมุทรอินเดีย จีน และประเทศต่าง ๆ ในคาบสมุทรอินโดจีน รวมทั้งมีแผนจะก่อสร้างท่าเรือแห่งใหม่ในรัฐ Rakhine ซึ่งจะเป็นเส้นทางสำคัญในการขนส่งสินค้าจากชายฝั่งอ่าวเบงกอลไปยัง อ.ท่าซี้เหล็กของพม่า และเข้าสู่ภาคเหนือของไทยและมณฑลยูนนานทางภาคตะวันตกเฉียงใต้ของจีนได้อีกด้วย
 - **ทางบก** ประกอบด้วย ทางรถไฟและถนน โดยสามารถขนส่งสินค้าระหว่างประเทศไทยและพม่าผ่านจุดผ่านแดนถาวรตามแนวชายแดนไทย-พม่าได้ 7 จังหวัด คือ ตาก เชียงราย หนอง แม่ฮ่องสอน เชียงใหม่ กาญจนบุรี และ ประจวบคีรีขันธ์
- นอกจากนี้ ภายใต้ยุทธศาสตร์ความร่วมมือทางเศรษฐกิจในอนุภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขง มีโครงการพัฒนาแนวพื้นที่เศรษฐกิจตะวันออก-ตะวันตก (East-West Economic Corridor : EWEC) โดยจะก่อสร้างถนนเพื่อเชื่อมโยงเส้นทางของพม่า ไทย ลาว และเวียดนามเข้าด้วยกัน ไทยและพม่าร่วมรับผิดชอบการก่อสร้างถนนช่วงแม่สอด/เมียวดี-เชิงเขาตะนาวศรี-กอกะเร็ก-ท่าตอน-ย่างกุ้ง ซึ่งรัฐบาลไทยได้เสนอให้ความช่วยเหลือแบบให้เปล่าและให้เงินกู้แบบมีเงื่อนไขผ่อนปรนแก่รัฐบาลพม่าด้วย ทั้งนี้ คาดว่าถนนสายดังกล่าวจะก่อสร้างแล้วเสร็จภายในปี 2007 ซึ่งจะทำให้การขนส่งสินค้าและการเดินทางไปมาระหว่างกันในภูมิภาคนี้มีความสะดวกมากยิ่งขึ้น โดยเส้นทางสายนี้ยังสามารถเชื่อมต่อไปยังอินเดียและประเทศในกลุ่มเอเชียใต้อื่น ๆ ได้อีกด้วย (รายละเอียดในเอกสารแนบ 1)

เศรษฐกิจ

ในปี 2004/05 ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP : Gross Domestic Product) มาจากภาคเกษตรกรรมมากที่สุดราว 50.5% ของ GDP รองลงมา คือ ภาคบริการ 34.9% และภาคอุตสาหกรรม 14.6% ตามลำดับ และประชากรมีรายได้เฉลี่ยต่อคนต่อปีราว 165,729 บาท

การค้า (ปี 2003/04)

- สินค้าส่งออกที่สำคัญ ได้แก่ ก๊าซธรรมชาติ, ไม้เนื้อแข็ง, สิ่งทอ, ถั่วต่าง ๆ, กุ้ง ปลาและผลิตภัณฑ์จากปลา
- ตลาดส่งออกที่สำคัญ คือ ไทย สหรัฐฯ อินเดีย จีน และญี่ปุ่น
- สินค้านำเข้าที่สำคัญ ได้แก่ เครื่องจักรที่ไม่ใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์ขนส่ง, น้ำมันสำเร็จรูป, เหล็ก เหล็กกล้าและผลิตภัณฑ์จากเหล็ก, เส้นใยสังเคราะห์ และ เครื่องจักรไฟฟ้า
- แหล่งนำเข้าที่สำคัญ คือ จีน สิงคโปร์ ไทย มาเลเซีย และเกาหลีใต้

การลงทุนจากต่างประเทศ

- นับตั้งแต่ปี 1998 - วันที่ 31 มีนาคม 2004 โครงการการลงทุนจากต่างประเทศที่ได้รับการอนุมัติจากรัฐบาลพม่ามีจำนวนทั้งสิ้น 379 โครงการ มูลค่าเงินลงทุนรวม 7,592 ล้านดอลลาร์สหรัฐ
- ประเภทธุรกิจที่นักลงทุนต่างชาติสนใจเข้าไปลงทุนในพม่า ได้แก่ การขุดเจาะน้ำมันและ ก๊าซธรรมชาติ อุตสาหกรรมการผลิต โรงแรมและการท่องเที่ยว การพัฒนา อสังหาริมทรัพย์ และเหมืองแร่ ตามลำดับ

พม่า : การเมือง

ความมั่นคงทางการเมือง

ค่อนข้างมีเสถียรภาพ เนื่องจากปกครองด้วยรัฐบาลทหารมาโดยตลอด อย่างไรก็ตาม เมื่อวันที่ 19 ตุลาคม 2004 เกิดการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองครั้งสำคัญในพม่า โดย พล.อ.ชิน อุ่นต์ ถูกยึดอำนาจและถูกปลดออกจากตำแหน่งนายกรัฐมนตรีและเลขาธิการ 1 ของสภาสันติภาพและการพัฒนาแห่งรัฐ (The State Law and Order Restoration Council : SPDC) ของพม่า ในข้อหาพัวพันกับปัญหาทุจริตคอร์รัปชันในหน่วยข่าวกรองแห่งชาติ (Military Intelligence : MI) ซึ่ง พล.อ.ชิน อุ่นต์ ดูแลอยู่ โดยรัฐบาลพม่าประกาศแต่งตั้งให้ พล.ท. โซ วิน ขึ้นดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีแทน

นอกจากนี้ พล.อ.อาวโซ่ ตัน ฉ่วย ซึ่งเป็นประมุขของประเทศ ได้ประกาศยุบหน่วยข่าวกรองของพม่า โดยอ้างว่าพม่ากำลังเตรียมตัวเข้าสู่ระบอบประชาธิปไตย ทำให้หน่วยงานดังกล่าวไม่มีความจำเป็นอีกต่อไป รวมทั้งยังปรับเปลี่ยนตำแหน่งทางการทหารที่สำคัญ ๆ อาทิ ประกาศแต่งตั้ง พล.ท. เทียน เสง ผู้บัญชาการทหารบริเวณสามเหลี่ยมทองคำ เป็น เลขาธิการ 1 ของ SPDC และแต่งตั้ง พล.ต.โก โก นายทหารจากกองทัพภาคใต้ของพม่า เป็นผู้บัญชาการกองทัพภาคย่างกุ้ง เป็นต้น และยังมีคำสั่งให้ปลดรัฐมนตรีและรัฐมนตรีช่วยประจำกระทรวงต่าง ๆ หลายตำแหน่ง อาทิ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย, รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน, รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตร, รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม 1, รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงปศุสัตว์และประมง และ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ซึ่งบุคคลที่ถูกปลดต่างมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับ พล.อ.ชิน อุ่นต์ ทั้งสิ้น

การยึดอำนาจจาก พล.อ.ชิน อุ่นต์ ของรัฐบาลพม่าในครั้งนี้ ส่งผลให้นานาชาติต่างเพิ่มแรงกดดันต่อพม่า โดยรัฐบาลสหรัฐฯ ออกมาประณามการกระทำดังกล่าว รวมทั้งเรียกร้องให้สหภาพยุโรปและประเทศอื่น ๆ ดำเนินการคว่ำบาตรทางเศรษฐกิจกับพม่ามากยิ่งขึ้น เนื่องจากวิตกว่ารัฐบาลพม่าชุดใหม่จะยกเลิกแนวทางการดำเนินการไปสู่กระบวนการปรองดองแห่งชาติและประชาธิปไตย หรือ Roadmap ตามที่ พล.อ.ชิน อุ่นต์ ประกาศไว้ในปี 2003 เพื่อปฏิรูประบบการเมืองในประเทศให้มีความเป็นประชาธิปไตยมากยิ่งขึ้น

ปลายเดือนมกราคม 2005 หลังจากการยึดอำนาจไม่นาน การเมืองในพม่าเริ่มส่อเค้าความตึงเครียด ผู้นำระดับสูงของพม่าไม่ออกมาปรากฏตัวต่อหน้าสาธารณชนและมีข่าวลือออกมาหลายกระแสเกี่ยวกับความขัดแย้งทางอำนาจระหว่างผู้นำระดับสูงของพม่า จนทำให้ผู้นำระดับสูงบางคนเสียชีวิต อย่างไรก็ตาม ในช่วงต้นเดือนกุมภาพันธ์ 2005 ความตึงเครียดดังกล่าวได้บรรเทาลง หลังจากผู้นำระดับสูงของพม่าทยอยออกมาปรากฏตัวต่อหน้าสาธารณชน เพื่อยุติข่าวลือดังกล่าว

อย่างไรก็ตาม รัฐบาลชุดใหม่ของพม่าพยายามลดแรงกดดันจากนานาชาติในเรื่องการปฏิรูประบบการเมืองในประเทศให้เข้าสู่ระบอบประชาธิปไตยโดยเร็ว ด้วยการประกาศปล่อยตัวนักโทษที่ถูกหน่วยข่าวกรองจับกุม อย่างไรก็ตาม ผลรวมทั้งสมาชิกของพรรคฝ่ายค้าน NLD จำนวนมาก และออกมายืนยันว่าพม่าจะยังคงจะดำเนินการปฏิรูปการเมืองตามแผน Roadmap ที่วางไว้ โดยรัฐบาลพม่ากำหนดให้มีการประชุมสมัชชาเพื่อร่างรัฐธรรมนูญแห่งชาติรอบใหม่ในวันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2005 โดยอนุญาตให้ชนกลุ่มน้อยที่เคยลงนามในข้อตกลงหยุดยิงกับรัฐบาลพม่าเข้าร่วมประชุมด้วย แต่เมื่อถึงวันประชุมจริง ตัวแทนชนกลุ่มน้อยและตัวแทนจากพรรคฝ่ายค้าน NLD ไม่ได้รับเชิญให้เข้าร่วมการประชุมดังกล่าว ทำให้นานาชาติไม่พอใจ (สำหรับความเป็นมาของปัญหาความร้ายแฉานระหว่างรัฐบาลพม่ากับชนกลุ่มน้อยที่มีอยู่ในปัจจุบัน ดูรายละเอียดได้ตามเอกสารแนบ 2)

พม่า : เศรษฐกิจ

ภาวะเศรษฐกิจ

ดัชนีเศรษฐกิจที่สำคัญของพม่า

Items	Unit	2001	2002	2003	2004	2005 ^f
Real GDP Growth ^{1/}	%	5.3	5.3	-2.0	-1.5	1.3
Inflation (average)	%	21.1	57.1	36.6	14.5	26.5
Exchange Rate (average)						
Official Exchange Rate	Kt/USD	6.7	6.6	6.1	5.8 [*]	5.8
Market Exchange Rate	Kt/USD	620.0	970.0	960.0	910.0	1,100.0

Notes : f = forecasted. ^{1/} = Fiscal Year beginning April 1st
 Kt = Kyat * = as of November, 2004.

Sources : - The Economist Intelligence Unit (EIU), "Country Profile : Myanmar", December, 2004.
 - The Economist Intelligence Unit (EIU), "Country Report : Myanmar", January, 2005.

ปี 2004/05 (1 เมษายน 2004-31 มีนาคม 2005)

EIU (The Economist Intelligence Unit, มกราคม 2005) คาดว่า เศรษฐกิจพม่าจะหดตัวลง 1.5% เทียบกับที่หดตัว 2.0% ในปี 2003/04 เนื่องจาก

- **ภาคอุตสาหกรรมซบเซา** เนื่องจากปัญหาขาดแคลนพลังงานไฟฟ้า นอกจากนี้ พม่าไม่มีเงินตราต่างประเทศในการนำเข้าปัจจัยการผลิต อาทิ เครื่องจักรและปุ๋ย
- **สหรัฐฯ และสหภาพยุโรปขยายระยะเวลาการคว่ำบาตรทางเศรษฐกิจต่อพม่า^{1/}** เพื่อกดดันให้รัฐบาลพม่าปล่อยตัวนางอองซาน ซูจี หัวหน้าพรรคฝ่ายค้าน NLD และเร่งปฏิรูประบบการเมืองให้เป็นประชาธิปไตยมากขึ้น ส่งผลให้อุตสาหกรรมต่าง ๆ ของพม่าได้รับผลกระทบอย่างหนัก โดยเฉพาะอุตสาหกรรมสิ่งทอและเสื้อผ้า (เดิมสหรัฐฯ เป็นผู้นำเข้าสิ่งทอและเสื้อผ้ารายใหญ่ของพม่า โดยมีสัดส่วนราว 65% ของมูลค่าส่งออกสิ่งทอและเสื้อผ้าทั้งหมดของพม่า)

^{1/} ได้แก่

- สหรัฐฯ ออกกฎหมาย The Burmese Freedom and Democracy Act เมื่อปี 2003 ซึ่งมีสาระสำคัญดังนี้
 - ห้ามบริษัทสัญชาติอเมริกันนำเข้าสินค้าทุกชนิดที่ผลิตหรือประกอบในพม่า
 - ไม่ออกวีซ่าเข้าสหรัฐฯ ให้แก่สมาชิกในคณะรัฐบาลของพม่าทั้งในอดีตและปัจจุบัน
 - อายัดทรัพย์สินของรัฐบาลพม่าในสหรัฐฯ
 - กระทรวงการคลังของสหรัฐฯ จะทำการคัดค้านหากกองทุนการเงินระหว่างประเทศ (IMF) หรือธนาคารโลกอนุมัติเงินกู้ให้แกรัฐบาลพม่า
- สหภาพยุโรป (EU) ประกาศไม่ออกวีซ่าให้แก่เจ้าหน้าที่ระดับสูงของพม่า

ทั้งนี้ การคว่ำบาตรทางเศรษฐกิจดังกล่าว ทำให้โรงงานสิ่งทอและเสื้อผ้าในพม่ากว่าร้อยละหนึ่งต้องปิดตัวลง และส่งผลให้มูลค่าส่งออกสิ่งทอและเสื้อผ้าของพม่าลดลงมาก นอกจากนี้ เมื่อวันที่ 1 มกราคม 2004 รัฐบาลพม่ายังประกาศห้ามบริษัทเอกชนส่งออกสินค้าเกษตรบางชนิด ได้แก่ ข้าว พริก หัวหอม งา และข้าวโพด ทำให้พม่ามีรายได้จากการส่งออกลดลงถึง 18%

ในทางตรงกันข้าม **IMF และรัฐบาลพม่า** คาดว่าในปี 2004 เศรษฐกิจพม่าจะขยายตัวราว 3.6% และ 8.5% ตามลำดับ โดยปัจจัยที่เกื้อหนุนเศรษฐกิจของพม่าที่สำคัญ คือ มาตรการท่องเที่ยวที่ขยายตัวดี โดยในปี 2004 มีจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติเดินทางไปยังพม่าสูงถึง 656,910 คน (เพิ่มขึ้นราว 10% จาก 596,910 คน ในปี 2003) เนื่องจากรัฐบาลพม่าได้เร่งรณรงค์เพื่อส่งเสริมและอำนวยความสะดวกด้านการท่องเที่ยว อาทิ การให้บริการขอวีซ่าผ่านระบบอินเทอร์เน็ต (E-Visa) การเร่งพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวใหม่ ๆ การเปิดสายการบินใหม่ และเส้นทางบินใหม่ รวมทั้งการจัดงานแสดงสินค้าต่าง ๆ เป็นต้น (รายละเอียดตามเอกสารแนบ 3)

สำหรับเหตุการณ์คลื่นยักษ์สึนามิ (Tsunami) ที่พัดเข้าถล่มในแถบเอเชีย รวมทั้งชายฝั่งของพม่าหลายแห่ง (โดยเฉพาะในเขตอิรวดี ที่ได้รับความเสียหายมากที่สุด) เมื่อวันที่ 26 ธันวาคม 2004 ที่ผ่านมา EIU ประเมินว่าเศรษฐกิจของพม่าได้รับผลกระทบจากคลื่นยักษ์ดังกล่าวไม่มากนัก ล่าสุดรัฐบาลพม่ารายงานว่ามีผู้เสียชีวิตจากเหตุการณ์นี้ราว 60 คน

อัตราเงินเฟ้อ อัตราเงินเฟ้อของพม่ามีแนวโน้มลดลง แต่ยังคงอยู่ในระดับสูง โดยในช่วง 4 เดือนแรกของปี 2004 อัตราเงินเฟ้อของพม่าลดลงมาอยู่ที่ระดับ 7.8% เนื่องจากการประกาศห้ามเอกชนส่งออกสินค้าเกษตรบางชนิด ทำให้ราคาสินค้าดังกล่าวปรับตัวลดลง (ในช่วงไตรมาสแรกของปี 2004 ราคาข้าวในพม่าลดลงมาก หลังจากรัฐบาลพม่าประกาศห้ามส่งออกข้าว แต่ในเดือนมิถุนายน 2004 รัฐบาลพม่าเริ่มผ่อนคลายนโยบายดังกล่าว ทำให้ราคาข้าวปรับตัวสูงขึ้นอีกครั้ง) อย่างไรก็ตาม สำหรับทั้งปี 2004 อัตราเงินเฟ้อยังคงอยู่ที่ระดับสูงราว 14.5% (เทียบกับ 36.6% ในปี 2003) เนื่องจากราคาอาหารและน้ำมันปรับตัวสูงขึ้น ประกอบกับรัฐบาลพม่าประกาศขึ้นภาษีนำเข้าสินค้าอุปโภคบริโภคหลายชนิด อาทิ เครื่องรับโทรทัศน์ อุปกรณ์ก่อสร้าง และแผ่นมุงหลังคาบ้าน เป็นต้น

ปี 2005/06 (1 เมษายน 2005-31 มีนาคม 2006)

รัฐบาลพม่า คาดว่าอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจของพม่าจะขยายตัวสูงถึง 12.6% เทียบกับ 12.4% ในปีงบประมาณก่อนหน้า ขณะที่ EIU คาดว่าเศรษฐกิจพม่าจะขยายตัวดีขึ้นมาอยู่ที่ระดับ 1.3% โดยปัจจัยที่เกื้อหนุนสำคัญ ได้แก่

- **รายได้จากการส่งออกก๊าซธรรมชาติเพิ่มมากขึ้น** เนื่องจากการค้นพบแหล่งก๊าซธรรมชาติขนาดใหญ่ในพม่า ซึ่งรัฐบาลพม่ามีแผนจะส่งออกไปยังประเทศเพื่อนบ้านมากขึ้น (รายละเอียดในเอกสารแนบ 4)
- **การท่องเที่ยวของพม่ายังคงขยายตัวดี** รัฐบาลพม่ารณรงค์สนับสนุนภาคการท่องเที่ยวของพม่าอย่างต่อเนื่องจากปี 2004 - 2005 ทำให้คาดว่าจะมีนักท่องเที่ยวต่างชาติสนใจเดินทางเข้าไปยังพม่าเพิ่มมากขึ้นราว 14% เป็น 750,000 คน
- **อุตสาหกรรมน้ำมันและก๊าซธรรมชาติขยายตัวดี** ซึ่งเป็นผลมาจาก ในปี 2004 รัฐบาลพม่าได้ร่วมมือกับนักลงทุนจากประเทศต่าง ๆ อาทิ จีน สิงคโปร์ ไทยและอินเดีย ในการขุดเจาะหาแหล่งน้ำมันและก๊าซธรรมชาติแหล่งใหม่หลายแห่ง

ด้านอัตราเงินเฟ้อ คาดว่าราคาอาหารและน้ำมันยังคงปรับตัวสูงขึ้นต่อเนื่องจากปีงบประมาณก่อน ประกอบกับรัฐบาลพม่ายังคงดำเนินนโยบายการเงินและการคลังแบบผ่อนคลาย และมีการพิมพ์ธนบัตรเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องเพื่อชดเชยกับยอดขาดดุลงบประมาณ ซึ่งคาดว่าจะส่งผลให้อัตราเงินเฟ้อเพิ่มสูงขึ้นเป็น 26.5%

พม่า : การเงิน การธนาคาร และการคลัง

สกุลเงิน จ๊าด (Kyat) = 100 Pyas

อัตราแลกเปลี่ยน

พม่าใช้ระบบอัตราแลกเปลี่ยนแบบคงที่ (IMF เรียกว่า Conventional Pegged Arrangement) ซึ่งประกอบด้วยอัตราแลกเปลี่ยน 2 อัตรา (Dual Exchange-rate System) คือ

1. อัตราทางการ (Official Exchange Rate) ในปี 2004 ทางกรมพม่ากำหนดไว้คงที่ที่ 5.8 จ๊าด/ดอลลาร์สหรัฐ เพื่อใช้ในการนำเข้าและส่งออก การจดทะเบียนลงทุนในพม่า และการติดต่อกับหน่วยงานของรัฐบาล นอกจากนี้ ตั้งแต่ปี 1993 ธนาคารกลางพม่าได้จัดพิมพ์ธนบัตร FECs (Foreign Exchange Certificates) ซึ่งมีค่าเทียบเท่าเงินดอลลาร์สหรัฐ ในอัตรา 1 FECs ต่อ 1 USD โดยรัฐบาลพม่ากำหนดให้นักท่องเที่ยวทุกคนต้องแลกธนบัตร FECs เป็นมูลค่า 200 ดอลลาร์สหรัฐ ทันทีที่เดินทางเข้าประเทศพม่า ทั้งนี้ ธนบัตร FECs สามารถใช้ในพม่าได้เหมือนกับเงินดอลลาร์สหรัฐ ทุกประการและสามารถแลกเปลี่ยนเป็นเงินจ๊าดในท้องตลาดได้ (อย่างไรก็ตาม การแลกเงิน FECs เป็นเงินจ๊าด จะได้อัตราที่ต่ำกว่า การใช้เงินดอลลาร์สหรัฐแลกเปลี่ยนเป็นเงินจ๊าด)

2. อัตราในตลาดมืด (Unofficial Parallel Market Rate) หรือ อัตราตลาด กำหนดโดยผู้ค้าเงินตราต่างประเทศ อย่างไรก็ตาม อัตราทางการของพม่าต่างจากอัตราในตลาดมืดค่อนข้างมาก โดยในปี 2004 อัตราแลกเปลี่ยนในตลาดมืดอยู่ที่ระดับเฉลี่ย 910 จ๊าด/ดอลลาร์สหรัฐ และคาดว่า ในปี 2005 จะอยู่ที่ระดับ 1,100 จ๊าด/ ดอลลาร์สหรัฐ

สำหรับการทำธุรกรรมทางการเงินในพม่านั้น ใช้อัตราตลาดกว่า 85% ของทั้งหมด ขณะที่การทำธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับภาครัฐ ซึ่งต้องใช้ใช้อัตราทางการมีสัดส่วนเพียง 15% ของทั้งหมดเท่านั้น

ปัจจุบันอัตราแลกเปลี่ยนทางการ (เงินจ๊าดต่อดอลลาร์สหรัฐ) มีค่าแข็งเกินจริง อย่างไรก็ตาม การจะปรับเปลี่ยนค่าเงินจ๊าดต่อดอลลาร์สหรัฐตามอัตราทางการให้เป็นอัตราตลาดยังคงเป็นไปได้ยาก เนื่องจากพม่าต้องใช้เงินจำนวนมาก และจะทำให้พม่ามีหนี้ต่างประเทศคงค้าง (เมื่อแปลงเป็นจ๊าด) เพิ่มสูงขึ้นมาก

นโยบายการเงิน

EIU (ฉบับเดือนธันวาคม 2004) รายงานว่า รัฐบาลพม่าไม่มีรายงานการดำเนินนโยบายการเงินที่ชัดเจน แต่ในปี 2004 ธนาคารกลางของพม่ายังคงพิมพ์ธนบัตรออกสู่ระบบอย่างต่อเนื่อง เพื่อชดเชยยอดขาดดุลงบประมาณของรัฐบาลที่อยู่ในระดับสูง และคาดว่ารัฐบาลพม่าจะยังคงดำเนินนโยบายการเงินแบบผ่อนคลายเป็นไป

สำหรับด้านอัตราดอกเบี้ย EIU รายงานว่า แม้อัตราเงินเฟ้อในพม่าจะยังอยู่ในระดับสูง แต่ในปี 2004/05 ธนาคารกลางพม่ายังคงรักษาระดับอัตราดอกเบี้ยไว้ที่ระดับเดียวกับปีงบประมาณก่อน ๆ อาทิ Deposit Rate = 9.5% และ Lending Rate = 15.0% เป็นต้น

ระบบธนาคารของพม่า (ข้อมูลจากธนาคารกลางพม่าปี 2001, Banker's Almanac ฉบับเดือนกรกฎาคม 2004 และ EIU ฉบับเดือนสิงหาคม 2004)

1. ธนาคารกลางแห่งสหภาพพม่า^{1/} คือ The Central Bank of Myanmar (CBM) กฎหมายธนาคารกลางปี 1990 (The Central Bank of Myanmar Law) ให้อิสระแก่ธนาคารกลางแห่งสหภาพพม่าในการดำเนินนโยบายการเงิน ตลอดจนกำกับและตรวจสอบการดำเนินงานของสถาบันการเงินต่าง ๆ ภายในประเทศ นอกจากนี้ นับตั้งแต่เดือนมีนาคม 1998 เป็นต้นมา ธนาคารกลางแห่งสหภาพพม่ายังได้รับอนุญาตให้ทำธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับการซื้อ-ขายเงินตราต่างประเทศอีกด้วย

2. ธนาคารพาณิชย์ของรัฐ (State-owned Commercial Banks) จำนวน 4 ธนาคาร คือ

2.1 The Myanma Economic Bank (MEB) เป็นธนาคารพาณิชย์ของรัฐที่มีสาขามากที่สุดในประเทศ ก่อตั้งขึ้นเมื่อปี 1976 เพื่อพัฒนาด้านการค้าและอุตสาหกรรมของประเทศ ปัจจุบัน Myanma Economic Bank ให้บริการในด้านต่าง ๆ อาทิ

- รับฝากเงินทั้งในรูปบัญชีกระแสรายวันและบัญชีประเภทอื่น ๆ
- ระดมทุนด้วยการออก Savings Certificates
- ปลอ่ยกู้ให้แก่ผู้ประกอบการในภาคเศรษฐกิจที่ส่งเสริมการพัฒนาประเทศ
- ปลอ่ยกู้ให้แก่ธุรกิจเอกชนและบุคคลทั่วไป

2.2 The Myanma Investment and Commercial Bank (MICB)^{1/} ก่อตั้งขึ้นเมื่อปี 1989 มีสำนักงานใหญ่อยู่ที่กรุงย่างกุ้ง และมีสาขาอยู่ที่เมืองมัณฑะเลย์ ทำหน้าที่ส่งเสริมการลงทุนและการค้าของนักลงทุนท้องถิ่นและนักลงทุนต่างชาติ โดย MICB สามารถทำธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับการซื้อ-ขายเงินตราต่างประเทศได้ด้วย

2.3 The Myanma Foreign Trade Bank (MFTB)^{1/} เน้นการทำธุรกิจด้านการเงินระหว่างประเทศ ปัจจุบัน MFTB ให้บริการในด้านต่าง ๆ ดังนี้

- รับฝากเงินในรูปบัญชีเงินตราต่างประเทศ
- ปลอ่ยกู้เพื่อการค้าระหว่างประเทศ

^{1/} เป็นธนาคารที่มีความสัมพันธ์ขั้นแลกเปลี่ยนเอกสาร (Correspondent Banks) กับธสน.

- ซื้อ-ขายเงินตราต่างประเทศ รวมทั้งเช็คเดินทาง (Traveller's Cheques)
- ออกตั๋วแลกเงิน (Bill of Exchange) และ Letter of Credit (L/C)

นอกจากนี้ MFTB ยังทำหน้าที่ติดต่อธุรกิจกับประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก โดยผ่านเครือข่าย Correspondent Banks ที่มีความสัมพันธ์กับธนาคารชั้นนำในประเทศต่าง ๆ

2.4 The Myanmar Agricultural Development Bank (MADB) ทำหน้าที่ให้สินเชื่อแก่ภาคการเกษตรและปศุสัตว์ โดยระดมเงินออมจากท้องถิ่นชนบท ทั้งนี้ MADB มีสำนักงานท้องถิ่น (Regional Offices) จำนวน 14 แห่ง มีสาขา (Branches) จำนวน 164 สาขา และมีสำนักงานตัวแทน (Agency Offices) จำนวน 46 แห่ง

3. ธนาคารพาณิชย์เอกชน (Private Commercial Banks)

ธนาคารพาณิชย์เอกชนในพม่าส่วนใหญ่เน้นการปล่อยกู้ให้แก่ภาคอุตสาหกรรม ธุรกิจก่อสร้าง และธุรกิจท่องเที่ยว ธนาคารพาณิชย์เอกชนในพม่า แบ่งเป็น

3.1 ธนาคารพาณิชย์ท้องถิ่น (Domestic Private Banks) จำนวน 18 ธนาคาร คือ

- Asia Wealth Bank Ltd^{2/}.
- Asian Yangon International Bank Ltd.
- Co-operative Bank Plc.^{3/}
- First Private Bank Ltd.
- Innwa Bank Ltd.
- Kanbawza Bank Ltd.
- Myanmar Citizens Bank Ltd.
- Myanmar Industrial Development Bank Ltd.
- Myanmar Livestock and Fisheries Development Bank Ltd.
- Myanmar May Flower Bank Ltd^{2/}.
- Myanmar Oriental Bank Ltd.
- Myanmar Universal Bank Ltd.

^{2/} จัดอยู่ในบัญชีดำของกระทรวงการคลังของสหรัฐฯ ในเดือนพฤศจิกายน 2003 เนื่องจากปัญหาการฟอกเงิน ทำให้รัฐบาลพม่าสั่งปิดกิจการเป็นการชั่วคราวเพื่อตรวจสอบปัญหาดังกล่าว และข้อมูลล่าสุดจากหนังสือพิมพ์ Bangkok Post ระบุว่า เมื่อวันที่ 31 มีนาคม 2005 รัฐบาลพม่ามีคำสั่งให้เพิกถอนใบอนุญาตประกอบกิจการของธนาคารทั้ง 2 ธนาคาร แล้ว

^{3/} เกิดจากการควบรวมกิจการกันระหว่างธนาคารพาณิชย์ท้องถิ่น 3 ธนาคาร ได้แก่ ธนาคารเพื่อการสหกรณ์ (Co-operative Bank Ltd.) ธนาคารกสิกรสหกรณ์ (Co-operative Farmers Bank Ltd.) และธนาคารส่งเสริมสหกรณ์ (Co-operative Promoters Ltd.)

- Myawaddy Bank Ltd.
- Sibin Tharyar Ray Bank Ltd.
- Tun Foundation Bank Ltd.
- Yadanabon Bank Ltd. (Mandalay)
- Yangon City Bank Ltd.
- Yoma Bank Ltd.

3.2 สำนักงานตัวแทน (Representative Offices) จำนวน 20 แห่ง แบ่งเป็น

3.2.1 สำนักงานตัวแทนของธนาคารพาณิชย์ไทย (Thai's Representative Offices) จำนวน 1 แห่ง^{4/} คือ Bangkok Bank PLC. (ปัจจุบันมีเพียงเจ้าหน้าที่ชาวพม่าประจำอยู่ที่นั่น)

3.2.2 สำนักงานตัวแทนของธนาคารพาณิชย์ต่างชาติ (Foreign's Representative Offices) จำนวน 19 แห่ง ได้แก่

- Arab Bangladesh Bank Ltd.
- Brunei Investment Bank (BIB)
- Credit Agricole Indosuez
- Credit Lyonnais
- Deutsche Bank Aktiengesellschaft
- First Commercial Bank
- Global Commercial Bank
- ING Bank
- Malayan Banking Berhad (MAYBANK)
- National Bank Ltd.
- Oversea-Chinese Banking Corporation Ltd.
- Public Bank Berhad
- Societe General
- Standard Chartered Bank

4/ ธนาคารพาณิชย์ไทยปิดสำนักงานตัวแทนใหม่มาแล้ว 5 แห่ง คือ

1. Thai Farmers Bank Plc.	ปิดสำนักงานฯ	เมื่อวันที่ 31 ธันวาคม 1997
2. Bank of Ayudhya Plc.	ปิดสำนักงานฯ	เมื่อวันที่ 1 เมษายน 1998
3. Thai Military Bank Plc.	ปิดสำนักงานฯ	เมื่อวันที่ 1 เมษายน 1998
4. Siam City Bank Plc.	ปิดสำนักงานฯ	เมื่อวันที่ 1 เมษายน 1999
5. Krung Thai Bank Plc.	ปิดสำนักงานฯ	เมื่อวันที่ 1 กรกฎาคม 2002

- The Bank of Tokyo-Mitsubishi Ltd.
- The Dai-Ichi Kangyo Bank Ltd.
- The Development Bank of Singapore Ltd.
- The Tokai Bank Ltd.
- United Overseas Bank Ltd.

⇒ เหตุการณ์ที่น่าสนใจในระบบการเงินการธนาคารของพม่าในปี 2004

29 มิถุนายน 2004	ธนาคารพาณิชย์ท้องถิ่น 3 ธนาคาร ได้แก่ ธนาคารเพื่อการสหกรณ์ (Co-operative Bank Ltd.) ธนาคารกรสิกรสหกรณ์ (Co-operative Farmers Bank Ltd.) และธนาคารส่งเสริมสหกรณ์ (Co-operative Promoters Ltd.) ได้ควมรวมกิจการกันและใช้ชื่อใหม่เป็น “บมจ. ธนาคารสหกรณ์ (Co-operative Bank Plc.)” เพื่อเพิ่มความแข็งแกร่งของสถาบันการเงินในประเทศ ทั้งนี้ รองประธานและเจ้าหน้าที่บริหารของ บมจ. ธนาคารสหกรณ์ กล่าวว่า ธนาคารมีแผนจะนำหุ้นออกจำหน่ายต่อสาธารณชนในเดือนธันวาคม 2005 และจะเปิดสาขาเพิ่มขึ้นหลังจากได้รับอนุญาตจากธนาคารกลางพม่าแล้ว
3 พฤศจิกายน 2004	รัฐบาลพม่าประกาศใช้กฎหมายว่าด้วยการโอนเงินฉบับใหม่ ที่ห้ามมิให้มีการโอนเงินโดยมิชอบด้วยกฎหมาย โดยกำหนดให้บุคคลหรือแรงงานชาวพม่าที่ทำงานอยู่ในต่างประเทศที่ต้องการจะโอนเงินกลับมายังพม่า ต้องกระทำผ่านสถาบันการเงินของรัฐเท่านั้น
1 มกราคม 2005	ธนาคาร The Myanmar Investment and Commercial Bank (MICB) กำหนดให้ลูกค้าของธนาคารต้องชำระค่าธรรมเนียมในการใช้บริการต่าง ๆ ด้วยเงินดอลลาร์สหรัฐหรือเงินยูโร (เดิมชำระค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ด้วยเงินจ๊าต) เพื่อให้ธนาคาร MICB สามารถเชื่อมโยงเครือข่ายของธนาคารกับธนาคารของเบลเยียมที่เปิดให้บริการโอนเงินระหว่างประเทศในพม่านับตั้งแต่วางกลางปี 2004 ที่ผ่านมาได้ ทั้งนี้ ที่ผ่านมามีธนาคารของรัฐบาลพม่าที่ได้ร่วมการให้บริการโอนเงินระหว่างประเทศกับธนาคารของเบลเยียมดังกล่าวแล้ว 2 ธนาคาร คือ The Myanmar Foreign Trade Bank (MFTB) และ The Myanmar Economic Bank (MEB)

ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิรูประบบการเงิน-การธนาคารของพม่า ได้แก่

1. ปัญหาการขาดแคลนเทคโนโลยีที่ทันสมัยที่ใช้ในการติดต่อสื่อสารระหว่างธนาคารและการเคลียร์บัญชีระหว่างธนาคาร
2. บุคลากรไม่ค่อยมีความรู้ความสามารถในด้านการเงิน-การธนาคาร และการบริหารจัดการ
3. นโยบายอัตราดอกเบี้ยไม่สะท้อน Demand และ Supply ของปริมาณเงินในระบบ
4. ทางงาพม่ากำหนดให้ธนาคารของรัฐเพียง 2 ธนาคาร คือ MICB และ MFTB ที่สามารถดำเนินธุรกรรมด้านเงินตราต่างประเทศ (ไม่รวมธนาคารกลางของพม่า)
5. ทางงาพม่ามีข้อกำหนดที่เข้มงวดมากในการกำกับการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ เช่น
 - ตามมาตรา 31 ของ The Financial Institutions of Myanmar Law กำหนดให้ธนาคารพาณิชย์ (ยกเว้นธนาคารพาณิชย์ของรัฐ) ต้องดำรงสัดส่วนเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยง (Capital Adequacy Ratio) ไม่น้อยกว่า 10% ซึ่งค่อนข้างสูงเมื่อเทียบกับมาตรฐาน BIS ซึ่งกำหนดไว้ไม่น้อยกว่า 8% เท่านั้น
 - ตามมาตรา 32 ของ The Financial Institutions of Myanmar Law ไม่อนุญาตให้ธนาคารพาณิชย์ปล่อยสินเชื่อให้แก่บุคคลใดบุคคลหนึ่ง เกินกว่า 20% ของเงินทุนจดทะเบียน
 - กำหนดให้ธนาคารพาณิชย์ต้องดำรงสัดส่วนสินทรัพย์สภาพคล่อง (Liquidity Ratio = Liquidity Asset/Liabilities) ไม่น้อยกว่า 20%
6. ชาวพม่าไม่มั่นใจในระบบธนาคาร ทำให้สัดส่วนการออมเงินในระบบธนาคารต่ำมาก โดยส่วนใหญ่ชาวพม่านิยมถือเงินสด ทำให้ Cash-to-deposits Ratio ของพม่าสูงถึง 83% ขณะที่สัดส่วนดังกล่าวของประเทศไทยอยู่ที่ระดับ 8% สิงคโปร์ 7% และออสเตรเลีย 6%
7. กฎหมายต่อต้านการฟอกเงินที่รัฐบาลพม่าประกาศใช้ในพื้นที่ที่ The Financial Action Task Force on Money Laundering (FATF) ประกาศว่าพม่าเป็นหนึ่งในกลุ่มประเทศที่ไม่ให้ความร่วมมือในการต่อต้านการฟอกเงิน แต่จนถึงปัจจุบันยังไม่มีการบังคับใช้อย่างเป็นรูปธรรมมากนัก
8. ประชาชนในชนบทนิยมกั้มเงินจากตลาดเงินนอกระบบ เนื่องจากตลาดเงินนอกระบบส่วนใหญ่กระจายอยู่ตามพื้นที่ในเขตชนบทที่ห่างไกลซึ่งธนาคารพาณิชย์ยังให้บริการไม่ทั่วถึง แม้ว่าอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ในตลาดเงินนอกระบบจะสูงถึง 12-20% ต่อเดือน ส่วนโรงรับจำนำนอกระบบก็คิดอัตราดอกเบี้ยสูงถึง 35-40% ต่อปี

สัดส่วนยอดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPLs Ratio) และเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยง (CAR Ratio)

จากรายงานของธนาคารกลางพม่า พบว่า ในปี 2002/03 NPLs Ratio ของระบบธนาคารในพม่า (หนี้ค้างชำระตั้งแต่ 6 เดือนขึ้นไป) อยู่ในระดับต่ำมาก คือ 2.09% เท่านั้น

นอกจากนี้ ยังรายงานว่าเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยง (Capital Adequacy Ratio : CAR Ratio) ของพม่ามีสัดส่วนสูงถึง 10.0% (สูงกว่ามาตรฐานที่ BIS กำหนดไว้ที่ระดับ 8.0%)

NPLs Ratio และ CAR Ratio ของพม่า

Unit : %

Indicators	1998/99	1999/00	2000/01	2001/02	2002/03
NPLs Ratio	6.89	5.25	2.90	2.11	2.09
Capital Adequacy Ratio	10.0	10.0	10.0	10.0	10.0

อย่างไรก็ตาม จากรายงานข่าวหนังสือพิมพ์ประชาชาติธุรกิจ (ฉบับวันที่ 27 กุมภาพันธ์ - 2 มีนาคม 2003) ระบุว่าสถาบันการเงินในพม่ามียอดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้และหนี้สงสัยจะสูญสูงมาก โดยส่วนใหญ่เป็นหนี้จากลูกหนี้ที่มีอิทธิพลทำให้ไม่สามารถทวงถามให้ชำระหนี้คืนได้

นโยบายการคลัง

Government Budget

Unit : Kyat Million

Items	1997/98	1998/99	1999/2000	2000/01 [*]
Total Revenue	88,695.7	118,034.7	107,666.5	134,550.0
- Current Account	85,728.7	115,814.3	106,422.9	n.a.
- Capital Account	803.4	79.5	407.6	n.a.
- Financial Account	251.1	1,067.6	175.3	n.a.
- Foreign Loans	301.4	549.3	183.2	n.a.
- Foreign Grants and Aids	1,611.1	524.0	477.5	n.a.
Total Expenditures	98,462.0	124,751.9	145,403.3	221,128.0^{**}
- Current Account	47,836.7	62,953.2	84,523.4	n.a.
- Capital Account	50,365.0	60,918.7	60,396.1	n.a.
- Financial Account	260.3	880.0	383.8	n.a.
- Reserve Fund	-	-	100.0	n.a.
Budget Balance	-9,766.3	-6,717.2	-37,736.8	-86,578.0

Notes : Fiscal Year Beginning 1 April.

** = Total Expenditure (including lending)

Sources : - Statistical Yearbook 2001, Ministry of National Planning and Economic Development.

- * เป็นข้อมูลจาก The Economist Intelligence Unit (EIU), "Country Report : Myanmar", October, 2003.

ปี 2002/03

EIU คาดว่าในไตรมาสแรกของปีงบประมาณ 2002/03 (เมษายน-มิถุนายน 2002) รายได้จากการจัดเก็บภาษี จะเพิ่มขึ้น 8.7% เป็น 13,200 ล้านบาท สำหรับรายจ่ายของรัฐบาล EIU ยังไม่สามารถคาดการณ์ได้ เนื่องจากหาข้อมูลได้ยาก

ขณะที่ ธนาคารกลางของพม่า คาดว่ายอดขาดดุลงบประมาณในปีงบประมาณ 2002/03 จะลดลงเหลือ 4.1% ของ GDP เทียบกับที่ขาดดุลงบประมาณ 5.9% ของ GDP ในปีงบประมาณ 2001/02 เนื่องจากคาดว่ารายได้ของรัฐบาลจะเพิ่มขึ้นราว 0.4% ขณะที่รายจ่ายของรัฐบาลจะลดลงราว 1.4% เมื่อเทียบกับปีงบประมาณก่อน

ปี 2003/04

ไม่มีข้อมูลยอดขาดดุลงบประมาณของรัฐบาลพม่า แต่ EIU รายงานว่า รายได้จากการจัดเก็บภาษีของรัฐบาล เพิ่มขึ้นถึง 55.5% มาอยู่ที่ระดับ 162 พันล้านบาท เนื่องจากรัฐบาลพม่าสามารถเก็บภาษีเงินได้เพิ่มขึ้น (ขณะที่ไม่มีรายงาน ด้านรายจ่ายของรัฐบาลพม่า)

ปี 2004/05

EIU รายงานว่า รัฐบาลพม่าพยายามเพิ่มรายได้จากการเก็บภาษี โดยการประกาศเพิ่มอัตราภาษีนำเข้า รวมทั้งปรับภาษีนำเข้าให้เป็นอัตราเดียว (Flat Rate) ที่ระดับ 25% จากที่เคยเก็บภาษีนำเข้าหลายอัตราระหว่าง 2.0% - 20.0% ซึ่งจะช่วยให้รัฐบาลพม่ามีรายได้จากการเก็บภาษีเพิ่มขึ้น

ล่าสุด EIU คาดว่า ในปีงบประมาณ 2005/06 ยอดขาดดุลงบประมาณของรัฐบาลจะอยู่ที่ระดับ 5.0% ของ GDP (ไม่ได้ระบุสาเหตุ)

พม่า : การลงทุนจากต่างประเทศ

หน่วยงานที่ดูแลการลงทุนจากต่างประเทศ

คณะรัฐมนตรีพม่าได้แต่งตั้งคณะกรรมการสิทธิการส่งเสริมการลงทุนแห่งสหภาพพม่า (Myanmar Investment Commission : MIC) ให้ทำหน้าที่พิจารณาอนุมัติโครงการลงทุนจากต่างชาติ โดยมีคณะกรรมการการลงทุนจากต่างประเทศ (The Union of Myanmar Foreign Investment Commission : FIC) เป็นผู้พิจารณาโครงการลงทุนในเบื้องต้น

รูปแบบการลงทุนที่ได้รับอนุญาตจากรัฐบาลพม่า มี 2 รูปแบบ คือ

1. การลงทุนที่ชาวต่างชาติถือหุ้น 100% เมื่อนักลงทุนต่างชาติได้รับอนุญาตให้ลงทุนในพม่าแล้ว ต้องจดทะเบียนเพื่อขอดำเนินธุรกิจใหม่พม่าอีกครั้ง โดยทางการพม่าได้กำหนดให้นักลงทุนต่างชาติต้องโอนเงินตราต่างประเทศไปฝากไว้กับธนาคารการค้าต่างประเทศ (Myanmar Foreign Trade Bank : MFTB) ก่อนยื่นขอจดทะเบียนในพม่าตามจำนวนเงินขั้นต่ำที่ทางการพม่ากำหนด ดังนี้

- <u>กิจการทางด้านอุตสาหกรรม</u>	ต้องฝากเงินตราต่างประเทศเทียบเท่า	1,000,000	จำกัด
- <u>กิจการทางด้านการค้า</u>	ต้องฝากเงินตราต่างประเทศเทียบเท่า	500,000	จำกัด
- <u>กิจการทางด้านบริการ</u>	ต้องฝากเงินตราต่างประเทศเทียบเท่า	300,000	จำกัด

ทั้งนี้ การแปลงเงินตราต่างประเทศเป็นเงินจำกัดต้องใช้อัตราแลกเปลี่ยนของทางการเท่านั้น โดยนักลงทุนต่างชาติจะต้องโอนเงินเข้าสู่พม่าอย่างน้อยครึ่งหนึ่งของจำนวนเงินขั้นต่ำที่ทางการพม่ากำหนดภายใน 20 วัน นับตั้งแต่วันที่ได้รับใบอนุญาตลงทุน และจะต้องโอนเงินส่วนที่เหลือเข้าพม่าภายใน 180 วัน หลังจากได้รับใบอนุญาตลงทุน

2. การร่วมลงทุน แบ่งเป็น

- การร่วมลงทุนกับรัฐบาลพม่า นักลงทุนต่างชาติสามารถเจรจาขอร่วมลงทุนกับหน่วยงานต่าง ๆ ของรัฐบาลพม่าในสังกัดกระทรวงต่าง ๆ ได้ไม่น้อยกว่า 35% ของมูลค่าเงินลงทุนรวม โดยต้องทำโครงการยื่นเสนอต่อ FIC
- การร่วมลงทุนกับเอกชนพม่า นักลงทุนต่างชาติจะต้องลงทุนไม่น้อยกว่า 35% เช่นเดียวกัน และจะต้องโอนเงินตราต่างประเทศไปฝากไว้กับ MFTB ไม่น้อยกว่าจำนวนขั้นต่ำที่ทางการพม่ากำหนดไว้เช่นเดียวกับกรณีการลงทุนที่ชาวต่างชาติถือหุ้น 100%

ขั้นตอนการขออนุมัติการลงทุน

นักลงทุนต่างชาติต้องยื่นคำร้องขอลงทุนต่อ MIC พร้อมแนบเอกสารรายละเอียดที่สำคัญของโครงการ ดังนี้

1. ชื่อบริษัท สัญชาติ ที่ตั้งของสำนักงานใหญ่ในต่างประเทศ สถานที่ตั้งกิจการในประเทศพม่า และประเภทของกิจการที่จะลงทุน
2. กรณีที่เป็นการร่วมลงทุนไม่ว่าจะร่วมลงทุนกับรัฐบาลหรือเอกชนพม่าจะต้องระบุชื่อบุคคลที่ร่วมลงทุนด้วย
3. ถ้าการลงทุนทำในรูปของห้างหุ้นส่วนจะต้องแจ้งรายละเอียดของสัดส่วนเงินลงทุนของหุ้นส่วนทุกราย และแนวทางการแบ่งสรรผลกำไร
4. ถ้าการลงทุนทำในรูปบริษัท ให้ส่งร่างหนังสือบริคณห์สนธิ กฎระเบียบข้อบังคับบริษัท สัดส่วนหุ้นและจำนวนผู้ถือหุ้นในบริษัทด้วย
5. อื่น ๆ เช่น ผลการศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการลงทุน ระยะเวลาในการดำเนินการ สัญญาความร่วมมือทางธุรกิจ เทคโนโลยีที่จะนำมาใช้ ปริมาณพลังงานที่ใช้ ปริมาณและมูลค่าของเครื่องจักรกล ปริมาณและมูลค่าของวัตถุดิบ และความต้องการใช้เงินตราต่างประเทศต่อปี เป็นต้น

MIC จะนำข้อมูลที่ได้ส่งต่อให้ FIC เพื่อให้เป็นผู้พิจารณาโครงการลงทุนในเบื้องต้น โดย FIC มีเงื่อนไขในการพิจารณาอนุมัติ ดังนี้

1. ต้องเป็นการผลิตเพื่อการส่งออก หรือการพัฒนาทรัพยากรที่ต้องใช้เงินลงทุนจำนวนมาก หรือเป็นการลงทุนที่ต้องใช้เทคโนโลยีสูง หรือเป็นการผลิตหรือบริการที่ก่อให้เกิดการจ้างแรงงานมาก หรือเป็นโครงการประหยัดพลังงาน โดยโครงการลงทุนเหล่านี้ต้องมีส่วนช่วยในการพัฒนาท้องถิ่น
2. สำหรับธุรกิจประเภทการค้า ทั้งการค้าภายในประเทศและการค้าระหว่างประเทศ จะต้องขออนุญาตเป็นกรณีพิเศษจากกระทรวงการค้าของพม่าก่อน
3. บริษัทต่างชาติจะต้องทำประกันภัยกับ Myanmar Insurance Corporation ซึ่งเป็นรัฐวิสาหกิจของพม่า ส่วนการใช้บริการธนาคารจะต้องใช้กับธนาคารที่รัฐบาลกำหนดเท่านั้น
4. หากมีการจ้างคนงานที่เป็นชาวต่างชาติหรือผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านที่เป็นคนต่างชาติ จะต้องขออนุมัติจาก FIC ก่อน
5. อื่น ๆ เช่น การคาดการณ์ผลกำไรประจำปี การคาดการณ์รายได้ที่เป็นเงินตราต่างประเทศ ระยะเวลาของการคืนทุน โอกาสของการเพิ่มรายได้ให้แก่ชาวพม่า สถานการณ์ทางด้านตลาดทั้งภายในและต่างประเทศของสินค้าประเภทนั้น ๆ ข้อกำหนดการบริโภคสินค้าภายในประเทศพม่า ฐานะการเงินของผู้ลงทุน และในกรณีที่เป็นการลงทุนของต่างชาติ 100% จะต้องผ่านการพิจารณาอนุมัติจากกระทรวงอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องก่อนด้วย

การลงทุนจากต่างประเทศที่ได้รับการอนุมัติจากทางการพม่า

รายการ	1997/98	1998/99	1999/00	2000/01	2001/02	2002/03	2003/04
จำนวนโครงการ	56	10	14	28	7	n.a.	n.a.
เงินลงทุน (ล้านดอลลาร์สหรัฐ)	1,012.9	54.4	58.2	217.7	19.0	86.9	91.2

ที่มา : - Central Statistical Organization of Myanmar, July-August 2002.

- The Economist Intelligence Unit (EIU), "Country Report : Myanmar", December, 2004.

การลงทุนจากต่างประเทศ (สะสม)

ตั้งแต่พม่าเปิดประเทศในปี 1988 จนถึงวันที่ 31 มีนาคม 2004 คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนแห่งสหภาพพม่า (Myanmar Investment Commission : MIC) อนุมัติโครงการลงทุนจากต่างประเทศรวม 379 โครงการ มูลค่าเงินลงทุนรวม 7,592 ล้านดอลลาร์สหรัฐ จากประเทศผู้ลงทุนทั้งหมด 27 ประเทศ โดยสิงคโปร์เป็นประเทศที่มีมูลค่าเงินลงทุนสะสมในพม่ามากที่สุด รองลงมา คือ สหราชอาณาจักร และไทย ตามลำดับ ประเภทธุรกิจที่มีมูลค่าการลงทุนมากที่สุด ได้แก่ การขุดเจาะน้ำมันและก๊าซธรรมชาติ อุตสาหกรรมการผลิต โรงแรม และการท่องเที่ยว การพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ และเหมืองแร่ ตามลำดับ

การลงทุนจากต่างประเทศสะสมที่ได้รับการอนุมัติจากทางการพม่า
(ตั้งแต่ปี 1988 - 31 มีนาคม 2004)
จำแนกตามประเทศผู้ลงทุน

ประเทศผู้ลงทุน	จำนวน (โครงการ)	เงินลงทุน	
		ล้านดอลลาร์สหรัฐ	สัดส่วน (%)
1. สิงคโปร์	72	1,573.0	20.7
2. สหราชอาณาจักร *	38	1,431.0	18.8
3. ไทย	51	1,312.0	17.3
4. มาเลเซีย	33	661.0	8.7
5. สหรัฐอเมริกา	16	582.0	7.7
6. ฝรั่งเศส	3	470.0	6.2
7. อื่น ๆ	166	1,563.0	20.6
รวม	379	7,592.0	100.0

หมายเหตุ: * = Inclusive of enterprises incorporated in British Virgin Islands, Bermuda Islands and Cayman Islands.

ที่มา : - Myanmar Investment Commission.

- ศูนย์ศึกษาการค้าระหว่างประเทศ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย

**การลงทุนจากต่างประเทศสะสมที่ได้รับการอนุมัติจากทางการพม่า
(ตั้งแต่ปี 1988 - 31 มีนาคม 2004)
จำแนกตามประเภทธุรกิจ**

ประเภทธุรกิจ	จำนวน (โครงการ)	เงินลงทุน	
		ล้านดอลลาร์สหรัฐ	สัดส่วน (%)
การขุดเจาะน้ำมันและก๊าซธรรมชาติ	59	2,457.5	32.4
อุตสาหกรรมการผลิต	151	1,606.9	21.2
โรงแรมและการท่องเที่ยว	43	1,059.7	14.0
การพัฒนาอสังหาริมทรัพย์	18	1,025.1	13.5
เหมืองแร่	53	528.2	7.0
การขนส่งและการคมนาคม	16	313.3	4.1
ปศุสัตว์และประมง #	24	312.4	4.1
นิคมอุตสาหกรรม	3	193.1	2.5
การก่อสร้าง	2	37.8	0.5
เกษตรกรรม	4	34.4	0.4
อื่น ๆ	6	23.6	0.3
รวม	379	7,592.0	100.0

หมายเหตุ : # (ดูรายละเอียดเพิ่มเติมในเอกสารแนบ 5)

ที่มา : Ministry of National Planning and Economic Development (Myanmar).

การลงทุนจากต่างประเทศในปี 2003/04

EIU ฉบับเดือนธันวาคม 2004 รายงานว่า ในปี 2003/04 การลงทุนจากต่างประเทศที่ได้รับอนุมัติส่งเสริมการลงทุนจากรัฐบาลพม่ามีมูลค่าเงินลงทุนรวม 91.2 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้นเกือบ 5% จากมูลค่าเงินลงทุนที่ได้รับอนุมัติรวม 86.9 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ในปีงบประมาณ 2002/03

ทั้งนี้ สามารถจำแนกประเภทและมูลค่าของโครงการลงทุนจากต่างประเทศที่ได้รับอนุมัติ ดังนี้

- โครงการลงทุนในอุตสาหกรรมน้ำมันและก๊าซ มูลค่า 54.3 ล้านดอลลาร์สหรัฐ
- โครงการลงทุนในอุตสาหกรรมขนส่ง มูลค่า 30.0 ล้านดอลลาร์สหรัฐ
- โครงการลงทุนในอุตสาหกรรมการผลิต มูลค่า 2.8 ล้านดอลลาร์สหรัฐ
- โครงการลงทุนในอุตสาหกรรมประมง มูลค่า 2.6 ล้านดอลลาร์สหรัฐ
- โครงการลงทุนในอุตสาหกรรมเหมืองแร่ มูลค่า 1.5 ล้านดอลลาร์สหรัฐ

ขณะที่ **หนังสือพิมพ์ฐานเศรษฐกิจ** ฉบับวันที่ 9 กันยายน 2004 รายงานว่า กระทรวงพัฒนาเศรษฐกิจและวางแผนแห่งชาติของพม่ารายงานว่า ในช่วงปี 2003/04 การลงทุนทางตรงจากต่างประเทศของพม่าเพิ่มขึ้นเป็น 122.2 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เมื่อเทียบกับ 49.2 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ในปี 2002/03 หรือเพิ่มขึ้นถึง 160% โดยประเทศที่เข้าไปลงทุนในพม่าเรียงตามมูลค่าสูงที่สุด ได้แก่

- เกาหลีใต้ ลงทุนด้านน้ำมัน ก๊าซธรรมชาติ และการขนส่ง มูลค่า 34.9 ล้านดอลลาร์สหรัฐ
- สหราชอาณาจักร ลงทุนด้านการขนส่ง มูลค่า 27 ล้านดอลลาร์สหรัฐ
- ไทย ลงทุนด้านน้ำมันและก๊าซธรรมชาติ มูลค่า 22 ล้านดอลลาร์สหรัฐ
- มาเลเซีย ลงทุนในอุตสาหกรรมประมง มูลค่า 18.2 ล้านดอลลาร์สหรัฐ
- ฮังการี ลงทุนในอุตสาหกรรมประมงและการขนส่ง มูลค่า 15.8 ล้านดอลลาร์สหรัฐ
- จีน ลงทุนด้านอุตสาหกรรมการผลิต มูลค่า 2.8 ล้านดอลลาร์สหรัฐ
- แคนาดา ลงทุนด้านเหมืองแร่และถ่านหิน มูลค่า 1.5 ล้านดอลลาร์สหรัฐ

ปัญหาและอุปสรรคด้านการลงทุน

1. กฎระเบียบเปลี่ยนแปลงบ่อย รัฐบาลพม่าปรับเปลี่ยนกฎระเบียบที่มีผลกระทบต่อการลงทุนบ่อยครั้ง และในบางครั้ง ไม่คำนึงถึงผลประโยชน์ของนักลงทุน นอกจากนี้ กฎระเบียบของรัฐยังขาดความชัดเจนและมีปัญหาในทางปฏิบัติ อีกทั้งนักลงทุนมักไม่ได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับนโยบายและกฎระเบียบต่าง ๆ ของพม่าอย่างทั่วถึง

2. ระบบการโอนเงินตราเข้มงวด รัฐบาลพม่ามีข้อกำหนดด้านธุรกรรมของบริษัทต่างชาติที่เข้มงวดมาก เช่น

- ต้องเปิดบัญชีกับธนาคารที่รัฐบาลกำหนดเท่านั้น
- การโอนเงินตราต่างประเทศเข้ามาในพม่า รัฐบาลพม่ากำหนดให้บริษัทต่างชาติต้องใช้อัตราแลกเปลี่ยนของทางการซึ่งต่ำกว่าอัตราตลาดมาก แต่ในกรณีที่บริษัทต่างชาติต้องการโอนเงินตรา ผลกำไร หรือรายได้ต่าง ๆ ที่ได้จากการลงทุนกลับประเทศ ต้องมีรายได้เป็นเงินตราต่างประเทศ หรือในกรณีที่มีรายได้เป็นเงินสด ต้องแปลงเป็นเงินดอลลาร์สหรัฐ โดยใช้อัตราตลาดซึ่งสูงกว่าอัตราทางการมาก จึงไม่เอื้อต่อการโอนเงินตราและผลกำไรกลับประเทศ
- ค่าใช้จ่ายในการดำเนินธุรกิจในพม่าถูกกำหนดเป็นเงินดอลลาร์สหรัฐ ทั้งหมด ทำให้ต้นทุนในการดำเนินธุรกิจในพม่าสูงมาก

3. พม่าถูกคว่ำบาตรทางเศรษฐกิจจากหลายประเทศ อันเนื่องมาจากปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชน ทำให้พม่าไม่ได้รับการยอมรับและไม่ได้รับความช่วยเหลือจากนานาชาติ อาทิ การคว่ำบาตรทางเศรษฐกิจของสหรัฐฯ ซึ่งส่งผลให้พม่าขาดแคลนเงินตราต่างประเทศ และค่าเงินจัตต่อดอลลาร์สหรัฐ ในท้องตลาดอ่อนตัวลงค่อนข้างมาก

4. ระบบโครงสร้างพื้นฐานไม่เพียงพอ โดยเฉพาะระบบคมนาคมขนส่งและปัญหาการขาดแคลนพลังงานไฟฟ้า เนื่องจากรัฐบาลขาดแคลนเงินตราต่างประเทศอย่างหนัก จนทำให้โครงการก่อสร้างสิ่งสาธารณูปโภคบางโครงการต้องหยุดชะงัก รวมทั้งส่งผลให้โรงงานต่าง ๆ ประสบปัญหาขาดทุนเนื่องจากไม่สามารถผลิตสินค้าได้ทันตามกำหนด

5. ระบบการดำเนินธุรกิจค่อนข้างล่าช้า ผู้ร่วมทุนฝ่ายพม่ายังไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินธุรกิจในโลกเสรีเท่าที่ควร ทำให้การร่วมทุนมักประสบปัญหา นอกจากนี้ แรงงานพม่าอยู่ภายใต้การปกครองของรัฐบาลทหารมาเป็นเวลานาน ทำให้ไม่คุ้นเคยกับการทำงานในภาคอุตสาหกรรม นักลงทุนต่างชาติที่ร่วมทุนกับชาวพม่าจึงต้องเสียเวลาและค่าใช้จ่ายในการพัฒนาบุคลากรค่อนข้างสูง

พม่า : ระบบภาษี

ภาษีสำหรับนักลงทุนต่างชาติในพม่า

อัตราภาษีและค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ที่นักลงทุนควรทราบก่อนเข้าไปลงทุนในพม่า มีดังนี้

1. ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา (Personal Income Tax) แบ่งเป็น

- ชาวต่างชาติที่มีถิ่นพำนักในพม่า (Resident Foreigner) หมายถึง ชาวต่างชาติที่เข้าไปทำงานในพม่าตั้งแต่ 183 วันขึ้นไป เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในอัตราคงที่ กล่าวคือ บุคคลที่ทำงานกับบริษัทที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนจาก MIC เสียภาษีในอัตรา 10% ของเงินได้ ส่วนบุคคลที่ทำงานกับบริษัทที่ไม่ได้รับส่งเสริมการลงทุนจาก MIC ต้องเสียภาษีในอัตรา 15% ของเงินได้

- ชาวต่างชาติที่ไม่มีถิ่นพำนักในพม่า (Non-resident Foreigner) หมายถึง ชาวต่างชาติที่เข้าไปทำงานในพม่าไม่ถึง 183 วัน เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในอัตราคงที่ เท่ากับ 35% ของเงินได้

สำหรับค่าลดหย่อนที่อนุญาตให้หักได้ก่อนคำนวณภาษี อาทิ ผู้มีเงินได้หักค่าลดหย่อนได้ 20% ของเงินได้ แต่สูงสุดไม่เกิน 6,000 จ๊าด คู่สมรสหักลดหย่อนได้ 2,500 จ๊าด บุตรที่อายุไม่เกิน 18 ปีและยังไม่ได้สมรสหักลดหย่อนได้ตั้งแต่ 500-1,000 จ๊าด ขึ้นกับอายุของบุตร เป็นต้น

2. ภาษีเงินได้นิติบุคคล (Corporate Income Tax) แบ่งเป็น 2 ประเภท คือ

- บริษัทต่างชาติที่จดทะเบียนในพม่า (Resident Foreigner) เสียภาษีเงินได้นิติบุคคลในอัตราคงที่เท่ากับ 30% ของเงินได้สุทธิ

- บริษัทต่างชาติที่ไม่ได้จดทะเบียนในพม่า (Non-resident Foreigner) แต่ได้เข้าไปเปิดสาขาในพม่า เสียภาษีเงินได้นิติบุคคลขั้นต่ำ 35% ของเงินได้สุทธิ

สำหรับกิจการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนจาก MIC จะได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลเป็นเวลา 3 ปี นับจากปีแรกที่เริ่มดำเนินการ และอาจขอขยายระยะเวลาการยกเว้นภาษีฯ ได้เป็นกรณี ๆ ไป ขึ้นกับการพิจารณาของ MIC

3. ภาษีนำเข้า (Import Duty) กรมศุลกากร (Custom Department) ของพม่าเป็นผู้จัดเก็บภาษีนำเข้า ในอัตรา 0%-40% ของราคาสินค้านำเข้ารวมค่าประกันและค่าระวาง (Cost Insurance Freight Price : c.i.f) อาทิ สัตว์ที่มีชีวิต พืชและต้นไม้ ได้รับการยกเว้นภาษีนำเข้า ขนสัตว์ เครื่องบิน เก็บภาษีนำเข้าอัตรา 0.5% แก้ว ผลิตภัณฑ์จากแก้ว ภาษีนำเข้าอัตรา 7.5% เครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ และรถยนต์ ขนาดตั้งแต่ 3,000 cc. ขึ้นไป ภาษีนำเข้าอัตรา 40%

นอกจากนี้ ในช่วงเดือนมิถุนายน 2004 รัฐบาลพม่าประกาศขึ้นภาษีนำเข้าสินค้าหลายชนิด อาทิ สินค้าอุปโภคบริโภค เก็บภาษี 450 จ๊าดต่อมูลค่านำเข้าหนึ่งดอลลาร์สหรัฐ (เดิม 100 จ๊าดต่อดอลลาร์สหรัฐ) เครื่องรับโทรทัศน์ เก็บภาษี 100 จ๊าดต่อดอลลาร์สหรัฐ และแผ่นมุงหลังคาบ้าน เก็บภาษี 180 จ๊าดต่อดอลลาร์สหรัฐ (มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 15 มิถุนายน 2004)

อย่างไรก็ตาม EIU ฉบับเดือนธันวาคม 2004 รายงานว่า ในปี 2004 รัฐบาลพม่าได้ประกาศเก็บภาษีนำเข้าสินค้าหลายชนิดเป็นอัตราเดียวที่ระดับ 25% (ไม่ได้รับบุประโยชน์สินค้า แต่ไม่รวมถึงสินค้า คอมพิวเตอร์ ปู่ย และเวชภัณฑ์ ฯลฯ) จากเดิมที่สินค้าเหล่านั้นต้องเสียภาษีในอัตรา 2-20%

สำหรับกิจการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนจาก MIC ในช่วงระหว่างการก่อสร้างโรงงานจะได้รับการยกเว้นภาษีนำเข้าเครื่องจักรและสินค้านำเข้า และเมื่อเริ่มดำเนินการจะได้รับยกเว้นภาษีนำเข้าวัตถุดิบเป็นเวลา 3 ปี นับจากปีแรกเริ่มดำเนินการ

4. ภาษีการค้า (Commercial Tax) Ministry of Finance & Revenue ของพม่า เป็นผู้จัดเก็บภาษีการค้าตาม Notification No. 90/96 ลงวันที่ 27 พฤษภาคม 1996 อาทิ สินค้าจำเป็นต่อการบริโภคและสินค้าจำเป็นขั้นพื้นฐาน ได้รับการยกเว้นภาษีการค้า สินค้าทั่วไป เก็บภาษีการค้าอัตรา 0.5%-2.5% สินค้าฟุ่มเฟือย เช่น บุหรี่ เหล้า น้ำมัน ไข่มุก และหยก ฯลฯ อัตรา 3%-20% ธุรกิจบริการต่าง ๆ เช่น รถไฟ โรงแรม และธุรกิจการค้า ฯลฯ อัตรา 0.5%-3%

สำหรับผู้ใช้บริการโรงแรมและภัตตาคารในพม่าต้องเสีย Government Tax ในอัตรา 10% ของค่าบริการอีกด้วย

5. ภาษีหัก ณ ที่จ่าย (Withholding Tax) ผู้จ่ายเงินได้มีหน้าที่ต้องหักภาษี ณ ที่จ่าย จากเงินได้ของชาวต่างชาติในพม่า เพื่อนำส่งให้ Township Revenue Office ของพม่า ดังนี้

ประเภทเงินได้ที่ต้องหักภาษี ณ ที่จ่าย	อัตรากำไร (%)	
	Resident	Non-resident
ดอกเบี้ย (Interests)	15	20
ค่าสัมปทาน (Royalties) ในการใช้ใบอนุญาต ค่าลิขสิทธิ์และสิทธิบัตร	15	20
ค่าทำสัญญา (Contract) กับรัฐบาลและองค์กรต่าง ๆ	3	3.5
เงินเดือน ค่าจ้าง เบี้ยเลี้ยง โบนัส ฯลฯ	2.5	3

6. ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตนำเข้า (Import License Fee) สินค้านำเข้าทุกชนิด (ยกเว้นสินค้าที่รัฐบาลพม่าห้ามนำเข้า) ต้องขอใบอนุญาตนำเข้า ซึ่งมีอายุ 6 เดือน โดยค่าธรรมเนียมใบอนุญาตนำเข้าจะคิดตามมูลค่าของสินค้านำเข้า (c.i.f) ดังนี้

มูลค่าสินค้านำเข้า (จ๊าด)	ค่าธรรมเนียมนำเข้า (จ๊าด)
ไม่เกิน 10,000	250
10,001-25,000	625
25,001-50,000	1,250
50,001-100,000	2,500
100,001-200,000	5,000
200,001-400,000	10,000
400,001-1,000,000	20,000
1,000,001 ขึ้นไป	50,000

พม่า : การค้าระหว่างประเทศ

ภาวะการค้าระหว่างประเทศของพม่า

การค้าระหว่างประเทศของพม่า*

หน่วย : ล้านจ๊าด

รายการ	ปีงบประมาณ		
	2001/02	2002/03	2003/04
มูลค่าส่งออก	17,130.7	19,955.1	14,115.5
อัตราการขยายตัว (%)	34.5	16.5	-29.3
มูลค่านำเข้า	18,377.7	14,910.0	13,397.5
อัตราการขยายตัว (%)	21.9	-18.9	-10.1
ดุลการค้า	-1,247.0	5,045.1	718.0

หมายเหตุ : ปีงบประมาณเริ่ม 1 เมษายน

* การค้าระหว่างประเทศของพม่ารวมการค้าชายแดนด้วย

ที่มา : The Economist Intelligence Unit (EIU), "Country Profile : Myanmar", December, 2004.

ปี 2002/03

- การส่งออก พม่ามีรายได้จากการส่งออกรวม 19,955.1 ล้านจ๊าด เพิ่มขึ้น 16.5% จากปีงบประมาณก่อน โดยรายได้หลักมาจากการส่งออกก๊าซธรรมชาติจากแหล่งยาดานาและเยตากุนมายังไทย นอกจากนี้ พม่ายังมีรายได้จากการส่งออกกุ้ง ปลา และผลิตภัณฑ์จากปลาเพิ่มขึ้นอีกด้วย

- การนำเข้า พม่านำเข้าสินค้าจากต่างประเทศรวม 14,910.0 ล้านจ๊าด ลดลง 18.9% จากปีงบประมาณก่อน โดยการนำเข้าของภาครัฐลดลงถึง 51.2% ขณะที่ภาคเอกชนมีการนำเข้าลดลงเพียง 2.9% สำหรับสินค้าที่มีมูลค่านำเข้าลดลงมากคือน้ำมันสำเร็จรูป รองลงมา คือ เส้นใยสังเคราะห์ เครื่องจักรไฟฟ้า เครื่องจักรที่ไม่ใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์ขนส่ง ตามลำดับ

ปี 2003/04

- การส่งออก พม่ามีรายได้จากการส่งออกรวมลดลงเหลือ 14,115.5 ล้านจ๊าด ลดลงถึง 29.3% จากปีงบประมาณก่อน เนื่องจากสหรัฐฯ ดำเนินการคว่ำบาตรทางเศรษฐกิจต่อพม่า เพื่อกดดันให้รัฐบาลทหารพม่าปล่อยตัวนางอองซาน ซูจี โดยออกกฎหมาย The Burmese Freedom and Democracy Act ที่ห้ามบริษัทสัญชาติอเมริกันนำเข้าสินค้าทุกชนิดจากพม่า ส่งผลกระทบต่ออุตสาหกรรมของพม่าโดยเฉพาะเสื้อผ้าและสิ่งทอ (ดูรายละเอียดในหัวข้อเศรษฐกิจ) ประกอบกับตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2004 รัฐบาลพม่าประกาศห้ามบริษัทเอกชนส่งออกสินค้า

บางชนิด ได้แก่ ข้าว พริก หัวหอม งา และข้าวโพด ทำให้รายได้จากการส่งออกของพม่าลดลง (รัฐบาลพม่าประกาศผ่อนคลายมาตรการดังกล่าวในเดือนมิถุนายน 2004) นอกจากนี้ การคว่ำบาตรอื่น ๆ ภายใต้ Executive Order 13310 ของสหรัฐฯ โดยการไม่อนุญาตให้ธนาคารต่าง ๆ ของสหรัฐฯ ทำธุรกรรมด้านการเงินกับพม่า นั้น ยังส่งผลให้ภาคการค้าระหว่างประเทศของพม่าหยุดชะงักอีกด้วย

- การนำเข้า พม่านำเข้าสินค้าจากต่างประเทศเป็นมูลค่ารวม 13,397.5 ล้านดอลลาร์ ลดลง 10.1% จากปีงบประมาณก่อน เนื่องจากพม่าขาดแคลนเงินตราต่างประเทศ และการที่สหรัฐฯ คว่ำบาตรทางเศรษฐกิจต่อพม่า ทำให้ภาคอุตสาหกรรมของพม่าหดตัวลง โดย EIU รายงานว่า การนำเข้าสินค้าทุนของพม่าลดลงราว 15.0%

ปี 2004/05

- การส่งออก EIU รายงานว่า สหรัฐฯ และสหภาพยุโรปประกาศขยายระยะเวลาการคว่ำบาตรทางเศรษฐกิจต่อพม่าออกไปอีก รวมทั้งผู้บริโภคนิคมต่างประเทศประท้วงการกระทำของรัฐบาลพม่าที่ไม่ยอมปฏิรูประบบการเมืองในประเทศ ด้วยการไม่ซื้อสินค้าของพม่า ส่งผลให้ในช่วง 4 เดือนแรกของปี 2004 รายได้จากการส่งออกของพม่าลดลงมากกว่า 20% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีงบประมาณก่อนหน้า

- การนำเข้า ไม่มีรายงานด้านการนำเข้าของพม่า แต่ EIU คาดว่าการนำเข้าของพม่าจะมีแนวโน้มชะลอตัวลง เนื่องจากพม่าขาดแคลนเงินตราต่างประเทศ รวมทั้งการที่รัฐบาลพม่าประกาศขึ้นภาษีนำเข้าสินค้าหลายชนิด ที่มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 15 มิถุนายน 2004 อาทิ สินค้าอุปโภคบริโภค เก็บภาษี 450 จ๊าดต่อมูลค่านำเข้าหนึ่งดอลลาร์สหรัฐฯ (เดิม 100 จ๊าดต่อดอลลาร์สหรัฐฯ) เครื่องรับโทรทัศน์ เก็บภาษี 100 จ๊าดต่อดอลลาร์สหรัฐฯ และแผ่นมุงหลังคาบ้าน เก็บภาษี 180 จ๊าดต่อดอลลาร์สหรัฐฯ ส่งผลให้ประชาชนและภาคธุรกิจต่าง ๆ นำเข้าสินค้าลดลง

สินค้าส่งออกและนำเข้าที่สำคัญของพม่า

รายการสินค้า	ปี 2001/02		ปี 2002/03		ปี 2003/04	
	มูลค่า (ล้านจ๊าด)	เปลี่ยนแปลง (%)	มูลค่า (ล้านจ๊าด)	เปลี่ยนแปลง (%)	มูลค่า (ล้านจ๊าด)	เปลี่ยนแปลง (%)
มูลค่าส่งออกรวม	17,130.7	34.5	19,955.1	16.5	14,115.5	-29.3
1. ก๊าซธรรมชาติ	4,247.1	282.4	5,919.0	39.4	3,478.3	-41.2
2. ไม้เนื้อแข็ง (รวมไม้สัก)	1,880.0	134.2	1,873.9	-0.3	2,037.0	8.7
3. เครื่องนุ่งห่ม	2,985.3	-21.1	2,973.2	-0.4	1,970.4	-33.7
4. ถั่วต่าง ๆ	1,897.9	14.5	1,760.3	-7.3	1,729.1	-1.8
5. กุ้ง ปลา และผลิตภัณฑ์จากปลา	828.6	-6.9	1,089.6	31.5	938.5	-13.9
6. อื่น ๆ	5,291.8	17.9	6,339.1	19.8	3,962.2	-37.5
มูลค่านำเข้ารวม	18,377.7	21.9	14,910.0	-18.9	13,397.5	-10.1
1. เครื่องจักรที่ไม่ใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์ขนส่ง	4,000.9	52.0	2,801.3	-30.0	2,791.0	-0.4
2. น้ำมันสำเร็จรูป	2,102.8	120.1	1,163.9	-44.6	1,783.2	53.2
3. เหล็ก เหล็กกล้าและผลิตภัณฑ์จากเหล็ก	1,563.0	8.7	1,597.7	2.2	1,205.5	-24.5
4. เส้นใยสังเคราะห์	1,386.1	-10.8	936.0	-32.5	1,130.7	20.8
5. เครื่องจักรไฟฟ้า	1,109.2	-1.2	756.4	-31.8	643.5	-14.9
6. อื่น ๆ	8,215.7	11.5	7,654.7	-6.8	5,843.6	-23.7

หมายเหตุ : ปีงบประมาณเริ่ม 1 เมษายน

ที่มา : The Economist Intelligence Unit (EIU), "Country Profile : Myanmar", December 2004.

ประเทศคู่ค้าที่สำคัญของพม่าในปี 2003

ตลาดส่งออก	มูลค่า (ล้านดอลลาร์สหรัฐ)	สัดส่วน (%)	แหล่งนำเข้า	มูลค่า (ล้านดอลลาร์สหรัฐ)	สัดส่วน (%)
1. ไทย	831.7	30.2	1. จีน	998.5	29.0
2. สหรัฐอเมริกา	268.6	9.7	2. สิงคโปร์	716.0	20.7
3. อินเดีย	247.0	9.0	3. ไทย	483.4	14.0
4. จีน	154.1	5.6	4. มาเลเซีย	319.0	9.2
5. ญี่ปุ่น	124.3	4.5	5. เกาหลีใต้	191.3	5.5
6. อื่น ๆ	1,131.6	41.0	6. อื่น ๆ	747.9	21.6
มูลค่าส่งออกรวม	2,757.3	100.0	มูลค่านำเข้ารวม	3,456.1	100.0

ที่มา : The Economist Intelligence Unit (EIU), "Country Profile : Myanmar", December 2004.

กฎระเบียบทางการค้าที่สำคัญของพม่า

1. การเปิด L/C เพื่อนำเข้าสินค้า ต้องใช้เงินที่ได้จากการส่งออกเท่านั้น (Export First, Import Later System) ทำให้ผู้นำเข้าที่ไม่มีรายได้เงินตราต่างประเทศจากการส่งออก ต้องขอซื้อบัญชีเงินดอลลาร์สหรัฐ จากผู้ส่งออกที่มีรายได้เงินตราต่างประเทศ เพื่อเป็นหลักฐานว่าผู้นำเข้ามีรายได้เงินตราต่างประเทศจริง สำหรับใช้ประกอบการขอใบอนุญาตนำเข้าจากรัฐบาลพม่า ทั้งนี้ ผู้นำเข้าต้องซื้อเงินตราต่างประเทศที่ได้จากการส่งออก (Export Earning) ในอัตราที่สูงกว่าอัตราตลาดเล็กน้อย

2. กำหนดเพดานการนำเข้าไม่เกิน 1 ล้านจ๊าดต่อเดือน (กันยายน 2000)

3. กำหนดสัดส่วนการนำเข้า ภายใต้ระเบียบการนำเข้าที่ประกาศเมื่อ 20 มีนาคม 1998 ได้แบ่งรายการสินค้านำเข้าเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่

ก. รายการสินค้าจำเป็น *Priority Items (A)* ส่วนใหญ่เป็นสินค้าจำเป็นที่ใช้ในการบริโภคหรือใช้เป็นวัตถุดิบในการผลิต (รายละเอียดตามเอกสารแนบ 6)

ข. รายการสินค้าจำเป็น *Priority Items (B)* ส่วนใหญ่เป็นสินค้าอุปโภคบริโภคทั่วไป (รายละเอียดตามเอกสารแนบ 7)

ผู้นำเข้าสามารถนำเข้าสินค้าในรายการ “A” ได้ทุกประเภท โดยไม่ต้องขออนุญาตนำเข้าจากรัฐบาล ส่วนการนำเข้าสินค้าในรายการ “B” ผู้นำเข้าจะต้องนำเข้าสินค้าในรายการ “A” เป็นมูลค่าไม่น้อยกว่า 4 เท่าของสินค้าที่ต้องการนำเข้าในรายการ “B”

ทั้งนี้ กระทรวงพาณิชย์ของพม่าจะเปลี่ยนแปลงรายการสินค้าในรายการ A และ B ตลอดจนสัดส่วนการนำเข้าเป็นครั้งคราวตามสถานการณ์ความต้องการนำเข้าสินค้าของพม่าในแต่ละรายการ

4. ห้ามนำเข้าสินค้า 15 ชนิด (กุมภาพันธ์ 2001) ในการค้ารูปแบบปกติผ่านทางทะเล (Overseas Trade) ได้แก่ ผงชูรส น้ำหวานและเครื่องดื่ม (Soft Drink) ขนมปังกรอบทุกชนิด หมากฝรั่ง ขนมเค้ก ขนมเวเฟอร์ ช็อกโกแลต อาหารกระป๋อง (เนื้อสัตว์และผลไม้) เส้นไหมทุกชนิด เหล้า เบียร์ บุหรี่ ผลไม้สดทุกชนิด ผลิตภัณฑ์พลาสติกสำหรับใช้ในครัวเรือนและใช้ส่วนตัวทุกชนิด รวมทั้งสินค้าที่รัฐบาลพม่าควบคุมการนำเข้าตามกฎหมายเดิม

5. ห้ามเอกชนส่งออกสินค้าที่สำคัญ 31 รายการ ภายใต้ระบบการค้าปกติผ่านทางทะเล อาทิ กระบือ อัญมณี ข้าว น้ำตาลทราย และถั่วลิสง เป็นต้น และห้ามเอกชนส่งออกสินค้าที่สำคัญ 32 รายการ ภายใต้ระบบการค้าปกติทางชายแดน (Border Trade) สินค้าที่เพิ่มจากกลุ่มแรก คือ ไม้สัก (รายละเอียดตามเอกสารแนบ 8) ทั้งนี้ ผู้ที่จะส่งออกได้ คือ รัฐบาลพม่าและตัวแทนหรือองค์กรของรัฐบาลพม่าเท่านั้น

6. กำหนดให้การค้าชายแดนต้องผ่านระบบธนาคารพาณิชย์ โดยรัฐบาลพม่าอนุญาตให้ใช้เงินบาท เงินจ๊าด และเงินดอลลาร์สหรัฐ สำหรับการค้าชายแดนได้ เพื่อให้การค้าชายแดนมีความคล่องตัวมากยิ่งขึ้น

7. มีการเรียกเก็บค่าธรรมเนียมการส่งออกเพิ่ม 10% จากค่าธรรมเนียมปกติสำหรับสินค้าที่ส่งออกผ่านทางชายแดน โดยจะหักค่าธรรมเนียมดังกล่าวนี้จากบัญชีเงินตราต่างประเทศของผู้ส่งออก เมื่อได้รับการโอนเงินชำระค่าสินค้า

8. ในการส่งออก ผู้ส่งออกต้องมีใบอนุญาตจากกระทรวงพาณิชย์ซึ่งมีอายุ 6 เดือน โดยผู้ซื้อในต่างประเทศจะต้องเปิด L/C มาที่ The Myanmar Investment and Commercial Bank (MICB) หรือ The Myanmar Foreign Trade Bank (MFTB) ทั้งนี้ ทางกรมพม่าจะทำการตรวจสอบสินค้าก่อนการส่งออกด้วย

9. ในการนำเข้าสินค้าหรือเครื่องจักรอุปกรณ์จากต่างประเทศ ผู้ประกอบการในพม่าสามารถเปิด L/C ได้กับ 2 ธนาคาร คือ MICB และ MFTB โดยต้องใช้เงินสดค้ำประกันเต็มมูลค่า L/C เสมือนการซื้อสินค้าด้วยเงินสด ทั้งนี้ ในการนำเข้าต้องเสียภาษีศุลกากร (Customs Duty) และภาษีการค้า (Commercial Tax) (รายละเอียดตามเอกสารแนบ 9)

10. รัฐบาลพม่ายุติการต่อไปอนุญาตในการดำเนินธุรกิจแก่ Trading Company ของต่างชาติที่เปิดดำเนินการในพม่า (มีนาคม 2002) เพื่อปกป้องบริษัทท้องถิ่นของพม่า (ตามปกติบริษัท Trading Company ของต่างชาติต้องต่ออายุใบอนุญาตทุก ๆ 2 ปี)

สิทธิพิเศษทางการค้า

- สิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากร ปัจจุบันสินค้าหลายชนิดของพม่าได้รับ GSP จากประเทศเกาหลีใต้ เช่น เสื้อผ้าสำเร็จรูปและเหมืองแร่ ฯลฯ

- การเข้าเป็นสมาชิกอาเซียน (ASEAN : Association of South East Asia Nation) พม่าเข้าร่วมเป็นสมาชิกของ ASEAN เมื่อวันที่ 23 กรกฎาคม 1997 และมีพันธะที่จะต้องลดและยกเลิกมาตรการทางด้านภาษีและมิใช่ภาษีให้กับสินค้าที่นำเข้าจากประเทศสมาชิกอาเซียนตามกลไก Common Effective Preferential Tariff (CEPT) ภายในปี 2008

- สิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากรภายใต้กรอบอาเซียน (ASEAN Integration System of Preferences : AISP) เป็นการส่งเสริมให้พม่าซึ่งเป็นประเทศสมาชิกใหม่อาเซียนส่งสินค้าออกมายังประเทศสมาชิกอาเซียนเดิม 6 ประเทศ โดยได้รับสิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากร

สำหรับไทย ได้เริ่มให้ AISP แก่สินค้าของพม่า จำนวน 72 รายการ ตั้งแต่ 1 มกราคม 2002 นอกจากนี้ การที่ไทย พม่า ลาว กัมพูชา และเวียดนามได้ร่วมลงนามในยุทธศาสตร์ความร่วมมือทางเศรษฐกิจ อิระวดี-เจ้าพระยา-แม่โขง (Ayeyawady-Chao Phraya-Mekong Economic Cooperation Strategy : ACMECS) เพื่อส่งเสริมความร่วมมือในด้านต่าง ๆ ระหว่างไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน ทำให้ไทยปรับการให้ AISP แก่สินค้าของพม่าเพิ่มขึ้นเป็น 801 รายการ ในปี 2004 ทั้งนี้ ผู้นำเข้าไทยที่ต้องการใช้สิทธิประโยชน์นี้ จะต้องแนบใบรับรองแหล่งกำเนิดสินค้า (Form AISP) ซึ่งออกโดยกระทรวงพาณิชย์ของพม่า เพื่อแสดงกับเจ้าหน้าที่ศุลกากรของไทยด้วย

ภาวะการค้าระหว่างไทย-พม่า

การค้าระหว่างไทยกับพม่า*

รายการ	2001	2002	2003	2004
มูลค่าส่งออก (ล้านบาท)	15,742.9	13,935.3	18,197.8	24,344.0
อัตราการขยายตัว (%)	-22.2	-11.5	30.6	33.8
มูลค่านำเข้า** (ล้านบาท)	35,787.7	38,923.5	37,213.5	52,242.9
อัตราการขยายตัว (%)	241.9	8.8	-4.4	40.4
ดุลการค้า (ล้านบาท)	-20,044.8	-24,988.2	-19,015.7	-27,898.9

หมายเหตุ : * ไม่รวมการค้าชายแดน

** รวมการนำเข้าก๊าซธรรมชาติ

ที่มา : ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (โดยความร่วมมือของกรมศุลกากร) กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ (ไทย)

ในปี 2004 ไทยค้ากับพม่ารวมมูลค่าทั้งสิ้น 76,586.9 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2003 ราว 38.2% โดยไทยส่งสินค้าออกไปจำหน่ายพม่า 24,344.0 ล้านบาท เพิ่มขึ้นถึง 33.8% สินค้าที่ไทยส่งออกไปยังพม่าเพิ่มมากขึ้น ได้แก่ รถยนต์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ (ไม่จัดอยู่ในสินค้าสำคัญ 5 อันดับแรก แต่ไทยสามารถส่งออกสินค้าในหมวดนี้ได้มากขึ้น เนื่องจากในช่วงปลายปี 2004 รัฐบาลพม่าผ่อนคลายนโยบายระเบียบการนำเข้ารถยนต์ โดยอนุญาตให้บริษัทเอกชนสามารถนำเข้ารถยนต์ที่ใช้ก๊าซได้ราว 1,200 คัน) ไขมัน น้ำมันจากพืชและสัตว์ นมและผลิตภัณฑ์นม เครื่องดื่ม และเคมีภัณฑ์ เป็นต้น ขณะที่ ไทยนำเข้าสินค้าจากพม่าเพิ่มขึ้นเป็นมูลค่า 52,242.9 ล้านบาท เพิ่มขึ้นถึง 40.4% สินค้าที่ไทยนำเข้าเพิ่มมากขึ้น ได้แก่ เมล็ดพืชน้ำมัน ปลาหมึกสดแช่เย็นแช่แข็ง ผัก ผลไม้และผลิตภัณฑ์ เหล็กและเหล็กกล้า เป็นต้น

สินค้าส่งออกและนำเข้าสำคัญที่ไทยค้าขายกับพม่า

รายการสินค้า	2002		2003		2004	
	มูลค่า (ล้านบาท)	เปลี่ยนแปลง (%)	มูลค่า (ล้านบาท)	เปลี่ยนแปลง (%)	มูลค่า (ล้านบาท)	เปลี่ยนแปลง (%)
มูลค่าสินค้าที่ไทยส่งออกไปพม่า	13,935.3	-11.5	18,197.8	30.6	24,344.0	33.8
1. ไขมัน น้ำมันจากพืชและสัตว์	732.2	29.3	1,780.0	143.1	3,350.4	88.2
2. เคมีภัณฑ์	912.1	-20.5	1,580.5	73.3	2,248.8	42.3
3. เม็ดพลาสติก	1,021.8	-13.5	1,347.8	31.9	1,491.0	10.6
4. เหล็ก เหล็กกล้า และผลิตภัณฑ์	757.0	-17.3	1,398.5	84.7	1,488.6	6.4
5. เครื่องดื่ม	438.3	1.8	571.1	30.3	931.1	63.0
6. อื่น ๆ	10,073.9	-12.4	11,519.9	14.4	14,834.1	28.8
มูลค่าสินค้าที่ไทยนำเข้าจากพม่า	38,923.5	8.8	37,213.5	-4.4	52,242.9	40.4
1. ไม้ซุง ไม้แปรรูป และไม้อื่น ๆ	3,039.3	14.7	3,263.5	7.4	3,104.3	-4.9
2. สินแร่โลหะอื่น ๆ และเศษโลหะ	1,117.2	3.0	1,281.6	14.7	2,087.8	62.9
3. เหล็กและเหล็กกล้า	288.3	-	629.8	118.5	1,046.6	66.2
4. ถ่านหิน	724.2	-4.6	784.6	8.3	447.0	-43.0
5. ผัก ผลไม้และผลิตภัณฑ์	18.4	5.8	73.2	297.8	332.0	353.6
6. อื่น ๆ	33,736.1	7.9	31,180.8	-7.6	45,225.2	45.0

ที่มา : ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (โดยความร่วมมือของกรมศุลกากร) กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ (ไทย)

สู่ทางการส่งออกสินค้าไปพม่า

สินค้าที่พม่าจำเป็นต้องนำเข้าจากต่างประเทศ ส่วนใหญ่เป็นสินค้าอุปโภคบริโภคที่จำเป็นต่อการครองชีพและสินค้าทุนเพื่อใช้ในการพัฒนาภาคเกษตรกรรมและระบบโครงสร้างพื้นฐานของประเทศ ดังนี้

สินค้าอุปโภคบริโภค เนื่องจากพม่าไม่สามารถผลิตสินค้าอุปโภคบริโภคได้เพียงพอกับความต้องการในประเทศ ดังนั้น ผู้ส่งออกของไทยควรพิจารณาหาช่องทางเพิ่มการส่งออกสินค้าอุปโภคบริโภคเข้าไปสู่ตลาดพม่าให้มากขึ้น และใช้พม่าเป็นฐานในการกระจายสินค้าอุปโภคบริโภคไปสู่ตลาดเอเชียใต้ เช่น อินเดีย บังกลาเทศ และจีนตอนใต้

สินค้าวัตถุดิบและชิ้นส่วนสำหรับการผลิตในภาคอุตสาหกรรม เนื่องจากรัฐบาลพม่าเร่งดำเนินนโยบายส่งเสริมการลงทุนจากต่างประเทศอย่างจริงจังและต่อเนื่อง ส่งผลให้พม่ามีความต้องการสินค้าประเภทนี้เป็นจำนวนมาก

สินค้าประเภททุน เนื่องจากพม่ายังขาดแคลนระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการขั้นพื้นฐานที่สำคัญ ทำให้พม่าจำเป็นต้องนำเข้าสินค้าในหมวดนี้มาก

ปัจจัยสำคัญที่คาดว่าจะเกื้อหนุนการค้าระหว่างไทย-พม่าในระยะต่อไป อาทิ

ความร่วมมือในการทำการค้าแบบหักบัญชี (Account Trade) โดยอธิบดีกรมการค้าต่างประเทศของไทยได้ลงนามในบันทึกความตกลงว่าด้วยเรื่องการหักบัญชีกับอธิบดีกรมการค้าต่างประเทศของพม่าเป็นที่เรียบร้อยแล้ว โดยกำหนดให้ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย (ธสน.) ทำหน้าที่เป็นศูนย์หักบัญชี (Clearing Agent) ฝ่ายไทย ขณะที่ The Myanmar Investment and Commercial Bank (MICB) ทำหน้าที่เป็นศูนย์หักบัญชีฝ่ายพม่า โดยในองค์กรคลังสินค้า (อคส.) ของไทย และ Myanmar Agricultural Product Trading (MAPT) ของพม่า เป็นตัวกลางในการติดต่อซื้อขายสินค้าและพิจารณาคัดเลือกผู้ส่งออกหรือผู้นำเข้าที่มีคุณสมบัติตรงตามที่กำหนดไว้ ปัจจุบัน ผู้ส่งออกและผู้นำเข้าสามารถขอใช้บริการการค้าแบบหักบัญชีจาก ธสน. ได้แล้ว

ภายใต้ยุทธศาสตร์ความร่วมมือทางเศรษฐกิจ อิระวดี-เจ้าพระยา-แม่โขง หรือ “ACMECS” (Ayeyawady-Chaophraya-Mekong Economic Cooperation Strategy) ซึ่งมีสมาชิกทั้งหมดรวม 5 ประเทศ ได้กำหนดให้มีการส่งเสริมความร่วมมือใน 5 สาขา ซึ่งในส่วนที่เกี่ยวข้องกับพม่ามีความคืบหน้า ดังนี้

1. การอำนวยความสะดวกด้านการค้าและการลงทุน อาทิ

ในปี 2004 ไทยขยายการให้สิทธิพิเศษทางศุลกากรภายใต้กรอบอาเซียน (ASEAN Integration System of Preferences : AISP) แก่พม่าจาก 72 รายการ เป็น 801 รายการ โดยผู้นำเข้าไทยที่ต้องการใช้สิทธิประโยชน์ทางด้านภาษีภายใต้ AISP จะต้องแนบใบรับรองแหล่งกำเนิดสินค้า (FORM AISP) ที่ออกโดยกระทรวงพาณิชย์ของพม่า เพื่อแสดงกับเจ้าหน้าที่ศุลกากรในประเทศของไทยด้วย

แผนการจัดตั้งศูนย์บริการ One Stop Service (OSS) บริเวณด่านศุลกากรชายแดนไทย-พม่า เพื่ออำนวยความสะดวกทางการค้าระหว่างกัน โดยมีพื้นที่นำร่อง คือ ด้านเมียวดี-แม่สอด และด้านท่าขี้เหล็ก-แม่สาย

2. ความร่วมมือด้านการเกษตรและอุตสาหกรรม

ไทยสนับสนุนให้ภาคเอกชนของไทยรับซื้อสินค้าแบบทำสัญญาผูกพัน (Contract Farming) โดยไทยจะให้การสนับสนุนด้านเมล็ดพันธุ์ ให้ความรู้ในการเพาะปลูก ให้เงินทุน และพร้อมรับซื้อสินค้าเกษตรหลายรายการจากพม่าโดยไม่เก็บภาษีนำเข้า

3. ความร่วมมือด้านการเชื่อมโยงเส้นทางคมนาคม

รัฐบาลไทยได้เสนอความช่วยเหลือแบบให้เปล่าแก่รัฐบาลพม่า เพื่อใช้ก่อสร้างและบูรณะเส้นทางช่วงแม่สอด/เมียวดี-เชิงเขาตะนาวศรี รวมระยะทาง 17.35 กิโลเมตร ซึ่งกรมทางหลวงของไทยได้ทำการสำรวจและออกแบบเส้นทาง โดยประมาณการวงเงินค่าก่อสร้างและค่าควบคุมงานเป็นมูลค่าราว 122.9 ล้านบาท ทั้งนี้ ให้เบิกจ่ายเงินจากกองทุนให้ความช่วยเหลือพัฒนาเศรษฐกิจแก่ประเทศเพื่อนบ้าน และมอบหมายให้บริษัทก่อสร้างของไทยเป็นผู้ดำเนินการก่อสร้าง ภายใต้การควบคุมของกรมทางหลวง กระทรวงคมนาคมของไทย ซึ่งขณะนี้ กรมทางหลวงกำลังดำเนินการเรื่องการประกวดราคาสำหรับการก่อสร้างเส้นทางช่วงนี้ โดยคาดว่าจะแล้วเสร็จในปี 2005

ทั้งนี้ ทางฝ่ายรัฐบาลพม่าจะดำเนินมาตรการต่าง ๆ ที่จำเป็นเพื่ออำนวยความสะดวกในการก่อสร้าง อาทิ การจัดเตรียมพื้นที่ที่ใช้ในการก่อสร้าง การขนส่งเครื่องจักรและวัสดุอุปกรณ์ ตลอดจนการยกเว้นภาษีอากรและค่าธรรมเนียมต่าง ๆ รวมทั้งให้ความคุ้มครองเจ้าหน้าที่ไทยที่ปฏิบัติงานในโครงการก่อสร้างอีกด้วย

4. ความร่วมมือด้านการท่องเที่ยว โดยมีแผนจะออก Joint Visa/Single Visa (การทำ Visa เพียงครั้งเดียวแล้วสามารถใช้ได้กับประเทศสมาชิกทุกประเทศในกลุ่ม ACMECS) รวมถึงขยายการใช้บัตรผ่านแดนสำหรับนักท่องเที่ยวบริเวณด่านแม่สอด-เมียวดี

5. ความร่วมมือด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ โดยเน้นให้ความช่วยเหลือพม่าในการฝึกอบรมในหัวข้อที่เกี่ยวข้องกับกรอบความร่วมมือตามที่กล่าวมาข้างต้นทั้งหมด

การค้าชายแดนระหว่างไทยกับพม่า

การค้าชายแดนระหว่างไทยกับพม่า

รายการ	2002	2003	2004
ไทยส่งออกไปพม่า (ล้านบาท)	6,286.8	11,994.6	18,913.1
อัตราการขยายตัว (%)	-15.5	90.8	57.7
ไทยนำเข้าจากพม่า (ล้านบาท)	36,865.5	45,718.2	48,755.2
อัตราการขยายตัว (%)	11.4	24.0	6.6
ดุลการค้า (ล้านบาท)	-30,578.7	-33,723.6	-29,842.1

ที่มา : ศูนย์ข้อมูลการค้าชายแดน สำนักมาตรการพิเศษทางการค้า กรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ (ไทย)

ในปี 2004 ไทยส่งออกสินค้าผ่านชายแดนไทย-พม่ารวมมูลค่า 18,913.1 ล้านบาท ขณะที่นำเข้าสินค้าผ่านการค้าชายแดนจากพม่าเป็นมูลค่า 48,755.2 ล้านบาท ทำให้ไทยขาดดุลการค้าชายแดนกับพม่าราว 29,842.1 ล้านบาท สาเหตุสำคัญที่ทำให้ไทยมีขาดดุลการค้าชายแดนกับพม่าสูงเนื่องจากไทยนำเข้าก๊าซธรรมชาติจากพม่าเป็นมูลค่าสูง อย่างไรก็ตาม ภายหลังจากสหรัฐฯ และสหภาพยุโรปประกาศคว่ำบาตรทางเศรษฐกิจกับพม่า ส่งผลให้พม่าหันมาให้ความสำคัญกับการค้าผ่านแดนเพิ่มมากขึ้น ทำให้ไทยสามารถส่งออกสินค้าไปพม่าได้เพิ่มขึ้น โดยเฉพาะสินค้าประเภทอุตสาหกรรมเกษตร ยานพาหนะ อุปกรณ์ และส่วนประกอบ พลาสติกและผลิตภัณฑ์

สำหรับจังหวัดที่มีมูลค่าการส่งออกบริเวณชายแดนระหว่างไทยกับพม่ามากที่สุด คือ ตาก รongลงมา คือ ระนอง เชียงราย กาญจนบุรี แม่ฮ่องสอน ประจวบคีรีขันธ์ และเชียงใหม่ ตามลำดับ

สินค้าส่งออกและนำเข้าที่สำคัญในการค้าชายแดนไทย-พม่า ในปี 2004

หน่วย : ล้านบาท

สินค้าที่ไทยส่งออก	มูลค่า	สินค้าที่ไทยนำเข้า	มูลค่า
อุตสาหกรรมเกษตร	4,900.0	เชื้อเพลิง	44,952.1
เชื้อเพลิง	1,214.5	ประมงและปศุสัตว์	2,192.9
ยานพาหนะ อุปกรณ์ และส่วนประกอบ	1,152.2	กลีกรรรม	488.1
พลาสติกและผลิตภัณฑ์	891.2	สิ่งทอ	264.8
สิ่งทอ	566.6	แร่	242.2
เครื่องใช้ไฟฟ้า อุปกรณ์ และส่วนประกอบ	487.7	อุตสาหกรรมเกษตร	107.9
กลีกรรรม	415.1	ไม้แปรรูปและผลิตภัณฑ์	76.1
เครื่องประมง	386.0	อัญมณีและเครื่องประดับ	51.2
ผลิตภัณฑ์โลหะ	310.1	ยานพาหนะ อุปกรณ์ และส่วนประกอบ	36.2
ผลิตภัณฑ์เวชภัณฑ์	297.2	เครื่องจักรไม่ใช้ไฟฟ้า อุปกรณ์ และส่วนประกอบ	14.9
อื่น ๆ	8,292.5	อื่น ๆ	328.8
มูลค่าส่งออกรวม	18,913.1	มูลค่านำเข้ารวม	48,755.2

ที่มา : ศูนย์ข้อมูลการค้าชายแดน สำนักมาตรการพิเศษทางการค้า กรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ (ไทย)

ในปี 2004 มูลค่าการค้าชายแดนระหว่างไทย-พม่าขยายตัวเพิ่มขึ้นมาก เนื่องจากระบบการค้าชายแดนระหว่างไทยและพม่ามีการปรับปรุงให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น กล่าวคือ การค้าที่เคยอยู่นอกระบบ ปัจจุบันถูกจัดให้อยู่ในระบบโดยผ่านพิธีการศุลกากร และรัฐบาลพม่าพยายามที่จะจัดระบบการค้าชายแดนทั้งหมดให้โอนเงินผ่านธนาคารพาณิชย์ที่ตั้งอยู่บริเวณชายแดน

รัฐบาลพม่าอนุญาตให้ใช้เงินบาท จี๊ด และดอลลาร์สหรัฐ ในการค้าชายแดนได้ (เดิมกฎระเบียบการค้าชายแดนของพม่ากำหนดให้ใช้แต่เงินดอลลาร์สหรัฐเท่านั้น)

อย่างไรก็ตาม ปัญหาสำคัญที่เป็นอุปสรรคต่อการค้าชายแดนระหว่างไทย-พม่า ยังคงมีอยู่ อาทิ

- พม่ามีมาตรการห้ามนำเข้าสินค้าผ่านทางชายแดน 15 รายการ และห้ามส่งออกสินค้าผ่านทางชายแดน 32 รายการ เนื่องจากต้องการปกป้องอุตสาหกรรมภายในประเทศ แต่ในทางปฏิบัติพม่าได้ผ่อนปรนโดยพิจารณาเป็นรายกรณีไป
- รัฐบาลพม่าคุมเข้มการนำเข้า-ส่งออกสินค้าตามแนวชายแดนไทย-พม่าเกือบทุกจุด ตั้งแต่ต้นเดือนธันวาคม 2000 นอกจากนี้ ยังส่งเจ้าหน้าที่ส่วนกลาง (กรมการค้าชายแดน) จากเมืองย่างกุ้งมาทำหน้าที่แทนเจ้าหน้าที่ระดับท้องถิ่น โดยเข้าควบคุมและตรวจสอบการจัดเก็บภาษีนำเข้าสินค้าตามแนวชายแดนไทย-พม่าตามจุดผ่านแดนถาวรแต่ละแห่งอย่างใกล้ชิด เนื่องจากที่ผ่านมารัฐบาลพม่ามีรายได้จากการจัดเก็บภาษีการค้าตามแนวชายแดนน้อยมาก
- การเรียกเก็บค่าธรรมเนียมการส่งออก 10% จากอัตราปกติ สำหรับสินค้าที่ส่งออกผ่านทางชายแดน

พม่า : ข้อมูลการจัดอันดับความเสี่ยง

Country Rating

- D&B Country Risk Indicator : DB6d (January 2005)

<u>Usual Terms</u>		<u>Transfer Situation</u>	
Minimum Terms:	C L/C	Local Delays:	4-5 months
Recommended Terms:	CiA	FX/Bank Delays:	7-9 months
Usual Terms:	0-30 days	Import Cover:	1.8 months

Notes : DB1 = Lower Risk. และ DB7 = Higher Risk.

C L/C = Confirmed L/C., CiA = Cash in Advance.

- Export Credit Agencies (January 2005)

US Eximbank	Cover prohibited by US law
Atradius	ST cover available subject to C L/C, no discretionary limits
ECGD ¹	No cover available
Euler Hermes UK	ST cover available, restrictions may apply

- The Economist Intelligence Unit

Risk Ratings	Overall Rating	Overall Score	Political Risk	Economic Policy Risk	Economic Structure Risk	Liquidity Risk
Risk Rating Summary						
March 2005	E	86	E	E	D	E
December 2004	E	85	E	E	D	E
December 2003	E	85	E	E	D	E

Note : A = Least Risky, E = Most Risky, Overall Score 100 = Most Risky.

Source : The Economist Intelligence Unit (EIU), "Country Risk Summary : Myanmar", March 1, 2005.

- Organisation for Economic Co-operation and Development (OECD) ณ วันที่ 21 มกราคม 2005 :
Grade 7 (Grade 1 : ความเสี่ยงต่ำสุด, Grade 7 : ความเสี่ยงสูงสุด)
- ATRADIUS ณ วันที่ 1 กรกฎาคม 2004 : Country Class 7 (ความเสี่ยงต่ำสุด = 1 และความเสี่ยงสูงสุด = 7)

¹ ECGD = Export Credits Guarantee Department (UK).

พม่า : ลำดับเหตุการณ์ที่สำคัญในสหภาพพม่า (ในช่วงเดือนมิถุนายน 2004- กลางเดือนมีนาคม 2005)

<p>8 มิถุนายน 2004</p>	<p>รัฐบาลพม่าปล่อยตัวสมาชิกพรรคสันนิบาตแห่งชาติเพื่อประชาธิปไตย (The National League for Democracy : NLD) ซึ่งเป็นพรรคฝ่ายค้าน ภายใต้การนำของนางอองซาน ซูจี จำนวน 9 คน หลังจากที่ถูกจับกุมตัวไปในสัปดาห์ที่แล้ว ในข้อหาพร้อมกันแจกใบปลิวเพื่อเรียกร้องสิทธิมนุษยชนในย่านการค้าในกรุงย่างกุ้ง</p>
<p>14 มิถุนายน 2004</p>	<p>สภาองเกรสของสหรัฐฯ ประกาศผ่านร่างกฎหมายว่าบาตรสินค้านำเข้าทุกชนิดจากพม่าต่อไปอีกเป็นเวลา 1 ปี จนกว่ารัฐบาลพม่าจะจัดการแก้ไขปัญหาสิทธิมนุษยชนภายในประเทศได้ รวมถึงการปล่อยตัวนางอองซาน ซูจี ผู้นำพรรค NLD ที่ถูกกักบริเวณอยู่ในบ้านพักนับตั้งแต่เดือนพฤษภาคม 2003 เป็นต้นมา</p>
<p>15 มิถุนายน 2004</p>	<p>สหภาพยุโรป (European Union : EU) ประกาศยกเลิกการประชุมของรัฐมนตรีคลังและการประชุมรัฐมนตรีเศรษฐกิจ Asia-Europe Meeting (ASEM) เนื่องจากไม่ต้องการให้พม่าเข้าร่วมการประชุมด้วย ทั้งนี้ EU ได้ตั้งเงื่อนไขให้รัฐบาลพม่าปล่อยตัวนางอองซาน ซูจี และอนุญาตให้พรรค NLD ของนางอองซาน ซูจี เข้าร่วมการประชุมร่างรัฐธรรมนูญของพม่าเสียก่อน</p>
<p>15 มิถุนายน 2004</p>	<p>ทางการพม่าประกาศขึ้นภาษีนำเข้าสินค้าหลายชนิด อาทิ สินค้าอุปโภค เก็บภาษี 450 จ๊าดต่อมูลค่านำเข้าหนึ่งดอลลาร์สหรัฐฯ (เดิม 100 จ๊าดต่อดอลลาร์สหรัฐฯ) เครื่องรับโทรทัศน์ เก็บภาษี 100 จ๊าดต่อดอลลาร์สหรัฐฯ และแผ่นมุงหลังคาบ้าน เก็บภาษี 180 จ๊าดต่อดอลลาร์สหรัฐฯ ส่งผลให้ประชาชนและภาคธุรกิจต่าง ๆ นำเข้าสินค้าลดลง</p>
<p>29 มิถุนายน 2004</p>	<p>ทางการพม่าประกาศควบกิจการธนาคารพาณิชย์ท้องถิ่น 3 ธนาคาร ได้แก่ ธนาคารเพื่อการสหกรณ์ (Co-operative Bank Ltd.) ธนาคารกสิกรสหกรณ์ (Co-operative Farmers Bank Ltd.) และธนาคารส่งเสริมสหกรณ์ (Co-operative Promoters Bank Ltd.) โดยใช้ชื่อใหม่เป็น บมจ. ธนาคารสหกรณ์ (Co-operative Bank Plc.) เพื่อเพิ่มความแข็งแกร่งของสถาบันการเงินในประเทศ ทั้งนี้ เจ้าหน้าที่บริหารของ บมจ. ธนาคารสหกรณ์ กล่าวว่าธนาคารมีแผนจะนำหุ้นออกจำหน่ายต่อสาธารณชนในอีก 18 เดือนข้างหน้า และจะเปิดสาขาเพิ่มขึ้นหลังจากได้รับอนุญาตจากธนาคารกลางพม่าแล้ว</p>
<p>2 กรกฎาคม 2004</p>	<p>หลังจากนานาชาติประกาศคว่ำบาตรประเทศพม่า โดยเฉพาะสหรัฐฯ ที่ประกาศห้ามธนาคารต่าง ๆ ของสหรัฐฯ ทำธุรกรรมด้านการเงินกับพม่า (ภายใต้ Executive Order 13310) นั้น ขณะนี้ ธนาคารของเบลเยียมประกาศรับธนาคารพาณิชย์ 4 ธนาคารของพม่า (ไม่ได้ระบุรายชื่อธนาคาร) เข้าในเครือข่ายบริการ ซึ่งจะทำให้การโอนเงินของพม่ามีความสะดวกมากยิ่งขึ้น</p>

<p>5 กรกฎาคม 2004</p>	<p>หลังจากรัฐบาลพม่าได้นำระบบการจัดซื้อจัดจ้างผ่านระบบอินเทอร์เน็ต ภายใต้โครงการ (E-Procurement) มาทดลองใช้ใน 3 กระทรวงของพม่า (คือ กระทรวงอุตสาหกรรม 1 กระทรวงป่าไม้ และกระทรวงคมนาคม ไปรษณีย์และโทรเลข) ซึ่งส่งผลสำเร็จเป็นอย่างดี ดังนั้น รัฐบาลพม่าจึงมีแผนที่จะนำระบบดังกล่าวมาใช้ในกระทรวงต่าง ๆ อีก 6 กระทรวง (คือ กระทรวงพลังงาน กระทรวงกำลังไฟฟ้า กระทรวงอุตสาหกรรม 2 กระทรวงเหมืองแร่ กระทรวงเกษตรและการชลประทาน และกระทรวงการโรงแรม และการท่องเที่ยว) ภายในวันที่ 31 กรกฎาคม 2004 ทั้งนี้ การนำระบบดังกล่าวมาใช้จะทำให้ระบบการจัดซื้อจัดจ้างของพม่าเป็นไปด้วยความสะดวกและรวดเร็ว โดยธุรกิจทั้งในและต่างประเทศเพียงลงทะเบียนเข้าระบบเท่านั้นก็สามารถเข้าร่วมประมูลงานต่าง ๆ ของรัฐบาลได้ สำหรับค่าธรรมเนียมลงทะเบียนเข้าระบบมีดังนี้ บริษัทท้องถิ่นเสียค่าธรรมเนียมราว 100,000 จ๊าด/ปี บริษัทร่วมทุนเสียค่าธรรมเนียมราว 200,000 จ๊าด/ปี และบริษัทของต่างประเทศทั้งหมด 100% เสียค่าธรรมเนียมราว 285,000 จ๊าด/ปี</p>
<p>18 กรกฎาคม 2004</p>	<p>หนังสือพิมพ์เมียนมาร์ ไทม์ส ของพม่ารายงานว่า รัฐบาลญี่ปุ่นตกลงให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่พม่ามูลค่า 334 ล้านดอลลาร์ (ราว 124 ล้านบาท) เพื่อจัดการกับปัญหาสิ่งแวดล้อมในประเทศ (หลังจากที่รัฐบาลญี่ปุ่นได้ระงับความช่วยเหลือแก่พม่า เนื่องจากรัฐบาลพม่ากักบริเวณนางองซาน ซูจี ให้อยู่ในบ้านพักนับตั้งแต่เดือนพฤษภาคม 2003)</p>
<p>20 กรกฎาคม 2004</p>	<p>นายออง วิน คาย ประธานคณะกรรมการพัฒนาเขตอุตสาหกรรมมันตะทะเลย์ เปิดเผยว่า รัฐบาลพม่ามีแผนจะใช้เงินงบประมาณราว 10 ล้านดอลลาร์สหรัฐ จัดตั้งโรงงานผลิตเครื่องยนต์ที่ใช้ในภาคเกษตรกรรมของประเทศในเขตอุตสาหกรรม 3 แห่ง คือ เขตอุตสาหกรรมมันตะทะเลย์ (ได้รับเงินงบประมาณราว 4 ล้านดอลลาร์สหรัฐ) เขตอุตสาหกรรมตองยี และเขตอุตสาหกรรมโมนีวา (ได้รับเงินงบประมาณแห่งละ 3 ล้านดอลลาร์สหรัฐ) ทั้งนี้ มีรายงานว่านักลงทุนเอกชน 22 ราย จะร่วมกันบริจาคเงิน 1,000 ล้านจ๊าด (ราว 1 ล้านดอลลาร์สหรัฐ) เพื่อใช้สมทบการก่อสร้างโรงงานดังกล่าวในเขตอุตสาหกรรมมันตะทะเลย์อีกด้วย</p>
<p>9 สิงหาคม 2004</p>	<p>รัฐบาลพม่ามีแผนจะเปิดสายการบินระหว่างประเทศแห่งใหม่ชื่อสายการบินแอร์เมียนมาร์ ภายในปลายปี 2004 เพื่อขยายการติดต่อกับประเทศในแถบเอเชียและออสเตรเลีย โดยคาดว่า สายการบินดังกล่าวจะให้บริการ 5 เส้นทาง (ได้แก่ ย่างกุ้ง-ซิดนีย์, ย่างกุ้ง-กรุงเทพฯ, ย่างกุ้ง-เซี่ยงไฮ้, ย่างกุ้ง-โซล และย่างกุ้ง-ฟูกูโอกะ)</p>
<p>20 สิงหาคม 2004</p>	<p>คาดว่าในเดือนกันยายน 2004 หลังจากโรงไฟฟ้าพลังน้ำ Paung Laung สามารถเปิดดำเนินการได้ทั้งหมด จะผลิตไฟฟ้าได้ราว 70 เมกะวัตต์ และจะทำให้เมืองมันตะทะเลย์ ซึ่งเป็นศูนย์กลางทางธุรกิจการค้าที่สำคัญของพม่ามีไฟฟ้าใช้ตลอด 24 ชั่วโมง</p>

<p>24 สิงหาคม 2004</p>	<p>ปัจจุบันนักท่องเที่ยวชาวยุโรปเดินทางไปท่องเที่ยวในพม่ามากขึ้น ส่งผลให้การใช้จ่ายเงินยูโรได้รับความนิยมน้อยลงแพร่หลาย และสามารถใช้จ่ายได้ทั่วไป โดยไม่จำเป็นต้องนำเงินยูโรไปแลกเปลี่ยนเป็นเงินดอลลาร์สหรัฐเพื่อใช้จ่ายเหมือนแต่ก่อน</p>
<p>13 กันยายน 2004</p>	<p>รัฐบาลพม่ารายงานว่า มีการค้นพบแหล่งก๊าซธรรมชาติแห่งใหม่ 4 หลุม บริเวณแหล่งเขตตากุน ซึ่งจะสามารถผลิตก๊าซได้เพิ่มขึ้นถึงวันละ 4 ล้านลูกบาศก์เมตร ทำให้รัฐบาลพม่ามีแผนจะเพิ่มการส่งออกก๊าซมายังไทยเป็นวันละ 11 ล้านลูกบาศก์เมตร (ปัจจุบันแหล่งเขตตากุนสามารถผลิตก๊าซธรรมชาติเพื่อการส่งออกได้วันละ 8.5 ล้านลูกบาศก์เมตร)</p>
<p>15 กันยายน 2004</p>	<p>รัฐบาลพม่ากำหนดให้ปีงบประมาณ 2004/05 เป็นปีแห่งการพัฒนาอุตสาหกรรมของประเทศ (Industrial Development Year : IDY) อาทิ จัดตั้งโครงการยกระดับอุตสาหกรรม (Industrial Upgradation Program) ที่มุ่งเน้นการพัฒนาอุตสาหกรรม 3 แห่ง ได้แก่ นิคมอุตสาหกรรมตองยี มัณฑะเลย์ และโมเนียว ซึ่งทั้ง 3 แห่งเป็นที่ตั้งของโรงงานถลุงเหล็ก อุปกรณ์เครื่องจักรกล และเครื่องยนต์ดีเซล เพื่อผลิตอุปกรณ์ทดแทนการนำเข้า ทั้งนี้ ปัจจุบันพม่ามีนิคมอุตสาหกรรมทั้งหมด 19 แห่ง และภาคอุตสาหกรรมมีสัดส่วนราว 10% ของ GDP โดยในช่วงปี 2003/04 ภาคอุตสาหกรรมของพม่าขยายตัวเพิ่มขึ้นเป็น 22.6% เทียบกับ 21.8% ในปี 2001/02 (ซึ่งเป็นช่วงเริ่มต้นของแผนพัฒนาเศรษฐกิจ 5 ปี ฉบับที่ 3 ของพม่า)</p>
<p>18 กันยายน 2004</p>	<p>รัฐบาลพม่าประกาศปรับคณะรัฐมนตรี 4 ตำแหน่ง โดยมีได้ระบุสาเหตุของการกระทำดังกล่าว ได้แก่</p> <ul style="list-style-type: none"> - ปลดนาย Wing Aung รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ โดยแต่งตั้งพลเอก Nyan Win ให้ดำรงตำแหน่งแทน - ปลดนาย Khin Maung Win รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการต่างประเทศ โดยแต่งตั้ง พันเอก Maung Myint ให้ดำรงตำแหน่งแทน - ปลดพลเอก Nyunt Tin รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตร - ปลดพลเอก Hla Myint Swe รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม
<p>1 ตุลาคม 2004</p>	<p>หลังจากที่รัฐบาลพม่าเริ่มให้บริการขอวีซ่าผ่านระบบอินเทอร์เน็ตตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ 2004 จนถึงปัจจุบันรัฐบาลพม่าได้ออก E-Visa ให้แก่นักท่องเที่ยวและนักธุรกิจชาวต่างชาติเป็นจำนวนกว่า 1,500 คน เป็นชาวสหรัฐฯ ราว 30% ของจำนวนผู้ใช้บริการทั้งหมด รองลงมาคือ ชาวสเปน 7% และชาวอังกฤษ 6% ทั้งนี้ ผู้ประสงค์จะใช้บริการดังกล่าวสามารถกรอกแบบฟอร์มและชำระเงินผ่านบัตรเครดิตได้ที่ www.visa.gov.mm โดยวีซ่าสำหรับนักธุรกิจต้องเสียค่าธรรมเนียม 42 ดอลลาร์สหรัฐ และวีซ่าสำหรับนักท่องเที่ยวต้องเสียค่าธรรมเนียม 30 ดอลลาร์สหรัฐ นอกจากนี้ ยังต้องเสียค่าบริการผ่านระบบอินเทอร์เน็ตอีก 10 ดอลลาร์สหรัฐ</p>

1 ตุลาคม 2004	ธนาคารกลางของพม่าประกาศใช้ธนบัตรรุ่นใหม่มูลค่า 200, 500 และ 1,000 จ๊าด โดยมีได้รับบุลาเหตุของการกระทำดังกล่าว โดยธนบัตรรุ่นใหม่จะเริ่มใช้ในเดือนตุลาคม 2004 ขณะที่ ธนบัตรและเหรียญกษาปณ์รุ่นเก่ายังคงสามารถใช้ได้ตามปกติ ทั้งนี้ คาดว่าการกระทำดังกล่าวจะทำให้อัตราเงินเฟ้อในพม่าเพิ่มสูงขึ้น
8 ตุลาคม 2004	EU เรียกร้องให้รัฐบาลพม่าเร่งปฏิรูปการเมืองและสิทธิมนุษยชน โดยเฉพาะยกเลิกข้อจำกัดและกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ที่ใช้กับพรรคการเมืองฝ่ายค้าน มิฉะนั้น EU จะดำเนินมาตรการคว่ำบาตรต่อพม่ารุนแรงขึ้น โดยเฉพาะด้านเศรษฐกิจ และจะคัดค้านหน่วยงานระหว่างประเทศต่าง ๆ ในทุกวิถีทางเพื่อไม่ให้มีความช่วยเหลือใด ๆ แก่พม่า ทั้งนี้ ปัจจุบัน EU ไม่ออกวีซ่าให้แก่เจ้าหน้าที่ระดับสูงของพม่า และตัดความช่วยเหลือแก่หน่วยงานต่าง ๆ ของรัฐบาลพม่า
15 ตุลาคม 2004	รัฐบาลพม่าได้นำระบบจัดซื้อจัดจ้างผ่านอินเทอร์เน็ต หรือ E-Procurement ภายใต้โครงการ E-Government มาใช้ในกระทรวงต่าง ๆ ของพม่าเพิ่มอีก 3 แห่ง คือ กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงศึกษาธิการ และกระทรวงกิจการที่อยู่อาศัย หลังจากตั้งแต่เมื่อเดือนกรกฎาคม 2004 ที่ผ่านมา มีการนำระบบดังกล่าวมาใช้และประสบผลสำเร็จใน 9 กระทรวง ได้แก่ กระทรวงอุตสาหกรรม 1, กระทรวงป่าไม้, กระทรวงคมนาคม, กระทรวงพลังงาน, กระทรวงกำลังไฟฟ้า, กระทรวงอุตสาหกรรม 2, กระทรวงเหมืองแร่, กระทรวงเกษตรและการชลประทาน และกระทรวงการโรงแรมและการท่องเที่ยว
19 ตุลาคม 2004	พล.อ.หม่อง เอ ผู้บัญชาการทหารบกของพม่า ได้ส่งกำลังทหาร (นำโดย พล.ท. โซ วิน เลขานุการ 1 สภาสันติภาพและการพัฒนาแห่งรัฐ : SPDC) บุกยึดหน่วยข่าวกรองแห่งชาติ นอกจากนี้ ยังได้ส่งกองกำลังทหารเข้าปิดล้อมบ้านพักของ พล.อ.ชิน ยุ้นต์ นายกรัฐมนตรีและผู้ดูแลหน่วยข่าวกรองและกักบริเวณไว้ในบ้านพัก
20 ตุลาคม 2004	<p>หลังจาก พล.อ.ชิน ยุ้นต์ ได้พ้นจากการดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีพม่าและถูกกักบริเวณในบ้านพักของตนเอง ชาวหลายกระแสบอกว่า ผู้ลงนามอนุมัติคำสั่งปลดดังกล่าวคือ พล.อ.อาวสุ ตัน หน่วย ประธาน SPDC และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมของพม่า โดยอ้างว่า พล.อ.ชิน ยุ้นต์ พัวพันกับการทุจริตและไม่เหมาะสมกับการดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี อย่างไรก็ตาม สถานีโทรทัศน์และวิทยุของพม่า รายงานว่า พล.อ.ชิน ยุ้นต์ นายกรัฐมนตรีพม่า ได้รับการอนุญาตให้ลาออกจากตำแหน่งได้เนื่องจากเหตุผลด้านสุขภาพ</p> <p>ทั้งนี้ รัฐบาลพม่าได้แต่งตั้ง พล.ท. โซ วิน เลขานุการ 1 ของ SPDC และเป็นคนสนิทของหม่องเอ (ผู้บัญชาการทหารบก) ขึ้นดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีคนใหม่ของพม่า</p>

<p>21 ตุลาคม 2004</p>	<p>มีการประกาศเปลี่ยนแปลงตำแหน่งทางการเมืองต่าง ๆ ในพม่า ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - พล.ท.เต็ง เส่ง แม่ทัพภาคสามเหลี่ยมทองคำ เป็นเลขาธิการ 1 ของ SPDC - พล.ต.โกโก นายทหารจากกองทัพภาคใต้ของพม่า เป็นผู้อำนวยการกองทัพภาคย่างกุ้ง
<p>3 พฤศจิกายน 2004</p>	<p>รัฐบาลพม่าประกาศใช้กฎหมายว่าด้วยการโอนเงินฉบับใหม่ที่ห้ามไม่ให้มีการโอนเงินโดยที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย รวมทั้งกำหนดให้บุคคลหรือแรงงานชาวพม่าที่ทำงานอยู่ในต่างประเทศที่จะโอนเงินกลับพม่า ต้องกระทำผ่านสถาบันการเงินของรัฐเท่านั้น</p>
<p>6 พฤศจิกายน 2004</p>	<p>รัฐมนตรีและรัฐมนตรีช่วยประจำกระทรวงต่าง ๆ หลายกระทรวงถูกปลดออกจากตำแหน่ง เนื่องจากบุคคลเหล่านี้มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับ พล.อ.ชิน อุ่นต์ อดีตนายกรัฐมนตรีของพม่า ทั้งนี้ รัฐมนตรีและรัฐมนตรีช่วยที่ถูกปลดได้แก่</p> <ul style="list-style-type: none"> - นายถิน เหลียง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย - นายอุถิน วิน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน - รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตร (ไม่ได้ระบุชื่อ) - รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม (ไม่ได้ระบุชื่อ) - รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงปศุสัตว์และประมง (ไม่ได้ระบุชื่อ) - รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (ไม่ได้ระบุชื่อ)
<p>19 พฤศจิกายน 2004</p>	<p>รัฐบาลพม่าปล่อยตัวนักโทษการเมืองหลายคน ซึ่งรวมถึง นาย Win Tin ซึ่งเป็นอดีตประธาน Myanmar's Writers' Association และอดีตผู้ก่อตั้งพรรคฝ่ายค้าน NLD รวมถึงผู้นำระดับสูงของพรรค NLD โดยกล่าวว่านักโทษการเมืองเหล่านี้ ถูกหน่วยข่าวกรองแห่งชาติของพม่าจับกุมตัวไว้โดยไม่มีเหตุผลที่เหมาะสม ทั้งนี้ รัฐบาลพม่ายังมีแผนจะปล่อยนักโทษการเมืองทั้งหมดราว 3,937 คน</p>
<p>22 พฤศจิกายน 2004</p>	<p>มีการเปิดใช้สะพาน Pathein หรืออีกชื่อหนึ่งเรียกว่า Bassein (พะลิမ်) ที่ทอดข้ามแม่น้ำงูน (Ngawun) ของพม่า ในเมือง Pathein (เป็นเมืองหลวงของเขตอิรวดีที่ตั้งอยู่ทางตะวันตกของปากแม่น้ำอิรวดี) โดยสะพานแห่งนี้เป็นสะพานคอนกรีตที่มีความยาว 2,140 ฟุต มีถนนให้รถแล่นกว้างราว 28 ฟุต และมีทางเท้ากว้างราว 5 ฟุต สามารถรองรับน้ำหนักบรรทุกได้ราว 75 ตัน ซึ่งจะช่วยอำนวยความสะดวกให้การค้าขายในเมือง Pathein ขยายตัวได้มากยิ่งขึ้น เนื่องจากเขตอิรวดีเป็นแหล่งปลูกข้าวที่สำคัญของพม่า รวมทั้งมีแหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจหลายแห่ง อาทิ Chaungtha Beach และ Ngwe Saung Beach เป็นต้น</p>
<p>24 พฤศจิกายน 2004</p>	<p>รัฐบาลพม่าประกาศว่า พม่าเตรียมจัดการประชุมสมัชชาแห่งชาติครั้งใหม่ในเดือนกุมภาพันธ์ 2005 เพื่อร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ ตามแผนปฏิรูปประเทศสู่ระบอบประชาธิปไตย</p>

20 ธันวาคม 2004	หลังจากราคาน้ำมันเบนซินในพม่าปรับตัวสูงขึ้นอย่างมาก ทำให้รัฐบาลพม่าประกาศผ่อนคลายนโยบายนำเข้ารถยนต์ โดยอนุญาตให้บริษัทจดทะเบียนของเอกชนสามารถนำรถยนต์ที่ใช้ก๊าซได้ราว 1,200 คัน (แบ่งเป็นรถยนต์นั่งส่วนบุคคล 100 คัน รถบรรทุกและรถกระบะ 100 คัน และรถโดยสาร 1,000 คัน แต่ไม่ได้ระบุว่านำเข้าจากประเทศใด) ซึ่งนับเป็นครั้งแรกที่รัฐบาลพม่าอนุญาตให้มีการนำรถยนต์จำนวนมาก (จากเดิมที่การนำรถยนต์ทำได้ค่อนข้างลำบาก) นอกจากนี้ รัฐบาลยังมีการเปลี่ยนระบบเครื่องยนต์ของรถยนต์ในประเทศราว 580 คัน ให้สามารถใช้ก๊าซแทนน้ำมันเบนซินและดีเซล เพื่อลดการนำเข้าน้ำมันจากต่างประเทศอีกด้วย
20 ธันวาคม 2004	รัฐบาลพม่าชุดใหม่ประกาศหรือหน่วยข่าวกรองแห่งชาติอย่างเป็นทางการ (เดิมหน่วยงานนี้อยู่ภายใต้การดูแลของ พล.อ. ชิน ยูนต์ อดีตนายกรัฐมนตรีของพม่า) โดยสั่งปลดเจ้าหน้าที่หน่วยข่าวกรองที่ปฏิบัติงานนานกว่า 10 ปี ออกจากตำแหน่ง ขณะที่เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานต่ำกว่า 10 ปี จะถูกย้ายไปประจำการที่กองทหารราบของพม่า ทั้งนี้ เจ้าหน้าที่หน่วยข่าวกรองราว 2,000 คน จากทั้งหมด 10,000 คน ถูกปลดออกจากตำแหน่งเป็นที่เรียบร้อยแล้ว และคาดว่าเจ้าหน้าที่ส่วนที่เหลืออยู่จะถูกปลดหรือโยกย้ายตำแหน่งให้แล้วเสร็จภายในเดือนธันวาคม 2004
1 มกราคม 2005	ธนาคาร The Myanmar Investment and Commercial Bank (MICB) ซึ่งเป็นธนาคารของรัฐ กำหนดให้ลูกค้าของธนาคารต้องชำระค่าธรรมเนียมในการใช้บริการต่าง ๆ ด้วยเงินดอลลาร์สหรัฐหรือเงินยูโร (เดิมชำระค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ด้วยเงินจ๊าด) เพื่อให้ธนาคาร MICB สามารถเชื่อมโยงเครือข่ายของธนาคารกับธนาคารของเบลเยียมที่เปิดให้บริการโอนเงินระหว่างประเทศในพม่านับตั้งแต่ช่วงกลางปี 2004 ที่ผ่านมาได้ ทั้งนี้ ในช่วงที่ผ่านมา มีธนาคารของรัฐอีก 2 แห่ง ได้ร่วมให้บริการโอนเงินระหว่างประเทศกับธนาคารของเบลเยียม คือ The Myanmar Foreign Trade Bank (MFTB) และ The Myanmar Economic Bank (MEB)
11 มกราคม 2005	เมื่อวันที่ 11 มกราคม 2005 ที่ผ่านมานาย Mani Shankar Aiyar รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงานของอินเดียและรัฐบาลพม่าได้ร่วมลงนามในข้อตกลงเพื่อขยายโรงกลั่นน้ำมัน Thanlyn ในพม่า ภายใต้โครงการสร้างท่อก๊าซพม่า-อินเดีย-บังกลาเทศ โดยอินเดียจะให้สินเชื่อแก่พม่าเป็นเงิน 20 ล้านดอลลาร์สหรัฐ และ 40% ของเงินจำนวนนี้ จะใช้สำหรับการนำเข้าอุปกรณ์และเครื่องจักรต่าง ๆ ที่ใช้ในโรงกลั่นแห่งนี้จากอินเดีย
13 มกราคม 2005	พล.ท.เทียน เสง เลขาธิการ 1 ของสภาเพื่อการพัฒนาและสันติภาพของรัฐ (SPDC) เปิดเผยว่ารัฐบาลพม่ากำหนดให้มีการประชุมเพื่อร่างรัฐธรรมนูญแห่งชาติรอบใหม่ในวันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2005 นี้ โดยอนุญาตให้ชนกลุ่มน้อยที่เคยลงนามข้อตกลงหยุดยิงกับรัฐบาลพม่าเข้าร่วมประชุมด้วย

5 กุมภาพันธ์ 2005	พม่าเปิดใช้สะพาน Thanlwin หรือสะพานเมาะละเหม่ง หลังจากก่อสร้างเสร็จสมบูรณ์เมื่อวันที่ 7 ธันวาคม 2004 ที่ผ่านมา ทั้งนี้ สะพานดังกล่าวเป็นสะพานที่มีความยาวและใหญ่ที่สุดในพม่า โดยมีความยาวราว 3,400 เมตร ประกอบด้วยทางเดินรถยนต์กว้าง 28 ฟุต ทางรถไฟกว้าง 14 ฟุต และทางเดินเท้ากว้าง 6 ฟุต โดยสามารถเชื่อมต่อกับถนนสายย่างกุ้ง-เมาะละเหม่ง-เกาะสองได้อีกด้วย ซึ่งจะช่วยอำนวยความสะดวกในการเดินทางมากยิ่งขึ้น (เดิมการเดินทางจากกรุงย่างกุ้งไปยังเกาะสองต้องใช้เรือเฟอร์รี่เพื่อข้ามแม่น้ำถึง 3 สาย ซึ่งต้องใช้ระยะเวลาในการเดินทางค่อนข้างนานและไม่ปลอดภัย)
7 กุมภาพันธ์ 2005	กระทรวงสื่อสารของบังกลาเทศ รายงานว่า ภายใต้โครงการถนนมิตรภาพบังกลาเทศ-พม่า (Bangladesh-Myanmar Friendship Road) รัฐบาลบังกลาเทศและพม่าตกลงจะสร้างถนนจากเมือง Tangboro ของบังกลาเทศเชื่อมไปยังเมือง Kyauktaw ในรัฐ Rakhine ของพม่า รวมระยะทางราว 100 กิโลเมตร โดยใช้งบประมาณก่อสร้างสูงถึง 5,680 ล้านบาท ซึ่งคาดว่าจะช่วยส่งเสริมการค้าและความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาค เนื่องจากบังกลาเทศสามารถใช้ถนนสายดังกล่าวเชื่อมต่อกับถนนในพม่าที่นำไปสู่เมือง Sittwe และเมือง Kyaukpyu ซึ่งเป็นเมืองท่าในรัฐ Rakhine ที่พม่ากำลังเตรียมการก่อสร้างท่าเรือแห่งใหม่ ซึ่งหากท่าเรือดังกล่าวแล้วเสร็จจะทำให้รัฐ Rakhine เป็นประตูสำคัญในการขนส่งสินค้าจากชายฝั่งอ่าวเบงกอลไปยังเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ของจีนได้อีกด้วย ทั้งนี้ การก่อสร้างถนนสายดังกล่าวระยะทางราว 20 กิโลเมตรแรกจะเริ่มต้นในเดือนมีนาคม 2005 โดยรัฐบาลพม่าจะเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายเอง
14 กุมภาพันธ์ 2005	รัฐบาลจีนรายงานว่ พม่าและจีนมีแผนจะก่อสร้างทางหลวง 2 สาย โดยทางหลวงสายที่ 1 เชื่อมระหว่างเมืองเถิงซง ในมณฑลยูนนานของจีน กับเมืองมยิตจินาของพม่า (มูลค่าการก่อสร้างราว 180 ล้านหยวน) และทางหลวงสายที่ 2 เชื่อมเมืองจางเฟิงของจีน กับเมืองภามอของพม่า (มูลค่าการก่อสร้างราว 28 ล้านหยวน) ทั้งนี้ ทางหลวงทั้ง 2 สายเริ่มก่อสร้างในช่วงปลายปี 2004 และคาดว่าจะเปิดใช้ได้ภายในปี 2006 ซึ่งคาดว่าจะส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือทางเศรษฐกิจ และการพัฒนาภายในภูมิภาคมากขึ้น
15 กุมภาพันธ์ 2005	รัฐบาลพม่ากำหนดแผนพัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศ โดยเฉพาะการพัฒนาหมู่เกาะมริดในทะเลอันดามัน และเมืองพุกาม ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ โดยรัฐบาลพม่าได้พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นต่าง ๆ รวมทั้งโครงการก่อสร้างสถานที่ท่องเที่ยวหลายแห่งและจัดนิทรรศการส่งเสริมการท่องเที่ยว เพื่อดึงดูดให้นักท่องเที่ยวต่างชาติเดินทางมายังพม่ามากยิ่งขึ้น

16 กุมภาพันธ์ 2005	บริษัท GAIL ของอินเดีย มีแผนจะก่อสร้างโรงงานผลิตก๊าซปิโตรเลียมเหลวในพม่า บริเวณแหล่งก๊าซเขตากุโนในอ่าวมะตะตะมะ ซึ่งใช้งบประมาณก่อสร้างราว 13,000 ล้านบาท ทั้งนี้ คาดว่าโรงงานแห่งนี้จะสามารถผลิตก๊าซปิโตรเลียมเหลวได้ 2.5 ล้านตัน /ปี และจะส่งออกไปยังไทยและอินเดีย
17 กุมภาพันธ์ 2005	รัฐบาลพม่าจัดให้มีการประชุมสมัชชาแห่งชาติครั้งที่ 2 เพื่อร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ของพม่า และปฏิรูประบบการเมืองของพม่าให้เป็นประชาธิปไตยมากยิ่งขึ้น (การประชุมครั้งแรกจัดขึ้นเมื่อวันที่ 17 พฤษภาคม 2004 ที่ผ่านมา แต่ผลการประชุมไม่มีความคืบหน้า เนื่องจาก พล.อ.ชิน อุ่นต์ นายกรัฐมนตรีของพม่า ถูกปลดออกจากตำแหน่งในช่วงปลายปี 2004) การประชุมครั้งนี้ มีผู้เข้าร่วมการประชุมที่ได้รับการคัดเลือกจากรัฐบาลพม่าราว 1,000 คน ขณะที่ตัวแทนชนกลุ่มน้อยหลายกลุ่มและตัวแทนจากพรรคฝ่ายค้าน NLD ไม่ได้รับเชิญให้เข้าร่วมการประชุม และคาดว่าจะสามารถร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ให้แล้วเสร็จภายในกลางปี 2005
24 กุมภาพันธ์ 2005	รัฐบาลพม่าเร่งก่อสร้างโครงการยกระดับท่าอากาศยาน Mingaladon ในกรุงย่างกุ้ง เมืองหลวงของพม่าเพื่อให้ได้มาตรฐานสากล ดังนี้ - การขยายรันเวย์ให้กว้างขึ้นจาก 3 กิโลเมตร เป็น 3.6 กิโลเมตร เพื่อรองรับเครื่องบินโดยสารโบอิง 747 - การขยายอาคารผู้โดยสารเพื่อรองรับผู้โดยสารต่างประเทศ - การก่อสร้างอาคารผู้โดยสารหลังใหม่ - การปรับปรุงการให้บริการต่าง ๆ ให้ทันสมัยและได้มาตรฐานสากลมากขึ้น อาทิ การใช้ระบบขนส่งและรับสัมภาระของผู้โดยสารด้วยระบบอัตโนมัติ เป็นต้น รัฐบาลพม่า คาดว่าการก่อสร้างโครงการยกระดับดังกล่าว จะแล้วเสร็จภายในเดือนกรกฎาคม 2006 และจะสามารถรองรับผู้โดยสารได้ราว 2.7 ล้านคน/ปี ทั้งนี้ จำนวนนักท่องเที่ยวที่เดินทางไปพม่าเพิ่มขึ้นจาก 596,910 คน ในปี 2003 เป็น 656,910 คน ในปี 2004 ซึ่งจะสร้างรายได้ที่เป็นเงินตราต่างประเทศให้แก่พม่าราว 135 ล้านดอลลาร์สหรัฐ
3 มีนาคม 2005	คณะกรรมการพัฒนากรุงย่างกุ้ง (Yangon City Development Committee : YCDC) เร่งทำโครงการการให้ข้อมูลข่าวสารและการบริการออนไลน์ เพื่อสร้าง e-government และ e-society ในกรุงย่างกุ้ง เมืองหลวงของพม่า อาทิ การพัฒนาเว็บไซต์ของรัฐบาลพม่า การจัดตั้งเครือข่ายท้องถิ่น การพัฒนาแผนที่ในกรุงย่างกุ้ง เป็นต้น เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการติดต่อสื่อสารและกระจายข้อมูลข่าวสารภายในกรุงย่างกุ้ง

4 มีนาคม 2005	บริษัท Perennial Crops Enterprise ของกระทรวงเกษตรและชลประทานของพม่า รายงานว่าในปี 2005/06 มีแผนจะเพาะปลูกต้นละหุ่งเพิ่มขึ้นราว 100 เอเคอร์ (250 ไร่) เนื่องจากน้ำมันละหุ่งเป็นวัตถุดิบสำคัญในการผลิตสบู่และผงซักฟอก ทั้งนี้ ปัจจุบันในพม่ามีต้นละหุ่งราว 2,000 เอเคอร์ โดยบริษัทของเอกชนและชาวไร่ในเมืองมัณฑะเลย์ มาเกว และสะกายเป็นผู้ปลูก
15 มีนาคม 2005	รัฐบาลพม่าประกาศแต่งตั้ง พล.ต. มิน ส่วย ผู้บัญชาการทหารเขตย่างกุ้ง เป็นหัวหน้าความมั่นคงทางการทหารและการป้องกันประเทศ ซึ่งเป็นตำแหน่งใหม่ที่ตั้งขึ้นเพื่อทดแทนตำแหน่งหัวหน้าหน่วยข่าวกรองแห่งชาติ ที่อดีตนายกรัฐมนตรี พล.อ. ชิน ยุ้นต์ เคยดำรงตำแหน่งก่อนที่จะถูกปลดออกจากตำแหน่งในช่วงเดือนตุลาคม 2004

พจนานุกรม : Economic Indicators
--

Indicators	Unit	2001	2002	2003	2004	2005 ^f	2006 ^f
Real GDP Growth ^{1/}	%	5.3	5.3	-2.0	-1.5	1.3	2.1
Inflation (average)	%	21.1	57.1	36.6	14.5	26.5	27.3
Exchange Rate (average)							
- Official Exchange Rate	Kt/USD	6.7	6.6	6.1	5.8 [*]	5.8	5.8
- Market Exchange Rate	Kt/USD	620.0	970.0	960.0	910.0	1,100.0	1,150.0
Interest Rate							
- Deposit Rate	%	9.5	9.5	9.5	9.5 [*]	n.a.	n.a.
- Lending Rate	%	15.0	15.0	15.0	15.0 [*]	n.a.	n.a.
- Central Bank Interest Rate	%	10.0	10.0	10.0	10.0 [*]	n.a.	n.a.
Balance of Payment	USD Mil.	179.8	45.4	38.9	113.1 ^{**}	n.a.	n.a.
Trade Balance	USD Mil.	-35.1	-324.1	-698.8	198.0	112.0	326.0
- Export (f.o.b.) ^{2/}	USD Mil.	2,626.1	2,626.6	2,757.3	2,255.0	2,221.0	2,347.0
- Import (f.o.b.) ^{3/}	USD Mil.	2,661.2	2,950.7	3,456.1	2,057.0	2,109.0	2,021.0
Current Account Balance	USD Mil.	-308.6	90.0	0.0	-304.0	-408.0	-243.0
% of GDP	%	n.a.	1.6	0.6	-3.2	-4.1	-2.0
Inflow FDI ^{1/}	USD Mil.	19.0	86.9	91.2	n.a.	n.a.	n.a.
Total International Reserves (minus gold)	USD Mil.	400.5	470.0	550.2	639.3 [*]	n.a.	n.a.
Total External Debt	USD Mil.	5,670.0	6,556.0	6,800.0	6,967.0	7,175.0	7,168.0
- Long - term Debt	USD Mil.	5,006.0	5,391.0	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
- Short - term Debt	USD Mil.	664.0	1,165.0	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
Debt-service Ratio	% of Exports	2.9	3.4	n.a.	4.1	4.2	3.7
Import Cover (goods & services)	Months	1.6	1.6	1.6	2.0	1.8	n.a.
Government Balance ^{1/}	Kt Mil.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
- % of GDP	%	n.a.	-3.8	-4.5	-5.2	-5.5	-5.5
- Revenue (including grants) ^{1/}	Kt Mil.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
- Expenditure (including lending) ^{1/}	Kt Mil.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
IMF Loan Disbursement	USD Mil.	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Notes : Fiscal Year Beginning April 1st.

f = forecasted.

Kt = Kyat.

n.a. = not available.

* = as of November 2004.

** = as of March 2004.

^{1/} = ข้อมูลตามปีงบประมาณจาก EIU.

^{2/} Major Exports = Gas, Hardwoods, Garments, Pulses and Marine Exports.

^{3/} Major Imports = Machinery and Transport Equipment, Refined Mineral Oil, Base Metals and Manufactures, Synthetic Fabric Fibres and Electrical Machinery.

Sources : - The Economist Intelligence Unit (EIU), "Country Risk Summary : Myanmar", December 2004.

- The Economist Intelligence Unit (EIU), "Country Profile : Myanmar", December 2004.

- The Economist Intelligence Unit (EIU), "Country Risk Rating : Myanmar", December 2004

- The Economist Intelligence Unit (EIU), "Country Report : Myanmar", January 2005.

- International Monetary Fund (IMF), "International Financial Statistics : Myanmar", January 2005.

- D & B International Risk and Payment Review, "Country Risk Indicator : Myanmar", November 2004 and January 2005.

พม่า : รายชื่อหน่วยงานที่ติดต่อ

Name	Contact Person	Address	Tel./Fax
1. สำนักงานพาณิชย์ไทย ณ กรุงย่างกุ้ง	Mr. Matyawongse Amatyakul (นายมาตยวงศ์ อมาตยกุล) (Minister Counsellor)	Golden Hill Tower, 24-26 Kaba Aye Pagoda Road, Bahan Township, Yangon, Myanmar	Tel: (951) 558-628, 558-556 Ext. 7041 Fax: (951) 558-644
2. สถานเอกอัครราชทูตไทย ณ กรุงย่างกุ้ง Royal Thai Embassy	Mr. Suphot Dhirakaosal (นายสุพจน์ ธีรเกาศัลย์) (Ambassador Extraordinary and Plenipotentiary)	73 Manawhari Street, Dagon Township, Yangon, Myanmar	Tel: (951) 224-647, 224-550, 224-507 Fax: (951) 225-929
3. Central Bank of Myanmar	U Kyaw Kyaw Maung (Governor)	26(A), Settmu Road, Yangon, Myanmar	Tel: (951) 543-657 Fax: (951) 543-621
4. Myanma Foreign Trade Bank (MFTB)	U Soe Min (General Manager)	80-86, Maha Bandoola Garden St., P.O.Box 203, Yangon, Myanmar	Tel: (951) 283-121 Fax: (951) 289-585, 370-580, 284-911
5. Myanma Investment and Commercial Bank (MICB)	U Mya Than (Managing Director)	P.O.Box 442, No. 170/176, Bo Aung Gyaw St., Yangon, Myanmar	Tel: (951) 250-515, 250-518, 371-019 Fax: (951) 256-871, 256-872
6. Ministry of Foreign Affairs of Union of Myanmar (MOFA)	H.E. Win Aung (Minister)	Pyay Road, Yangon Myanmar	Tel: (951) 222-844 Fax: (951) 222-950, 221-719
7. Federation of Chambers of Commerce and Industry	n.a.	504-506 Merchant Street, Kyauktada Township, Yangon, Myanmar	Tel: (951) 243-150, 246495 Fax: (951) 248-177, 243-151, 283-016
8. Bangkok Bank PLC. (Representative)	Miss. Tin Tin May	12/6B Myawaddy Street, Myenegone (North), Sanchaung Township, Yangon, Myanmar	Tel: (951) 243-150, 246495 Fax: (951) 248-177, 243-151

หมายเหตุ : n.a. = not available.

พม่า : เอกสารแนบ

เอกสารแนบ

เรื่อง

1. เมียวดี-ย่างกุ้ง : เส้นทางที่เชื่อมต่อไปยังเอเชียใต้
2. สัญญาปางโหลง : สัญญาที่ไม่เคยเป็นจริง
3. รัฐบาลพม่าเร่งสนับสนุนการท่องเที่ยว
4. ก๊าซและน้ำมัน : ดึงดูดเงินทุนต่างประเทศสู่พม่า
5. การเข้าไปทำประมงในพม่า
6. List of priority item (A)
7. List of priority item (B)
8. List of prohibited export items (Overseas Trade and Border Trade)
9.
 - List A of major priority items with H.S Code, customs duty rates (CD) and commercial taxes rates (CT)
 - List B of major priority items with H.S Code, customs duty rates (CD) and commercial taxes rates (CT)

เมียวดี-ย่างกุ้ง...เส้นทางที่เชื่อมต่อไปยังเอเชียใต้

ภายใต้การพัฒนาแนวพื้นที่เศรษฐกิจตะวันออก-ตะวันตก (East-West Economic Corridor : EWEC) ซึ่งอยู่ภายใต้กรอบความร่วมมือทางเศรษฐกิจในอนุภูมิภาคุ่มแม่น้ำโขง (Greater Mekong Subregion : GMS) นั้น มีโครงการนำร่องก่อสร้างถนนเพื่อเชื่อมโยงพม่า ไทย ลาว และเวียดนามเข้าด้วยกัน (อีกนัยหนึ่ง เส้นทางสายนี้จะเป็นเส้นทางสายหลักของกลุ่ม ACMECS ที่เชื่อม 4 ใน 5 ประเทศสมาชิกของกลุ่ม ยกเว้น กัมพูชา) รวมระยะทางทั้งหมดราว 1,511 กิโลเมตร โดยเส้นทาง **ฝั่งตะวันออก** ของไทย เริ่มจาก จ. มุกดาหาร-สะพานข้ามแม่น้ำโขง แห่งที่ 2-แขวงสะหวันนะเขตของลาว และ จ.ดองฮา-จ.ตานัง ของเวียดนาม ส่วนเส้นทาง **ฝั่งตะวันตก** ของไทย เริ่มจาก อ.แม่สอด จ.ตาก ไปยังเมืองเมียวดี รัฐกะเหรี่ยง-ท่าตอนของพม่า สำหรับเส้นทาง EWEC นี้ นอกจากจะเป็นเส้นทางเชื่อมประเทศต่าง ๆ ในกลุ่ม GMS ด้วยกันแล้ว เส้นทางฝั่งตะวันตกยังสามารถเชื่อมไปสู่ประเทศต่าง ๆ ในแถบเอเชียใต้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งอินเดีย (ผ่านย่างกุ้ง เมืองหลวงของพม่า) ซึ่งเป็นตลาดขนาดใหญ่ที่มีประชากรสูงถึง 1,065 ล้านคน ทำให้ประเทศในกลุ่ม GMS ให้ความสำคัญกับการพัฒนาเส้นทางสายนี้

ทั้งนี้ เส้นทางถนนฝั่งตะวันตกจากเมืองเมียวดีไปยังท่าตอนและกรุงย่างกุ้งของพม่า เป็นเส้นทางที่มีอยู่เดิมแล้ว แต่ถนนบางช่วงอยู่ในสภาพที่ใช้การไม่ได้ดีนัก ทำให้ต้องมีการก่อสร้างและการบูรณะเส้นทางใหม่ โดยรัฐบาลไทยได้เสนอให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่รัฐบาลพม่าในการดำเนินการ ดังนี้

ช่วงแม่สอด/เมียวดี-เชิงเขาตะนาวศรี รวมระยะทาง 17.35 กิโลเมตร

รัฐบาลไทยได้เสนอความช่วยเหลือแบบให้เปล่าแก่รัฐบาลพม่าเพื่อใช้ก่อสร้างและบูรณะเส้นทางช่วงแม่สอด/เมียวดี-เชิงเขาตะนาวศรี รวมระยะทาง 17.35 กิโลเมตร ซึ่งกรมทางหลวงของไทยได้ทำการสำรวจและออกแบบเส้นทางโดยประมาณการวงเงินค่าก่อสร้างและค่าควบคุมงานเป็นมูลค่าราว 122.9 ล้าน ทั้งนี้ให้เบิกจ่ายเงินจากกองทุนให้ความช่วยเหลือพัฒนาเศรษฐกิจแก่ประเทศเพื่อนบ้าน และมอบหมายให้บริษัทก่อสร้างของไทยเป็นผู้ดำเนินการก่อสร้างภายใต้การควบคุมของกรมทางหลวง กระทรวงคมนาคมของไทย ซึ่งขณะนี้ กรมทางหลวงกำลังดำเนินการเรื่องการประกวดราคาลำหรับการก่อสร้างเส้นทางช่วงนี้ โดยคาดว่าจะการก่อสร้างจะเริ่มภายในปี 2547 และคาดว่าจะแล้วเสร็จในปี 2548

ทางฝ่ายรัฐบาลพม่าจะดำเนินมาตรการต่าง ๆ ที่จำเป็นเพื่ออำนวยความสะดวกในการก่อสร้าง อาทิ การจัดเตรียมพื้นที่ที่ใช้ในการก่อสร้าง การขนส่งเครื่องจักรและวัสดุอุปกรณ์ ตลอดจนการยกเว้นภาษีอากรและค่าธรรมเนียมต่าง ๆ รวมทั้งให้ความคุ้มครองเจ้าหน้าที่ไทยที่ปฏิบัติงานในโครงการก่อสร้างอีกด้วย

ช่วงเชิงเขาตะนาวศรี-กอกะเร็ก-ท่าตอน

ในการก่อสร้างเพื่อบูรณะและซ่อมแซมเส้นทางนี้ รัฐบาลไทยจะให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่พม่าด้วยการให้เงินกู้แบบมีเงื่อนไขผ่อนปรน ซึ่งขณะนี้ยังอยู่ระหว่างการพิจารณาเลือกเส้นทางในการก่อสร้าง โดยมีเส้นทางที่เลือกไว้ 3 เส้นทาง คือ

- **เส้นทางที่ 1** ช่วงเชิงเขาตะนาวศรี-กอกะเร็ก-อินดู-พะอัน-ท่าตอน รวมระยะทาง 172 กิโลเมตร โดยรัฐบาลไทยพร้อมให้ความช่วยเหลือเป็นเงินกู้เงื่อนไขผ่อนปรน มูลค่า 1,350 ล้านบาท เส้นทางนี้เป็นเส้นทางที่รัฐบาลไทยเสนอ ซึ่งเป็นเส้นทางที่สั้นที่สุด ทำให้การขนส่งสินค้าผ่านเส้นทางนี้ ประหยัดเวลาและค่าขนส่งได้มาก

- เส้นทางที่ 2 เชิงเขาตะนาวศรี-กอกะเร็ก-มูดอง-เมะละเหม่ง-ท่าตอน รวมระยะทาง 236 กิโลเมตร เส้นทางสายนี้จะทับซ้อนกับเส้นทางที่ 1 ถึงกอกะเร็กจากนั้นจะอ้อมลงไปทางใต้เพื่อผ่านเมะละเหม่งและวกไปทางเหนือเพื่อไปท่าตอน ซึ่งรัฐบาลไทยพร้อมให้ความช่วยเหลือเป็นเงินกู้เงินผ่อนปรน มูลค่า 2,150 ล้านบาท โดยเส้นทางนี้เป็นเส้นทางที่รัฐบาลพม่าเสนอ เนื่องจากพม่าต้องการให้ถนนเส้นนี้ผ่านเมะละเหม่งซึ่งเป็นเมืองที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจอันดับ 3 ของพม่า รองจากกรุงย่างกุ้งและเมืองมัณฑะเลย์ รวมทั้ง ยังเป็นเมืองท่าที่สำคัญและเป็นที่ตั้งของนิคมอุตสาหกรรมอีกด้วย

- เส้นทางที่ 3 เป็นเส้นทางเดียวกับเส้นทางที่ 1 ที่รัฐบาลไทยเสนอ แต่จะมีถนนแยกจากสามแยกอินดู ไปเชื่อมเมะละเหม่ง ระยะทาง 212 กิโลเมตร หากเลือกเส้นทางนี้รัฐบาลไทยพร้อมให้ความช่วยเหลือเป็นเงินกู้เงินผ่อนปรนมูลค่า 1,780 ล้านบาท และอาจพิจารณาให้ความช่วยเหลือเพิ่มเติมต่อไป

ทั้งนี้ หากรัฐบาลพม่ายังต้องการที่จะพัฒนาเส้นทางช่วงกอกะเร็ก-มูดอง-เมะละเหม่ง (เป็นส่วนหนึ่งของเส้นทางที่ 2) ระยะทาง 125 กิโลเมตร รัฐบาลไทยจะพิจารณาให้ความช่วยเหลือเป็นเงินกู้เงินผ่อนปรนมูลค่า 1,180 ล้านบาท ในระยะต่อไป

อย่างไรก็ตาม จำนวนเงินการให้ความช่วยเหลือด้านเงินกู้ข้างต้นเป็นการประมาณการเบื้องต้น ซึ่งอาจมีการเปลี่ยนแปลงได้ โดยหลังจากทั้งไทยและพม่าตกลงเลือกเส้นทางได้แล้ว ตามกรอบระยะเวลาที่กำหนดไว้ คาดว่าจะเริ่มก่อสร้างได้กลางปี 2548 และคาดว่าจะแล้วเสร็จในปี 2550

ช่วงท่าตอน-ย่างกุ้ง ปัจจุบันเส้นทางนี้พอใช้การได้อยู่แล้ว โดยมีระยะทางประมาณ 246 กิโลเมตร และใช้ระยะเวลาเดินทางโดยรถยนต์ราว 3-4 ชั่วโมง ดังนั้น รัฐบาลพม่าจึงยังไม่มีโครงการพัฒนาเส้นทางดังกล่าว

เมื่อการพัฒนาเส้นทางตามแนวพื้นที่เศรษฐกิจตะวันออก-ตะวันตกเสร็จสมบูรณ์ ซึ่งคาดว่าจะแล้วเสร็จภายในปี 2550 ซึ่งจะทำให้การขนส่งสินค้าและการเดินทางระหว่างกลุ่ม GMS มีความสะดวกสบายและประหยัดเวลา รวมทั้ง ประหยัดต้นทุนในการขนส่งสินค้ามากขึ้น นอกจากนี้ เส้นทางดังกล่าวยังสามารถเชื่อมต่อไปยังอินเดียและประเทศในกลุ่มเอเชียใต้อื่น ๆ ได้ โดยผ่านแนวถนนที่มีอยู่เดิมของพม่าจากท่าตอน-ย่างกุ้ง-มัณฑะเลย์ และตามู ซึ่งติดกับชายแดนของเมืองโมเร ของอินเดีย ซึ่งมีระยะทางเพียงประมาณ 1,100 กิโลเมตร หรือหากจะเริ่มนับตั้งแต่สุดเส้นทางทางฝั่งตะวันออกคือ จ.ตานัง ของเวียดนาม ไปยังอินเดียจะมีระยะทางราว 2,600 กิโลเมตรเท่านั้น

สัญญาปางโหลง...สัญญาที่ไม่เคยเป็นจริง

ปัญหาความริ้วฉานระหว่างรัฐบาลพม่ากับชนกลุ่มน้อยที่มีอยู่ในปัจจุบัน มีจุดเริ่มต้นมาจาก “สัญญาปางโหลง” ซึ่งทั้ง 2 ฝ่ายได้ร่วมลงนามกันมาตั้งแต่ปี 2490 แต่ข้อตกลงในสัญญาไม่เคยเป็นจริง

การปกครองพม่าและชนกลุ่มน้อยในอดีต

ในอดีตพม่าเป็นดินแดนที่ประกอบด้วยชนชาติต่าง ๆ กว่า 135 ชนชาติ แต่เชื้อชาติใหญ่ ๆ มีอยู่ประมาณ 10 เชื้อชาติ และชนชาติเหล่านี้ได้ต่อสู้แย่งชิงอำนาจกันมาตั้งแต่โบราณ จนกระทั่งพม่าตกเป็นอาณานิคมของอังกฤษในปี 2428 อังกฤษได้แบ่งการปกครองในพม่าออกเป็น 2 ส่วน คือ เขตพม่าแท้ และเขตภูเขาหรือเขตชายแดน โดยเขตพม่าแท้ อยู่ทางตอนกลางของประเทศมีอังกฤษเป็นผู้ปกครองโดยตรง ขณะที่เขตภูเขาซึ่งอยู่ใกล้กับบริเวณชายแดนของไทย ถูกแบ่งออกเป็น 7 รัฐ ตามเชื้อชาติของประชากร ได้แก่ รัฐชาน (รัฐที่มีขนาดใหญ่ที่สุด) รัฐกะเหรี่ยง รัฐมอญ รัฐกะยา รัฐกะฉิ่น รัฐชิน และรัฐยะไข่ โดยอังกฤษอนุญาตให้ผู้ปกครองเดิมปกครองต่อไป แต่ต้องอยู่ภายใต้การดูแลและการแนะนำของผู้สำเร็จราชการชาวอังกฤษ

ในช่วงสงครามโลกครั้งที่ 2 (ปี 2490) อังกฤษและสหรัฐฯ ได้จัดทำข้อตกลง “Atlantic Charter” ที่ระบุว่า เมื่อสงครามโลกยุติลง ทั้งอังกฤษและสหรัฐฯ จะคืนเอกราชให้กับประเทศต่าง ๆ ที่เป็นอาณานิคม พร้อมทั้งส่งเสริมให้ประเทศเหล่านั้นจัดตั้งรัฐบาลเพื่อปกครองตนเอง

สำหรับกรณีพม่า ซึ่งเป็นอาณานิคมของอังกฤษและแบ่งการปกครองออกเป็น 2 ส่วน อังกฤษมีความเห็นว่าถ้าพม่าต้องการได้รับเอกราชจากอังกฤษ ก็ควรจะรวมการปกครองให้เป็นหนึ่งเดียวเสียก่อน

สัญญาปางโหลง . . . ที่มาของเอกราชในเบื้องต้น

เพื่อจะได้เจรจาขอเป็นเอกราชจากอังกฤษได้ เขตพม่าแท้จึงชักชวนเขตภูเขาให้มารวมตัวเป็นประเทศเดียวกันเป็นการชั่วคราว ซึ่งเป็นที่มาของสัญญาปางโหลง¹ (Palong Agreement) โดยได้ลงนามเมื่อวันที่ 12 กุมภาพันธ์ 2490 ระหว่างตัวแทนชาวพม่าแท้และสภาผู้นำร่วมสหพันธรัฐเทือกเขา (Supreme Council of the United Hill People : S.C.O.U.H.P.) ซึ่งประกอบด้วยตัวแทนจากรัฐชาน รัฐกะฉิ่น และรัฐชิน จำนวน 23 คน ที่ตกลงจะร่วมมือกันจัดตั้งรัฐบาลเฉพาะกาลขึ้นเพื่อเรียกร้องเอกราชจากอังกฤษเท่านั้น แต่หลังจากได้รับเอกราชจากอังกฤษครบ 10 ปี รัฐต่าง ๆ มีสิทธิที่จะแยกตัวเป็นอิสระได้ สำหรับรัฐอื่นๆ ที่ไม่ได้เข้าร่วมลงนามในสัญญาปางโหลงเนื่องจากยังมีข้อกังขาเรื่องความจริงใจของรัฐบาลพม่าในการให้อิสระแก่รัฐในภายหลัง โดยเฉพาะรัฐกะเหรี่ยง

ทั้งนี้ สาระสำคัญของสัญญาปางโหลงได้ระบุข้อตกลงไว้ 9 ประการ อาทิ ตัวแทนของสภา S.C.O.U.H.P. สามารถดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีที่ปรึกษาในคณะรัฐบาลพม่าได้ 1 ตำแหน่ง โดยสหพันธรัฐเทือกเขามีสิทธิปกครองตนเองอย่างอิสระ และสหพันธรัฐเทือกเขาต้องมีสิทธิเสรีภาพเท่าเทียมกับพม่าแท้ทุกประการ เป็นต้น

¹ ปางโหลงเป็นชื่อเมืองๆ หนึ่งในรัฐชาน ซึ่งเป็นที่จัดการประชุม

หลังจากพม่ารวมประเทศเป็นหนึ่งเดียวแล้ว พม่าได้จัดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาในเดือนเมษายน 2490 เพื่อทำหน้าที่ร่างรัฐธรรมนูญฉบับแรกของพม่า โดยได้รับจรรยาบรรณสิทธิการแยกตัวของรัฐต่าง ๆ ที่ร่วมลงนามในข้อตกลงในสัญญาปางโหลงไว้รัฐธรรมนูญด้วย ผลการเลือกตั้งปรากฏว่านายอองซาน ผู้ก่อตั้งองค์กรสันนิบาตเสรีภาพต่อต้านฟาสซิสต์แห่งมวลชน (the Anti-Fascist People's Freedom League: AFPFL) ได้รับชัยชนะอย่างท่วมท้น และได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี อย่างไรก็ตาม เมื่อวันที่ 19 กรกฎาคม 2490 ขณะที่นายอองซานและคณะรัฐมนตรีกำลังประชุมเพื่อจัดทำร่างรัฐธรรมนูญฉบับดังกล่าวอยู่ ได้มีคนร้ายลอบบุกเข้าสังหาร ส่งผลให้นายอองซานและรัฐมนตรีอีก 6 คน เสียชีวิต นายอูนู สมาชิกในกลุ่ม AFPFL ได้เข้ารับตำแหน่งนายกรัฐมนตรีต่อจากนั้น ด้วยการสนับสนุนของอังกฤษ เมื่อรัฐธรรมนูญฉบับดังกล่าวเสร็จสมบูรณ์และประกาศใช้อย่างเป็นทางการในวันที่ 24 กันยายน 2490 อังกฤษจึงได้ให้เอกราชแก่พม่าเมื่อวันที่ 4 มกราคม 2491

... ผลิตสัญญาและเป็นโมฆะในที่สุด

หลังได้รับเอกราชความสัมพันธ์ระหว่างพม่าแท้และรัฐต่าง ๆ เป็นไปอย่างไม่ราบรื่นนัก โดยรัฐบาลพม่าพยายามจะคุมอำนาจเหนือรัฐต่าง ๆ รวมถึงรัฐที่ไม่ได้เข้าร่วมเจรจาในสัญญาปางโหลงด้วย ส่งผลให้รัฐบาลพม่าต้องเผชิญกับกลุ่มกบฏต่าง ๆ อาทิ กลุ่มกะเหรี่ยง (หรือที่มักเรียกว่า กะหิยัน) ซึ่งเป็นกลุ่มที่ต่อต้านการเข้าร่วมลงนามในสัญญาปางโหลงกับเขตพม่าแท้มาตั้งแต่ต้น จนกระทั่งปี 2501 ซึ่งครบ 10 ปี ที่พม่าได้รับเอกราชจากอังกฤษ รัฐต่าง ๆ จึงขอแยกตัวเป็นอิสระตามข้อตกลงในสัญญาปางโหลง แต่รัฐบาลกลางพม่าภายใต้การนำของนายอูนู กลับไม่ยอมให้เป็นไปตามข้อตกลง เนื่องจากกลัวว่าจะสูญเสียดินแดนจำนวนมากที่ได้จากทรัพยากรธรรมชาติในดินแดนของรัฐต่าง ๆ ซึ่งอุดมไปด้วยอัญมณี หยก แร่ธาตุ ก๊าซธรรมชาติ และน้ำมัน ขณะที่ในเขตพม่าแท้แทบไม่มีทรัพยากรใด ๆ ส่งผลให้รัฐต่าง ๆ ไม่พอใจและต่อต้านการกระทำของรัฐบาลพม่าอย่างหนัก

ความขัดแย้งระหว่างรัฐบาลพม่ากับกลุ่มผู้ต่อต้านได้ดำเนินมาอย่างต่อเนื่อง จนกระทั่งวันที่ 2 มีนาคม 2505 ประชาชนในรัฐชานและรัฐกะยาได้ก่อเหตุประท้วงเพื่อเรียกร้องให้รัฐบาลพม่าให้อิสระในการปกครองตนเอง ส่งผลให้นายพลเนวิน ซึ่งขณะนั้น ดำรงตำแหน่งผู้บัญชาการทหารบกของพม่า ใช้เหตุการณ์ดังกล่าวเป็นข้ออ้างในการทำรัฐประหารยึดอำนาจจากนายอูนู และประกาศยุบสภา รวมทั้งยกเลิกการใช้รัฐธรรมนูญฉบับปี พ.ศ. 2490 **ส่งผลให้สัญญาปางโหลงกลายเป็นโมฆะไป** การกระทำดังกล่าวของรัฐบาลพม่า ยิ่งสร้างความไม่พอใจแก่รัฐต่าง ๆ เป็นอย่างมาก เพราะต่างไม่ยอมรับการปกครองของพม่า โดยได้จัดตั้งกลุ่มต่อต้านรัฐบาลพม่าขึ้นมาในแต่ละรัฐ เพื่อต่อสู้กับรัฐบาลพม่าในการขอแยกตัวเป็นอิสระ แม้ว่าในปี 2532 รัฐบาลพม่าจะได้เจรจาหยุดยิงกับกลุ่มกบฏหลายกลุ่ม แต่การสู้รบกับกลุ่มต่อต้านบางกลุ่ม อาทิ กลุ่ม Shan State Army (SSA) และกลุ่มสหภาพแห่งชาติกะเหรี่ยง (Karen National Union : KNU) ยังคงมีอยู่จนถึงปัจจุบันนี้

รัฐบาลพม่าเร่งสนับสนุนการท่องเที่ยว

ในปี 2547 ที่ผ่านมา บรรยากาศการท่องเที่ยวในพม่าจัดว่าอยู่ในภาวะที่แจ่มใส แม้ในช่วงกลางเดือน ตุลาคม 2547 จะเกิดเหตุการณ์การยึดอำนาจและปลดพลเอกชิน อู้นต์ ออกจากตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ซึ่งทำให้ การท่องเที่ยวของพม่าหยุดชะงักลง แต่จากรายงานของรัฐบาลพม่าพบว่านักท่องเที่ยวต่างชาติที่เดินทางเข้าไปยัง พม่ามีจำนวนเพิ่มขึ้น โดยในช่วง 9 เดือนแรกของปีงบประมาณ 2547/48 (เมษายน-ธันวาคม 2547) มีจำนวน นักท่องเที่ยวต่างชาติเดินทางไปยังพม่าสูงถึง 620,000 คน เพิ่มขึ้นราว 8.7% จากช่วงเดียวกันของปีงบประมาณ ก่อนหน้า นักท่องเที่ยวที่เดินทางไปยังพม่าส่วนใหญ่เป็นนักท่องเที่ยวจากประเทศแถบเอเชีย ได้แก่ ชาวไทย รองลงมา คือ ไต้หวัน ญี่ปุ่น และจีน ขณะที่นักท่องเที่ยวชาวตะวันตก ได้แก่ ชาวเยอรมัน สหรัฐฯ ฝรั่งเศส อังกฤษ และอิตาลี เป็นต้น

สาเหตุที่พม่ายังคงเป็นประเทศที่ดึงดูดความสนใจจากนักท่องเที่ยว ได้แก่ ความมีเอกลักษณ์ใน ด้านศิลปวัฒนธรรมและสถาปัตยกรรมต่าง ๆ ที่สืบทอดมาแต่โบราณ รวมทั้งพม่ายังมีแหล่งท่องเที่ยวตามธรรมชาติที่ สมบูรณ์ อาทิ เจดีย์ชเวดากองและทะเลสาบอินเล เป็นต้น นอกจากนี้ ในปี 2547 รัฐบาลพม่าได้เร่งรณรงค์เพื่อส่งเสริม การท่องเที่ยวและอำนวยความสะดวกด้านการท่องเที่ยวมากกว่าปีที่ผ่านมา ถึงแม้จะมีการเปลี่ยนตัวนายกรัฐมนตรี แต่นโยบายด้านการท่องเที่ยวยังคงเหมือนเดิม เนื่องจากรัฐบาลพม่าตระหนักดีว่าการท่องเที่ยวเป็นหนทางหนึ่งที่จะ สร้างรายได้เงินตราต่างประเทศให้แก่พม่าได้ ในขณะที่พม่ายังถูกคว่ำบาตรจากนานาชาติอยู่ในปัจจุบัน ทำให้รายได้ เงินตราต่างประเทศจากแหล่งอื่นทำได้จำกัด

สำหรับในช่วงปี 2547 ที่ผ่านมา พม่าได้เร่งดำเนินการเพื่อส่งเสริมภาคการท่องเที่ยว ดังนี้

- **การให้บริการ E-Visa** ตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ 2547 ที่ผ่านมา รัฐบาลพม่าได้เริ่มให้บริการขอวีซ่าผ่าน ระบบอินเทอร์เน็ต หรือ E-Visa เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่นักท่องเที่ยวต่างชาติในการขอวีซ่าเข้าพม่า โดยในช่วง เดือนกุมภาพันธ์ - ตุลาคม 2547 มีนักท่องเที่ยวขอ E-Visa เข้าพม่าแล้วกว่า 1,500 คน และ 30% ของทั้งหมด เป็นนักท่องเที่ยวชาวอเมริกัน

- **การจัดงานแสดงต่าง ๆ** อาทิ การจัดเทศกาลอัญมณี การจัดนิทรรศการการท่องเที่ยวของพม่าในต่างประเทศ และการจัดกิจกรรมส่งเสริมการขายของสายการบินต่าง ๆ ของพม่า เป็นต้น

- **การเปิดสายการบินใหม่และเส้นทางบินใหม่** ทั้งสายการบินในประเทศและระหว่างประเทศ มีดังนี้

- **การเปิดสายการบินภายในประเทศใหม่**¹ คือ สายการบิน Air Bagan ซึ่งเกิดจากการร่วมทุน ระหว่างสายการบิน Myanmar Air Ways ของกระทรวงคมนาคมของพม่า กับบริษัท Htoo Trading Company Ltd. ของเอกชน โดยเปิดให้บริการเส้นทางระหว่างกรุงย่างกุ้ง กับมัณฑะเลย์ พุกาม และ เฮโฮ ในพม่า

- **การเปิดสายการบินระหว่างประเทศใหม่**² คือ สายการบิน Air Myanmar ซึ่งเป็นการร่วมทุน ระหว่างสายการบิน Myanmar Air Ways และสายการบินคาเธ่ย์แปซิฟิกของฮ่องกง เพื่อขยายเส้นทางบินกับ ประเทศในแถบเอเชียและออสเตรเลีย

¹ เดิม สายการบินที่ให้บริการภายในประเทศมี 3 สายการบิน คือ Myanmar Air Ways, Air Mandalay และ Yagon Airways

² เดิม สายการบินพม่าที่ให้บริการระหว่างประเทศมีเพียง 2 สายการบิน คือ Myanmar Airways International และ United Myanmar Airlines

- การเพิ่มเส้นทางการบินใหม่ อาทิ สายการบินภูเก็ตแอร์ของไทยเปิดเที่ยวบินระหว่างกรุงเทพฯ และย่างกุ้งทุกวัน ขณะเดียวกันสายการบินต่างชาติหลายสายก็มีแผนจะเปิดเที่ยวบินไปยังพม่า อาทิ สายการบิน Qatar Airways ของกาตาร์ และสายการบิน Sri Lanka Airlines ของศรีลังกา นอกจากนี้ สายการบิน Myanmar Airways International ยังมีแผนจะเพิ่มเส้นทางการบินระหว่างกรุงย่างกุ้งกับฉุ่ยปุ่นในปี 2548 ซึ่งแต่เดิมสายการบินนี้ให้บริการเฉพาะ 5 เส้นทาง คือ ระหว่างกรุงย่างกุ้งกับกรุงเทพฯ สิงคโปร์ มาเลเซีย ฮ่องกง และกรุงนิวเดลี เท่านั้น

ทั้งนี้ เพื่อรองรับการขยายตัวในภาคการท่องเที่ยวของประเทศ รัฐบาลพม่าจึงได้ก่อสร้างสนามบินใหม่จำนวน 3 แห่ง ซึ่งคาดว่าจะแล้วเสร็จในปี 2549 และยังมีโครงการปรับปรุงและยกระดับท่าอากาศยานแห่งชาติให้ทันสมัยและได้มาตรฐานสากลอีก 13 โครงการ อาทิ แผนการปรับปรุงสนามบินในเมืองพุกาม โดยการขยายรันเวย์ให้กว้างขึ้น และยังคงก่อสร้างอาคารผู้โดยสาร อาคารจอดรถ และห้องรับรองพิเศษอีกด้วย

• **การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวใหม่ ๆ** รัฐบาลพม่าได้ก่อสร้างที่พักสำหรับแหล่งท่องเที่ยวใหม่ เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยว อาทิ ได้ก่อสร้างโรงแรมแห่งแรกบนหาด Maungmagan ชื่อ โรงแรม Maungmagan Beach Hotel ครอบคลุมพื้นที่ถึง 75 ไร่ ประกอบด้วยบังกะโลราว 100 หลัง โดยคาดว่าจะการก่อสร้างโครงการเฟสแรกจะแล้วเสร็จในปลายปี 2548 และสามารถเปิดให้บริการได้ในปี 2549 รวมทั้งยังมีแผนจะก่อสร้างโรงแรมและรีสอร์ท บริเวณหาด Ngapali หาด Ngwesaung และหาด Chaungta เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวที่คาดว่าจะขยายตัวเพิ่มขึ้นหลังถนนสายทรานส์เอเชียก่อสร้างเสร็จ และเพื่อรองรับการเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมสุดยอดอาเซียนในปี 2549

นอกจากนี้ การท่องเที่ยวของพม่ายังได้รับผลดีจากการเปิดใช้ถนนสายใหม่ที่เชื่อมระหว่าง อ. แม่สาย จ. เชียงราย ของไทย ผ่านไปยัง อ.ท่าซี้เหล็ก เมืองเชียงตุง และเมืองลาของพม่า ที่ก่อสร้างเสร็จสมบูรณ์ตั้งแต่เดือนเมษายน 2547 ที่ผ่านมา โดยเส้นทางนี้สามารถเชื่อมต่อไปยังเมืองต๋าล่อในเขตปกครองตนเองสิบสองปันนามณฑลยูนนานของจีนได้ ซึ่งจะจูงใจให้นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและจีนเดินทางไปยังพม่าเพิ่มมากขึ้น

ก๊าซและน้ำมัน...ดึงดูดเงินทุนต่างประเทศสู่พม่า

ปัจจุบันพม่าถูกคว่ำบาตรทางเศรษฐกิจจากนานาประเทศ เนื่องจากปัญหาด้านสิทธิมนุษยชน และการเมืองภายในประเทศ โดยเฉพาะสหรัฐฯได้ประกาศห้ามนักลงทุนของตนเข้าไปลงทุนในพม่านับตั้งแต่ปี 2540 เป็นต้นมา อย่างไรก็ตาม เงินลงทุนจากต่างชาติยังคงหลั่งไหลสู่พม่าไม่ขาดสาย โดยมีก๊าซธรรมชาติและน้ำมันเป็นแรงดึงดูดสำคัญ

การลงทุนเพื่อสำรวจและขุดเจาะ

พม่าเป็นประเทศที่อุดมไปด้วยทรัพยากรก๊าซธรรมชาติและน้ำมันจำนวนมาก แต่ยังขาดการสำรวจและขุดเจาะ เนื่องจากต้องใช้เงินลงทุนมหาศาล ดังนั้น รัฐบาลพม่าจึงเปิดโอกาสให้นักลงทุนต่างชาติร่วมกับรัฐบาลพม่าเพื่อทำการสำรวจและขุดเจาะก๊าซธรรมชาติและน้ำมันในพม่า โดยในช่วงตั้งแต่ปี 2531-2546 มีเงินลงทุนจากต่างประเทศเข้าไปลงทุนในอุตสาหกรรมก๊าซธรรมชาติและน้ำมันในพม่ารวม 2,500 ล้านบาท (สัดส่วนราว 32% ของเงินลงทุนจากต่างประเทศทั้งหมด) สำหรับประเทศที่เข้าไปลงทุนในธุรกิจนี้ ได้แก่ สหราชอาณาจักร มาเลเซีย ออสเตรเลีย อินโดนีเซีย จีน อินเดีย เกาหลีใต้ แคนาดา และไทย

ทั้งนี้ ในปี 2547 ที่ผ่านมา Myanmar Oil and Gas Enterprise (MOGE) ซึ่งเป็นบริษัทของรัฐบาลพม่า และเป็นตัวแทนของรัฐบาล ได้ร่วมลงนามในสัญญาสำรวจและขุดเจาะก๊าซธรรมชาติและน้ำมันกับบริษัทจากต่างประเทศหลายบริษัท อาทิ

- บริษัท Dian-Qian-Gui (เป็นบริษัทลูกของบริษัท SINOPEC ของรัฐบาลจีน) ได้ลงนามในสัญญาสำรวจและขุดเจาะก๊าซธรรมชาติและน้ำมันร่วมกัน ครอบคลุมพื้นที่กว่า 12,000 ตารางกิโลเมตร ในเขต Sagaing, Magway และ Mahutaung ของพม่า

- บริษัท China National Offshore Oil Company Myanmar Ltd (CNOOC) และบริษัท China Huanqiu Contracting and Engineering Corporation ของจีน และบริษัท Golden Aaron Pte ของสิงคโปร์ได้ลงนามในสัญญาสำรวจและขุดเจาะก๊าซธรรมชาติและน้ำมันในพม่าร่วมกัน บริเวณ Indaw-Yenan ครอบคลุมพื้นที่กว่า 17,000 ตารางกิโลเมตร และบริเวณ Shwebo-Monywa ในเขต Sagaing ครอบคลุมพื้นที่ 26,000 ตารางกิโลเมตร รวมทั้ง บริเวณอ่าว Martaban ครอบคลุมพื้นที่ 9,600 ตารางกิโลเมตร

- บริษัท ปตท. สผ. อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด (PTTEP International) ของไทย ได้ร่วมลงนามในบันทึกช่วยจำ 2 ฉบับ เพื่อร่วมกันสำรวจและขุดเจาะก๊าซธรรมชาติและน้ำมันแหล่งใหม่ 2 แห่ง บริเวณนอกชายฝั่งของอ่าว Martaban ของพม่า

นอกจากนี้ รัฐบาลพม่ายังได้ร่วมลงนามกับรัฐบาลอินเดียในข้อตกลงเพื่อขยายโรงกลั่นน้ำมัน Thanlyn ในพม่า โดยอินเดียจะให้สินเชื่อแก่พม่าเป็นเงิน 20 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ

ผลผลิตก๊าซและน้ำมันของพม่า

ปัจจุบัน พม่าสามารถผลิตก๊าซธรรมชาติได้มากถึง 349.8 พันล้านลูกบาศก์ฟุตต่อปี สร้างรายได้เงินตราต่างประเทศให้แก่พม่าราว 600 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (สัดส่วนราว 25% ของมูลค่าการส่งออกทั้งหมดของพม่า) โดยก๊าซธรรมชาติในพม่ามาจาก 2 แหล่งสำคัญ คือ แหล่งยาดานาและแหล่งเยตากุนในอ่าวเมาะตะมะ (Gulf of Martaban) โดยแหล่งยาดานามีก๊าซธรรมชาติสำรองราว 5.6 ล้านล้านลูกบาศก์ฟุต และแหล่งเยตากุนมีก๊าซธรรมชาติสำรองราว 3.2 ล้านล้านลูกบาศก์ฟุต ขณะเดียวกัน พม่าสามารถผลิตน้ำมันได้ราว 7.16 ล้านบาร์เรลต่อปี ซึ่งนับว่ายังมีปริมาณน้อยมากเมื่อเทียบกับแหล่งน้ำมันดิบที่มีอยู่มากมายหลายแห่งในพม่า ผลผลิตน้ำมันส่วนใหญ่ใช้เพื่อการบริโภคในประเทศ

นอกจากนี้ ในปี 2547 พม่ายังได้ค้นพบแหล่งก๊าซธรรมชาติขนาดใหญ่หลายแห่ง อาทิ แหล่งเยตากุนใหม่ ค้นพบมากถึง 4 หลุม (ซึ่งจะทำให้พม่าสามารถผลิตก๊าซธรรมชาติเพิ่มขึ้นถึง 141.3 ล้านลูกบาศก์ฟุตต่อวัน โดยพม่าวางแผนจะส่งออกก๊าซธรรมชาติมายังประเทศไทยเพิ่มขึ้นจากเดิมวันละ 300.4 ล้านลูกบาศก์ฟุต เป็นวันละ 406.4 ล้านลูกบาศก์ฟุต) และแหล่ง Shwe ซึ่งอยู่นอกชายฝั่งอ่าวเบงกอล (คาดว่าจะมีก๊าซธรรมชาติสำรองราว 4-6 ล้านล้านลูกบาศก์ฟุต โดยรัฐบาลพม่ามีแผนจะส่งก๊าซที่ได้จากแหล่งนี้ไปยังอินเดีย)

ก๊าซและน้ำมัน...แหล่งรายได้สำคัญในอนาคต

ผลผลิตก๊าซธรรมชาติและน้ำมันสร้างรายได้เงินตราต่างประเทศให้แก่พม่าไม่มากนักในปัจจุบัน แต่จากการที่บริษัทต่างชาติหลั่งไหลเข้ามาลงทุนกับรัฐบาลพม่าอย่างมากมาย เพื่อสำรวจและขุดเจาะก๊าซธรรมชาติและน้ำมันในพม่า ย่อมเป็นหลักประกันว่า อีกไม่นานต่อจากนี้ไป พม่าจะสามารถนำก๊าซธรรมชาติและน้ำมันที่อยู่ใต้ผืนดินออกมาใช้ให้เกิดประโยชน์และสร้างความมั่งคั่งให้กับพม่าได้ โดยพม่ามีเป้าหมายจะขายก๊าซธรรมชาติและน้ำมันที่ได้ ให้กับประเทศในอาเซียน อาทิ มาเลเซีย สิงคโปร์ อินเดีย ฟิลิปปินส์ เวียดนาม ไทย โดยจะจัดส่งให้ประเทศปลายทางผ่านทางท่อที่ก่อสร้างขึ้นตามโครงการ Trans-Asean gas pipeline project ภายใต้กรอบความร่วมมือของ ASEAN (Association of South East Asian Nations) ซึ่งขณะนี้ยังไม่เสร็จสมบูรณ์

การเข้าไปทำประมงในพม่า

ประเทศพม่าตั้งอยู่บนอ่าวเบงกอลและทะเลอันดามัน ซึ่งอุดมไปด้วยสัตว์น้ำนานาชนิด ทำให้ชาวพม่าจำนวนมาก มีอาชีพทำการประมง โดยสัตว์น้ำที่จับได้จะใช้บริโภคภายในประเทศ (ชาวพม่าบริโภคปลาเป็นอาหารหลัก) และส่งออก ไปยังต่างประเทศ (มีสัดส่วนราว 5.5% ของมูลค่าการส่งออกทั้งหมดของพม่า) ซึ่งสร้างรายได้ให้แก่ประเทศพม่าปีละจำนวนมาก โดยในช่วงทศวรรษที่ผ่านมา การส่งออกสินค้าประมงของพม่าขยายตัวอย่างรวดเร็วจาก 23,000 ตัน ในปี 2536/2537 (1 เมษายน 2536 - 31 มีนาคม 2537) เป็น 205,400 ตัน ในปี 2546/2547 ซึ่งเพิ่มขึ้นราว 9 เท่าตัว ขณะที่มูลค่าการส่งออกเพิ่มขึ้นเกือบ 5 เท่าตัว จาก 68 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ในปี 2536/2537 เป็น 330 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ในปี 2546/2547 โดยมีตลาดส่งออกหลัก ได้แก่ จีน ไทย สิงคโปร์ ญี่ปุ่น และประเทศในทวีปยุโรป และตะวันออกกลาง

จากความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรสัตว์น้ำของพม่า ทำให้อุตสาหกรรมประมงสามารถดึงดูดการลงทุนทางตรง จากต่างประเทศได้ราว 14.3% ของมูลค่าเงินลงทุนทางตรงทั้งหมด หรือ 18.2 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ในปี 2545/2546 และทำรายได้ให้แก่รัฐบาลพม่าจากการให้สัมปทานการประมงอีกด้วย สำหรับประเทศที่ต้องการเข้าไปจับสัตว์น้ำใน น้ำน่านน้ำของประเทศพม่า ส่วนใหญ่เป็นประเทศเพื่อนบ้านอย่างไทยและมาเลเซีย ซึ่งหลายครั้งมีการรุกรานน้ำเกิดขึ้น สร้างความไม่พอใจให้แก่ทางการพม่า สำหรับกับประเทศไทย ความขัดแย้งระหว่างกันในปี 2542 เป็นเหตุให้พม่า ตอบโต้ด้วยการประกาศปิดน่านน้ำของตนและยกเลิกสัมปทานที่ให้แก่เรือประมงไทย อย่างไรก็ตาม พม่ายังจำเป็นต้องได้รับการลงทุนจากต่างประเทศ ดังนั้น ในปี 2544 พม่าจึงได้เปิดน่านน้ำของตนอีกครั้ง โดยพม่าได้กำหนด **ระเบียบสำหรับต่างชาติที่จะเข้าไปทำประมงในน่านน้ำพม่า** ดังนี้

1. พม่าจะไม่ให้สิทธิการทำประมง¹ (Fishing Rights) แก่เรือประมงต่างชาติ ทั้งนี้ การอนุญาตจับสัตว์น้ำ แก่เรือประมงต่างชาติ จะให้ผ่านบริษัทร่วมทุนเท่านั้น (Joint Venture Company) และอยู่ภายใต้แผนงาน Joint Venture Fishing Programs ซึ่งจะต้องมีการลงทุนในอุตสาหกรรมต่อเนื่องบนบกด้วย
2. การจัดตั้งบริษัทร่วมทุน มี 3 วิธี คือ การร่วมทุนระหว่างบริษัทต่างชาติและกรมประมงของพม่า การร่วมทุนระหว่างบริษัทต่างชาติกับบริษัทพม่า และการร่วมทุนระหว่างบริษัทต่างชาติและบริษัทร่วมทุนที่มีอยู่เดิม
3. บริษัทร่วมทุน จะต้องลงทุนในอุตสาหกรรมต่อเนื่องบนบกอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้ คือ โรงน้ำแข็ง, ห้องเย็น, โรงงานปลากระป๋อง, โรงงานอบแห้ง, โรงงานปลาป่น, โรงงานอวน, ตู้ต่อเรือประมง, ตู้ซ่อมเรือ, การซ่อมแซมบนบก, การเพาะเลี้ยงกุ้งน้ำจืด/ทะเล โรงเพาะฟักและธุรกิจต่อเนื่อง ฯลฯ
4. สำหรับเขตการทำประมงในพม่า² กำหนดให้เรือประมงของบริษัทร่วมทุน ทำการประมงนอกเส้นทะเลอาณาเขต (Territorial Line) หรือหลังเขต 12 ไมล์ทะเล จากเส้นฐาน (Baseline) และให้ทำการประมงในพื้นที่เขต ประมงเศรษฐกิจที่กรมประมงพม่ากำหนดเท่านั้น

¹ การได้สิทธิการทำประมง หมายถึง เรือประมงต่างชาติสามารถจับสัตว์น้ำในเขตน่านน้ำพม่า แล้วมาขึ้นบกที่ประเทศของตนได้เลย โดยไม่ต้องผ่านการตรวจสอบจากทางการพม่าและไม่ต้องเสียภาษี โดยจะจ่ายค่าสัมปทานเพียงอย่างเดียว

² รัฐบาลพม่าแบ่งเขตการทำประมงเป็น 3 เขต

- เขตประมงชายฝั่ง เริ่มจากชายฝั่งถึงเส้นฐาน (Baseline) มีระยะทางประมาณ 5-10 ไมล์จากชายฝั่งพม่า รัฐบาลพม่าอนุญาตให้เรือประมงขนาดเล็กของพม่าที่มีเครื่องมือจับปลาแบบง่าย ๆ ทำการประมงในเขตนี้ได้
- เขตประมงเศรษฐกิจ เป็นเขตประมงที่เริ่มจากเส้นฐานถึงเส้นทะเลอาณาเขต (Territorial Line) มีระยะทางราว 12 ไมล์ทะเล รัฐบาลพม่าอนุญาตให้เฉพาะเรือประมงขนาดใหญ่ของพม่าที่มีเครื่องมือจับปลาทันสมัยเข้ามาจับสัตว์น้ำในเขตนี้เป็นเขตการทำประมงที่รัฐบาลพม่ากำหนด
- เขตเรือประมงต่างชาติ เป็นเขตประมงที่อยู่นอกเส้นทะเลอาณาเขต รัฐบาลพม่าอนุญาตให้เฉพาะเรือประมงต่างชาติที่ได้รับอนุญาตจากรัฐบาลพม่าเข้ามาจับสัตว์น้ำในเขตนี้ได้

5. ค่าธรรมเนียมใบอนุญาต กำหนดตามขนาดของเรือ และมีค่าจดทะเบียนเรือลำละ 50 ดอลลาร์สหรัฐ โดยมีรายละเอียด ดังนี้
 - เรืออวนลาก เรืออวนล้อม เรือเบ็ด คิดค่าธรรมเนียมใบอนุญาตเป็นรายเดือน เดือนละ 10 ดอลลาร์สหรัฐ/ตันกรอส
 - เรือแม่ คิดค่าธรรมเนียมใบอนุญาตเป็นรายเที่ยว
 - เรือแม่ขนาดเล็กกว่า 100 ตันกรอส คิดค่าธรรมเนียมฯ เทียบละ 5 ดอลลาร์สหรัฐ/ตันกรอส
 - เรือแม่ขนาด 100-150 ตันกรอส คิดค่าธรรมเนียมฯ เทียบละ 4 ดอลลาร์สหรัฐ/ตันกรอส
 - เรือแม่ขนาด 150-250 ตันกรอส คิดค่าธรรมเนียมฯ เทียบละ 3 ดอลลาร์สหรัฐ/ตันกรอส
6. บริษัทร่วมทุนต้องแบ่งผลประโยชน์จากการจับสัตว์น้ำ (Catch Sharing) ให้กับกรมประมงของรัฐบาลพม่า 15% ของมูลค่าสัตว์น้ำที่จับได้
7. สัตว์น้ำที่จะส่งออกต้องเสียภาษี 10% ของมูลค่าที่ส่งออก
8. ลูกเรือ (Fishing Crew) ต้องมีชาวพม่าอยู่ด้วย โดยกำหนดจากเวลาของแต่ละเที่ยวเรือ ดังนี้
 - ออกไปทำประมงเทียบละไม่เกิน 4 เดือน ต้องมีลูกเรือชาวพม่า 5 คน
 - ออกไปทำประมงเทียบละไม่เกิน 6 เดือน ต้องมีลูกเรือชาวพม่า 7-10 คน
 - ออกไปทำประมงเทียบละ 6 เดือนขึ้นไป ต้องมีลูกเรือชาวพม่าจำนวนครึ่งหนึ่งของลูกเรือทั้งหมด
9. จุดตรวจ (Check Points) และถ่ายปลา คือ ลิตตเว ตันต่วย มะริต เกาสอง ไฮจี และย่างกุ้ง
10. การขนส่งสัตว์น้ำ
 - สัตว์น้ำที่จับได้ทั้งหมดจะต้องนำขึ้นที่ท่าเรือ ประเมินราคา ขาย และขนถ่ายไปเรือแม่ เพื่อส่งออก
 - ไม่อนุญาตให้ส่งสัตว์น้ำออกนอกประเทศโดยเรือประมง
11. เงินประกันความเสียหาย (Security Deposit) บริษัทร่วมทุนต้องวางเงินประกันความเสียหายจำนวน 100,000 ดอลลาร์สหรัฐ ที่กรมประมงพม่า โดยเงินประกันดังกล่าว จะใช้เป็นค่าธรรมเนียมในการต่อใบอนุญาตจับสัตว์น้ำ และจ่ายเป็นค่าปรับกรณีทำผิด เป็นต้น

เรือประมงไทยในพม่า

ไทยเข้าไปทำประมงในน่านน้ำพม่าตั้งแต่ปี 2518 ในรูปแบบสัมปทาน โดยได้รับสิทธิการทำประมง (Fishing Right) และเข้าไปทำประมงแบบร่วมทุน (Joint Venture) ด้วย แม้อินอดีตพม่าจะปิดน่านน้ำและยกเลิกการให้สัมปทานแก่เรือประมงไทยในบางช่วง แต่ปัจจุบันได้มีการเจรจาระหว่างรัฐต่อรัฐ ทำให้พม่าเปิดโอกาสให้เรือประมงไทยสามารถเข้าไปทำประมงในน่านน้ำพม่าได้ ซึ่งเป็นที่น่ายินดีว่าเมื่อวันที่ 1 สิงหาคม 2546 รัฐบาลพม่าได้ให้บริษัทของไทย สามารถเข้าไปทำประมงแบบร่วมทุนได้ และล่าสุดเมื่อวันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2547 ทางรัฐบาลพม่าได้ให้สิทธิการทำประมง (Fishing Right) แก่ไทยเพียงประเทศเดียว และมีเพียงบริษัทเดียวที่ได้รับสิทธิในเบื้องต้น โดยบริษัทที่ได้รับสิทธิทำประมงดังกล่าว ได้รับสัมปทานการทำประมงในน่านน้ำประเทศพม่า จำนวน 500 ลำ แบ่งเป็นเรืออวนลาก 450 ลำ และเรืออวนล้อมจับ 50 ลำ โดยได้รับสิทธิเป็นเวลา 5 ปี ในพื้นที่การทำประมง 3 เขต คือ เขตยะไข่ เขตอิรวดี และเขตตะนาวศรี ซึ่งอยู่ภายใต้เงื่อนไขสัญญาของรัฐบาลพม่าและรัฐบาลไทย โดยมีกรมประมงของทั้งสองประเทศเป็นผู้ควบคุม คาดว่าเรือประมงแต่ละลำสามารถทำรายได้เข้าประเทศราว 1 ล้านบาท/เดือน

List of priority item (A)

- Machinery and spare parts (as per list)
- Industrial raw materials (as per list)
- Agriculture related materials
 - Fertilizer
 - Pesticide, insecticide
 - Hybrid seeds
- Foodstuffs
 - (a) Wheat grains
- Construction materials
 - Cement
 - Round bars
 - Pipes (both G.I. and P.V.C.)
 - Refractory bricks
- Building materials
 - Galvanized corrugated iron sheets
 - Other roofing sheets
 - Wire nails
 - G.I. wires
 - Paints and varnishes all sorts
- Materials for fisheries
 - Assorted fishing nets and mending twines and ropes
 - Steel wire ropes
 - Outboard motors
 - Marine gear, engine and spare parts (up to 249 H.P.)
 - Cold storage, ice plant, chemical and spare parts for them
 - Fish/prawn processing materials, equipments for the export of marine products
- Components and spare parts for transportation
 - Logging trucks
 - Dump trucks (3 ton and above)
 - Bus for 45 passengers and above
 - Truck (3 ton and above)
 - Bicycle
 - Vehicles tyres, tubes and flaps
 - Brand new motor vehicle spares
 - Battery

Medicines

X-ray film

Surgical goods instruments

Optical frames/lenses

Medicines and medical equipment

Materials for livestock breeding

Pure livestock of high quality

Foodstuff additives

Veterinary medicines

Electrical goods

Flourescent lamp, bulbs, switch and related component parts

Street lantern

Stationaries

Paper all sort

Petroleum products

Lubricants

(brake oil, engine oil, grease, gear oil, hydraulic oil)

List of priority item (B)

Personal goods

Baby powder
Blades assorted
Razors
Tooth paste
Tooth brush
Baby diaper
Umbrella
Foot wears
Hats
Watches and clocks all sorts

Household goods

Glue all sorts
Dried cell battery all sorts
Flask all sorts
Mosquito coils all sorts
Soaps
Detergent
Powder for auxiliary washing preparation
Sanitary wares
Torch lights
Mirrors all sorts
Kitchen wares (glass, earth, ceramic and steel wares)

Foodstuff

Malted food
Cereal
Corn flour/wheat flour
Coffee mix, tea mix
Sweetened condensed milk
Evaporated filled milk

Construction materials

Tiles all sorts
Ceiling board all sorts
Painting brush all sorts

Textiles

Ready-made-garments
Cotton, polyester, suiting fabrics
Vest all sorts
Nylon mosquito nets
Bed sheet
Towels all sorts
Socks and stockings

Electrical products

Electric fans
Emergency lamps
Electric stoves/ovens
Gas stoves/ovens
Hair dryer
Exhaust fans
Rice cooker
Calculators
Radios
Cassettes
Cassettes tapes

Electronic products

Washing machines
Freezer
Refrigerator
Air conditioners
Laser disc (video/audio)
Video tapes
Video camera all sorts

Miscellaneous items

Paper-linens
Photographic papers
Film all sorts
Camera all sorts
P.V.C. floor coverings

List of prohibited export items (Overseas Trade)

Agricultural products

Rice, Broken rice, Bran

White sugar, Red sugar, Brown sugar

Ground nut & Ground Oil

Sesame & Sesame Oil

Niger seeds & Oil

Mustard seeds & Oil

Sunflower seeds & Oil

All kinds of oil cake

Cotton & Cotton products (cotton, fiber)

Minerals

Petroleum Oil

Gems

Gold

Jade

Pearl

Diamond

Lead

Tin

Wolfram

Tin & Scheelite mixed

Silver

Copper

Zinc

Coal

Other kinds of metals

Animal and animal products

Elephant tusk

Buffalo, Ox & Cow, Elephant, Horse & rare animal

Leather

Fisheries Products

Particals of dried prawn shell

General Merchandise

Arms and Ammunitions

Antiques

Forest Products

Rubber

List of prohibited export items (Border Trade)

รายการสินค้าเหมือนสินค้าตาม List of prohibited export items (Overseas Trade) 31 รายการ แต่
เพิ่มสินค้าไม้สัก (Teak) อีกหนึ่งรายการรวมเป็น 32 รายการ

**List A of major priority items with H.S. code, customs duty rates (CD) and
commercial taxes rates (CT)**

Sr. No.	H.S. code	Description of goods	C.D. rate (%)	C.T. rate (%)
1.	3101.00	Fertilizer	0	5
2.	3808.10	Pesticides/insecticides	0	0
3.	2523.10	Cement	1	20
4.	7325.10	Cast. article of iron (M.S. rods)	1.5	20
5.	6811.10	Corrugated sheets	3	10
6.	6811.20	Other sheet, panels and tiles	1.5	10
7.	7317.00	Nails, wire of iron	0	20
8.	8506.00	Primary cell and primary batteries	2	20
9.	9018.00	Instruments and appliances used in medical, surgical	1.5	5
10.	3033.00	Medicaments	1.5	5
11.	7011.10	Fluorescent (Cathode-ray tubes)	7.5	10
12.	7011.10	Bulbs, electric	7.5	10
13.	8536.50	Electrical apparatus (switches, fuses, plugs, sockets, etc.)	1	10
14.	8536.20	Automatic circuit breaker	1	10
15.	8542.10	Sewing machines of the household type	1	10
16.	8452.21	Sewing machines, automatic units	1	10
17.	8452.90	Other parts of sewing machines	1	10
18.	3921.00	Plastic, other plates, sheets	1.5	10
19.	3209.00	Paints and varnishes (including enamels & lacquers)	7.5	20
20.	3214.00	Glazier's putty, grafting putty, resin cement, etc.	7.5	20
21.	5503.90	Synthetic staple fibres, not carded, combed	0.5	10
22.	5207.00	Cotton yarn (other than sewing thread) put up for retail sale	1	10
23.	5511.10	Yarn of synthetic staple fibres (other than sewing thread)	2	10
24.	9001.40	Spectacles lenses and glass	3	10
25.	9003.00	Frame and mounting	3	10
26.	8701.20	Road tractors for semi-trailers	1	20

Sr. No.	H.S. code	Description of goods	C.D. rate (%)	C.T. rate (%)
27.	8701.90	Tractor for agricultural purpose	0	10
28.	8705.10	Crane lorries (mobile crane)	1	20
29.	8427.00	Fork-lift trucks	1	20
30.	8429.00	Bulldozers, graders, excavators, loader	1	20
31.	8708.00	Parts and accessories of the motor vehicles	5	20
32.	4011.10	Tire used for motor cars	4	10
33.	8703.24	Motor vehicles (transport of persons not more than 13 persons, petrol use) of a cylinder capacity exceeding 3,000 cc ambulance	1	20
34.	8702.10	Motor vehicles (transport of fourteen or more person)	3	20
35.	8702.10	Motor vehicles for other	30	20
36.	8703.21	Other motor vehicles of a cylinder capacity not exceeding 1,000 cc	30	20
37.	8703.22	Other motor vehicles of a cylinder capacity exceeding 1,000 cc but not exceeding 1,500 cc	30	20

**List B of major priority items with H.S. code, customs duty rates (CD) and
commercial taxes rates (CT)**

Sr. No.	H.S. code	Description of goods	C.D. rate (%)	C.T. rate (%)
1.	3306.10	Tooth paste/dentifrices	5	10
2.	9603.21	Tooth brushes	5	20
3.	6401.10	Foot wear	7.5	10
4.	9101.10	Watches	10	25
5.	3506.00	Prepared glues	1.5	10
6.	9617.00	Vacuum flasks	7.5	10
7.	3808.90	Mosquito Coils (omer)	1	10
8.	3402.11	Soaps	1	5
9.	3401.20	Soaps powder	3	5
10.	2101.12	Coffee mix/tea mix	1.5	10
11.	0402.20	Sweetened condensed (milk)	3	10
12.	0402.00	Evaporated filled milk	3	10
13.	6908.40	Ceramic wall tiles	1.5	20
14.	9603.40	Paint brushes	5	20
15.	8414.51	Electric fans	7.5	25
16.	9405.20	Emergency lamp/electrical lamp	1	25
17.	8470.10	Calculators	1.5	25
18.	8418.10	Refrigerators household type	1	20
19.	9415.10	Air conditioning machines windows or wall type	1	25
20.	8524.32	Video tapes	1.5	25
21.	3918.90	Pvc floor covering	7.5	20
22.	8405.10	Generator	1	20
23.	8704.10	Gear box (vehicles)	3	20
24.	8413.19	Pump	1	20
25.	4011.50	Tire used on Bicycles	4	10